National Library
Bibliothèque Nationale
APR 27 1977
B103/A/1/0/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Office: 129 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRIŠS SIDARS. Phone 465-7962. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4055 Bombouis Ave., Bronx, N.Y. 10466; Chicago—Editor Mr. A. Lamberts, P. O. Box 1000, Chicago, Illinois. 60690, U.S.A.; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 16 SESTDIENA, 1977. GADA 23. APRĪLIS, 27. GADS SATURDAY, APRIL 23, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

AR PAVASARA ZIEDIEM J. Liģera studija

Divi brīdinājumi

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Zinātnieki aprēķinājuši, ka enerģijas avoti, uz kuŗiem balstās mūsdienu modernās sabiedrības patērētāju miljoni, nebūt nav neizsmeļami. Nepieskarsimies pasaules eļļas, elektrības vai atomenerģijas krājumu izvērtēšanai. Aprobežosimies ar konstatējumu, ka enerģijas avoti, to izmantošana un kontrole jau mūsu mūža dienās spēlē izšķirīgu lomu notikumu attīstībā politiskā plāksnē globālā apjomā. Paturot vērā teikto, pieminēsim prezidenta Kārtera drāmatisko brīdinājumu amerikāņu tautai šīs nedēļas pirmajās dienās.

„Mēs iesim pretim nacionālai katastrofai, ja mēs nekavējoties neierobežosim mūsu rīcībā esošo enerģijas avotu patēriņu!" vēstījumā tautai norādīja prezidents Kārters. „Šīs problēmas atrisināšanu var pielīdzināt kaŗa laika krizei. Tā prasīs ierobežošanos, uzupurēšanos, neērtības. Tā prasīs visas tautas līdzdalību, valsts administrācijas apņēmību un likumdevēju ātru izšķiršanos. Ja mēs šo svarīgo problēmu nesāksim atrisināt tūliņ, tad var gadīties, ka mēs paši būsim vainīgi saimnieciskas, politiskas un sociālas krizes radīšanā, kas apdraudēs mūsu valsts un tautas augsti vērtētos brīvības iestādījumus!"

Kārters norādīja, ka viņa brīdinājumu viens otrs pilnībā nenovērtēs. Šis brīdinājums nekādā gadījumā nevairos viņa popularitāti tautā. Valsts intereses viņš tomēr turot augstāk par savas popularitātes akcijām.

Nopietnā vēstījuma veids liecināja, ka prezidents Kārters ASV enerģijas avotu problēmai ierādījis pirmo vietu iekšpolitisko jautājumu atrisināšanai.

Stāvoklis ir tiešām nopietns. Salīdzinājumā ar 1974. gadu, kad ASV importēja 36 proc. no eļļas patēriņa, šogad importēto degvielu koeficients jau sasniedzis 50 proc. robežu. Nākamo piecu gadu laikā ievestās eļļas cena var trīskāršoties. Pēc lietpratēju atzinuma, laikā no 1980. līdz 1985. gadam, pasaules eļļas produkcija būs sasniegusi maksimālās robežas.

Kārtera plāns paredz importējamo eļļu samazināt no 16 milj. mucām dienā uz 6 milj. mucām. Tanī pašā laikā nākamajos 10 gados benzīna cena palielināsies caurmērā par 5 centiem galonā gadā. Automašīnām, kas patērē daudz benzīna, Kārters paredzējis nodokļus no 412 līdz 2500 dol. apmērā. Amerikāņu lielais vairums vēl joprojām priekšroku dod lielajām luksa automašīnām. ASV autorūpniekiem vēl nav izdevies producēt populāru un ekonomisku tautas mašīnu.

Ogļu produkcijas kāpināšana, jaunas degvielu taupīšanas metodes un citu enerģijas avotu racionāla izmantošana ietelp Kārtera degvielu plānā. Sevišķi vērā ņemama ir Kārtera prasība, lai ASV nekavējoties rada 1 bilj. mucu lielu degvielu rezervi. Tas normālos apstākļos segtu valsts 6 mēnešu patēriņu. Šai degvielu rezervei būtu sevišķi liela nozīme militāras konfrontācijas gadījumā ar kādu naidīgu valsti. Pēc militāro lietpratēju domām, Otrā pasaules kaŗa iznākumā lielu, ja ne izšķirīgu lomu spēlēja degvielas. Hitlera kaŗa mašīnēriju paralizēja nevis Staļina sarkanarmiešu miljoni vai sabiedroto virspavēlnieka ģen. Eizenhauera stratēģija, bet gan degvielu trūkums. Simtiem jaunākā paraugā vāciešu strūklu iznīcinātāji nespēja pacelties gaisā benzīna trūkuma un taupīšanas dēļ. Tūkstošiem tanku apstājās dīzeļa eļļas trūkuma dēļ.

Ne par velti Kremlis jau šodien no stratēģiskām bazēm Afrikā cenšas ieņemt izdevīgas pozicijas arabu eļļas piegādes ceļu nogriešanai. Vašingtonā, ignorējot personiski tuvo draugu Apvienotajās Nācijās Andrjū Jangu, Kārters ir paklausījis sava aizsardzības ministra Brauna un padomdevēja valsts drošības jautājumos Zbigņeva Brzezinska padomam apspriest plānu sarkanās flotes paralizē-

(Turpinājums 20. lp.)

Steidzināma Rodes atbrīvošana

KONGRESA REZOLŪCIJA NR. 102 JOPROJĀM ATRODAS KOMITEJĀ

T. Strautkalna vadībā Gunāra Rodes atbrīvošanas komiteja pūlas izraisīt vēlētāju vēstuļu plūdus kongresa starptautisko attieksmju komitejai (Committee on International Relations) Vašingtonā, lai panāktu 102. rezolūcijas apspriešanu kongresa plēnumā un tās pieņemšanu.

„Esam nodrošinājusi 7 kongresa locekļu un 7 senātoru iniciātīvu rezolūcijas labā, tiklīdz tā nāks apspriešanā. Taču ar šo rezolūciju vispirms jānodarbojas pašai komitejai," saka T. Strautkalns. Starptautisko attieksmju 32 locekļu komiteju vada Klements Zablockis no Viskonsinas. Daži no šiem locekļiem pārstāv savu melno vēlētāju intereses, citi pieder pie dažām minoritāšu vai etniskām grupām. To apzinoties, T. Strautkalns mēģinājis vēstuļu kampaņā bez latviešiem iesaistīt arī dažādu rasu un izcelsmes amerikāņu vēlētājus, lai tie rakstītu saviem pārstāvjiem kongresā.

Rakstīšanas vienkāršošanas labad mākslinieks Arnolds Sildegs izgatavojis metu pastkartei, kuŗas attēla daļa ietver 102. rezolūcijas apveidu dzeloņstiepļu pinumā, ar ieslodzījuma nometņu sargtorņu siluetiem fonā. Otrā pusē ir teksts ar aicinājumu kongresa loceklim iestāties par rezolūcijas drīzu apspriešanu kā komitejā, tā kongresā. Vieta paredzēta pastkartes sūtītāja vārdam un adresei. Paskartes nosūtāmas: United States Congress, 2373 Rayburn House Office Bldg., Washington, D.C. 20515. Pastkarti 5000 eks. bez markas iespiedusi A. Rieksta sviestuve Granhēvenā, Mičigenā.

Tālivaldis Strautkalns jau gadiem ilgi darbojies arodbiedrību kustībā. Viņš ir pārsteigts, ka latviešu centrālās organizācijas līdz šim tikpat kā nemaz nav izmantojušas arodbiedrību pretkomūnistisko nostāju mūsu mērķu veicināšanā. Viņa ierosmē pirms dažām dienām Kalamazū arodbiedrību padome (Labor Council) nolēma atbalstīt vēstuļu akciju Gunāra Rodes labā. Tajā iesaistījās arī 2 Kalamazū melno draudžu pārvaldes locekļi. T. Strautkalns griežas pie latviešu sabiedrības ar šādu lūgumu:"

„Atcerēsimies, ka mēs šeit esam brīvībā, bet Gunārs Rode smok padomju cietumā, un viņa vārdzinātāji nāk klajā ar jauniem apvainojumiem un izdomājumiem, lai ieslodzījums varētu turpināties. Tādēļ neatlieciet rakstīšanu uz rītu, nosūtiet pastkarti vai vēstuli jūsu pavalsts kongresa loceklim jau

(Turpinājums 20. lp.)

Gunāra Rodes atbrīvošanas komiteja ar Arnolda Sildegas zīmēto pastkartes metu. Pirmās rindas vidū komitejas vadītājs Tālivaldis Strautkalns. No viņa pa kreisi prāv. E. Vaits, pa labi — NAACP vadītājs O. Džiljards. Aizmugurē Jānis Šneiders (pa kreisi) un Auseklis Elksnis.

A. Alunāna SĒSI MAZI BUNDZINIEKI TORONTO
1977. g. 30. aprīlī un 1. maijā Bickford Park vidusskolā, 777 Bloor Street West (skat. 5. lappusē)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. GADA 23. APRĪLIS, 16. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois 60690, U.S.A.. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugaja, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Pazīstama poze

/A. Landsmanis

Robežas Baltijas jūrā

Zviedrijas valdība iesniegusi parlamentam likumprojektu, kas piešķir valodas tiesības noteikt Zviedrijas jūras robežu Baltijos jūrā. Ar to Zviedrija seko daudzu citu valstu paraugam, kas savas jūras robežas novilkušas jau agrāk, ieskaitot Pad. savienību, kas tās pasludināja 1976. gadā.

Līdz ar to par jaunu kļūst aktuāls kāds neatrisināts tiesību jautājums starp Pad. savienību un Zviedriju, kas var savilkties par cietu mezglu. Cēlonis ir atšķirīgie ieskati par Gotlandes salu jūras robežu novilkšanā. Jau kādus 10 gadus šo jautājumu laiku pa laikam pārrunājušas abas valstis, bet atrisinājums nav panākts. Jaunā ievirze var radīt stāvokli, ka to turpmāk vairs nav iespējams atlikt.

Šoreiz nav runa par robežu, kas nosaka, kur beidzas kādas zemes teritoriālie ūdeņi, bet gan par t. s. ekonomisko interešu robežu. Vispirms tomēr daži vārdi jāsaka par teritoriālajiem ūdeņiem.

Pēc starptautiskajām tiesībām teritoriālie ūdeņi uzlūkojami par sauszemes territorijas turpinājumu uz jūras, un ikvienai valstij tāpēc ir suverēnas tiesības pār teritoriāliem ūdeņiem. Šīs suverēnās tiesības tikai mazā mērā ierobežo pastāvošās konvencijas un paražas. Tā, piem., pēc 1958. g. Ženēvas konvencijas citu zemju kara un tirdzniecības kuģiem ir tiesība savā ceļā šķērsot kādas valsts teritoriālos ūdeņus, „nenodarot nekādu kaitējumu" (angliski: innocent passage). Turpretim tiem nav tiesības palikt stāvot bez attiecīgās valsts atļauju. Territoriālo ūdeņu plašumu nosaka katra attiecīgā zeme pati. Pēc starptautiskām paražām par pielaujamo maksimālo robežu uzlūko 12 jūras jūdzes, t. i. 22,22 km. Tādu platību saviem territoriālajiem ūdeņiem izvēlējusies, piemēram, Pad. savienība (22 km). Zviedrijas territoriālie ūdeņi kopš seniem laikiem ir 4 jūras jūdzes, t. i. 7,408 km plati. Daudzās starptautisko jūras tiesību konferencēs pasāktie mēģinājumi noteikt visām zemēm vienu territoriālo ūdeņu platumu līdz šim nav devuši panākumus.

Kādas valsts ekonomisko interešu joslas jūrā pēc starptautiskām tiesībām skaita mazāk ciešā pakļautībā nekā territoriālos ūdeņus. Kuģošanas ziņā, piemēram, ekonomisko interešu joslas ir tādā pašā stāvoklī kā atklātā jūra, kur visām zemēm vienādas kuģošanas tiesības. Bet attiecīgajai piekrastes valstij šajā joslā vienīgai ir tiesības organizēt zināmas aktīvitātes, piem., zveju vai arī jūras dibenā atrodamo dabas bagātību izmantošanu.

Zviedrijas robežu novilkšana Baltijas jūrā domāta tātad ekonomisko interešu norobežošanai, ieskaitot zvejas un dabas bagātību izmantošanu. No tā izriet, ka jaunā robeža skars arī Baltijas valstu iedzīvotāju intereses, šoreiz it īpaši Latvijas zvejniekus, kas bez šaubām ilgus gadus vilkuši lomus ūdeņos, kas tagad var tikt iekļauti Zviedrijas interešu joslā.

Pats jēdziens par ekonomisko interešu joslām ir samērā jauns, radies laikā pēc Otra pasaules kara, tāpēc valstsvīru un tiesībnieku ieskati daudzos jautājumos vēl atšķirīgi un pretrunīgi. No tā, savukārt, rodas konflikti. Teloas ziņā mums tuvākais un pazīstamākais ir Islandes konflikts ar Angliju un Rietumvāciju par zvejas tiesībām ūdeņos ap Islandi. Galīgi atrisināts šis konflikts nav arī vēl tagad.

Viela konfliktiem ir arī daudzos citos pasaules stūros, piemēram, Aigeja jūrā starp Turciju un Grieķiju par tiesībām izdarīt urbumus naftas meklēšanai.

Domu par ekskluzīvām ekonomiskām tiesībām jūrā ir radījusi techniskā attīstība. Tā pavēra iespējas izdarīt dziļurbumus jūrā, izmantot zem jūras

(Turpinājums 18. lp.)

Lasītāju vēstules

„KERIET ZAGLI."

Pirms pāris mēnešiem šai pašā vietā Latvijā Amerikā uzaicināju Viktoru Upeslāci un Voldemāru Korstu nosaukt vārdā tos sabiedriskos darbiniekus, kas pēc viņu domām kaitē mūsu nacionālajiem mērķiem. Abi pazīstamie kungi, kas droši vien šo laikrakstu lasa jo uzmanīgi, līdz šim izvēlējušies ērti klusēt.

Nu laiks uzaicināt — latviešu sabiedriskā darbā līdz šim nepazīstamo — Imantu Kauliņu nosaukt vārdā tos komūnistu aģentus, viņu ziņotājus un dažādos sīkos pakalpiņus, kas — kā minēts viņa Latvija Amerikā 2. aprīļa ievadrakstā — veicinot klupšanu uz nelīdzenajiem tīrumiem, kas krustām šķērsām arti un saarti mūsu sabiedriski politiskā un jaunatnes audzināšanas laukā. Kauliņa kungam esot pat ziņas, ka komūnistu aģenti jau ilgāku laiku ar latviešu ziņotāju un „kultūras sakarnieku" palīdzību vākuši ziņas par bijušo leģionāru un policijas darbinieku dzīves vietām un to darbību latviešu sabiedrībā. No kurienes Kauliņa kungam šīs ziņas? Kas tās izplata? Kā sauc tos komūnistu aģentus, kas šo netīro darbu veic? Kā sauc tos, kas viņiem palīdz?

Ja Kauliņa kungs uz šiem jautājumiem, vai nu nevar vai negrib atbildēt, tad viņš pavisam noteikti veic vienu KGB kontrolē esošās „kultūras sakaru komitejas" darbu, proti, mūsu trimdas sabiedrības ēkas graušanu ar nepamatotu aizdomu radīšanu. Es ticu un ceru, ka viņš to nevēlas darīt. Tātad, Kauliņa kungs, šurp vārdus! Jo citādi aizdomās neglābjami stāvat Jūs pats. „Keriet zagli" ir pārāk vecs provokātoru un profesionālu dezinformātoru triks.

Brunis Rubess Willowdale, Ont.

SVĒTĪGA APLĒSE

Latvija Amerikā 19. marta atreferējumā par DV Kanadā 27. delegātu sapulci Toronto lasāms, ka prominenta trimdas persona pieskaroties okupētās Latvijas apciemojumiem lēsa, ka pagājušā gadā 3600 braucēju tur atstājuši 3 milj. dolaru, kamēr tajā pašā laikā trimdas organizācijām jāstaigā ar cepuri rokā.

Būsim konsekventi un pavērsīsim šo svētīgo aplēses darbu uz šo pusi. Cik milj. dolaru tiek atstāti pasaules ceļojumos, Havajas un Fidžī salās un daudzās citās atvaļinājumu vietās, uz kurieni katru gadu dodas simtiem un simtiem latviešu? Latvijas braucēji saviem piederīgajiem aizved dāvanas un izdod simtiem dolaru, pērkot viņiem ikdienai nepieciešamās lietas dolaru veikalos. Tas taču ir tas pats, ka sūtīt palīdzības saiņus uz Latviju, kuriem joprojām vāc naudu trimdas organizācijas.

Iesim vēl tālāk. Aplēsisim, cik tūkstoši dolaru tiek nodzerti tādos trimdas lielsarīkojumos kā DV salidojumos, Jāņos un dziesmu svētkos? Ja pie tiem pieskaita dažādu mazāku organizāciju greznās un mazāk greznās balles un privāto personu „apaļo gadu" jubilejas, kuras jau ilgāku laiku rīkojam īrētās zālēs, jo pašu „pilis" šādiem „lielrautiem" ir par mazām, tad patiesi trimdas organizācijām nebūtu jāstaigā ar cepuri rokā. Mūsu abas ģimnazijas katru rudeni bez bažām par līdzekļu trūkumu varētu vērt durvis jaunam mācību gadam.

T. Zariņa Deltā, B.C.

TĀDI NU IR ŠIE BRAUCIENI

Zviedri mēdz teikt, ja cilvēkam nav problēmu, viņš tās rada pats. Tāda pašradīta problēma trimdas latviešiem patlaban ir t.s. kultūras sakari. Nosaukums un tā izcelšanās vieta — Rīga. Liekas, ka neviens jautājums trimdā nav tik daudz cilāts kā tieši šis, it kā cilvēkiem vairs cita nekā nebūtu ko darīt. Patiesībā lieta būtu pavisam vienkārša, ja mēs to redzētu īstā gaismā. Vārdos un rakstos cenšas ieskaidrot, ka trimdinieki it kā būtu vislielākā kultūras badā, un tā steidzīgi jāmeklē pie komūnistiem Rīgā. Pārējā, brīvā pasaule, tātad nav kultūrāla.

Trimdinieki braucot „tūkstošiem katru gadu uz Rīgu". Jājautā, ko viņi tur citu dara, izņemot satikšanos ar radiem, pazīstamiem un draugiem pie pilna galda. Izņemot tos, kas bijuši Siguldā, Jūrmalā un Salaspilī, cits gan nav dzirdēts. Ar to, ka bijis vienā vietā, vēl nekas nav pateikts. Daļa gan esot viesojusies sakaru komitejā un pacienāta ar šampanieti, paceļot glāzes uz „Padomju Latvijas" un dažādu komūnistu varasvīru veselību. Vai tā ir tā „kultūrā", ko Rīgā dabū?

Kultūras trūkums tātad būtu tikai trimdā, jo nav dzirdēts, ka kaut kas no trimdas kultūras sasniegumiem būtu Rīgā kaut vai tikai pieminēts. Tas pats arī ar t.s. sakaru komitejas rīkotiem kursiem trimdas jaunatnei. Pārbraucot atpakaļ, dalībnieki gan informē, kādus referātus klausījušies, bet par to saturu nemin ne vārda. Kāds bēdīgs atstāstījums tagad ir par pēdējo kongresu Somijā. Tur trimdas jaunieši, no kuriem daļa sen jau pārsniegusi jauniešu gadus, kā paklausīgi jēriņi noklausījušies, ko viņiem cenšas iepotēt, bet neviens nav uzstājies ar savu referātu vai uzdrošinājies ko teikt pretī. Bijis noliegts? Vai tām trimdas jauniešu organizācijām, kas šādus Rīgas un kursu braucienus organizē, sadarbojoties ar sakaru komiteju, nebūtu pienākums prasīt, lai arī viņu dalībniekiem ļauj nolasīt savus referātus par trimdas jauniešu dzīvi, studijām, zinātniskiem pētījumiem, mūziku, mākslu u.c.? Klusums. Drosmes trūkums vai arī labi zināms, ka tad tādu satikšanos vairs nebūs.

Ja trimdas jaunieši, šo kongresu un kursu dalībnieki, publicētu to, ko tur mācījušies un kā pret to reaģējuši, būtu iespējams redzēt, vai jaunieši tiešām ir kreisi, kā to savā runā Minsteres latviešu ģimnazijas aulā apgalvojis Pāvils Klāms. Manuprāt tas būtu ļoti svarīgi, jo rādītu arī, vai tā tiešām ir tīra kultūra, vai tikai kaila komūnistu propaganda, ko tur sludina. Starp kultūru un propagandu ir milzīga starpība.

Un kas tad šiem grupu braucējiem dos „rūpīgu iepriekšēju sagatavošanos" un kāda tā būs? Pāvils Klāms vai kas cits?

Lai mēs nedabūtu sarkanu cilpu ap kaklu, jāsaka — prātīgi, nāc mājās!

Līvija Vītoliņa Gēteborgā, Zviedrijā

Informētājs, apsūdzētājs, aicinātājs

ŽURNĀLISTAM UN PUBLICISTAM ALBERTAM EGLĪTIM 60 MŪŽA GADI

„Kamēr dzīvošu, mans uzdevums informēt, apsūdzēt, aicināt, jo mūsu dzimtenes okupanti apdraud latviešu tautas pastāvēšanas saknes. Latvietības saglabāšanai šinī bezkompromisa cīņā nav meklējama palīdzība okupantu rīkotajos kursos, ne brālības slēgšanā ar okupantu režīma latviski runājošiem pārstāvjiem, tā sauktajiem „kultūras sakarniekiem", kuŗi nebrauc pie mums tautiskās mīlestības dēļ, bet partijas un varas uzturētāju uzdevumā. Mūs paglābs dziļš nacionālisms un nenogurstoša garīgo, morālo un kultūrālo vērtību saglabāšana un ilgas pēc brīvas, neatkarīgas valsts." Tā izteicās mūsu bezkompromisa cīnītājs žurnālists un publicists Alberts Eglītis Fīrsenē, Rietumvācijā.

Naidu pret mūsu zemes piesavinātājiem Alberts Eglītis, šķiet, iezīdis līdz ar mātes pienu, jo dzimis Pirmā pasaules kaŗa laikā, 1917. g. 25. aprīlī, vecākiem, augšzemgaliešiem, atrodoties bēgļu gaitās Novgorodā. Eglītis uzaudzis tēva mājās Elkšņu pagasta Pārupos, Jēkabpils apriņķī. Te arī viņš kļuva par vaļas laika žurnālistu, jo tūlīt pēc pamatskolas beigšanas sāka rakstīt un sūtīt korespondences Jēkabpils Ziņām. Ar presi sakari nepārtrūka arī pārceļoties uz Jelgavu, kur Eglītis strādāja 8. dzelzceļu iecirkņa ēku pārziņa birojā, bet vakaros mācījās arodskolā, kuŗu beidza pēdējā Latvijas neatkarības gadā. Zemgales galvaspilsētā Jelgavā Alberts Eglītis čakli rakstīja laikrakstam Zemgales Balss, bet vācu laikā pārcēlās uz Jēkabpili, kur kādu laiku pievērsās tikai žurnālistikai Jēkabpils Vēstneša redakcijā.

Arī Albertu Eglīti skāra iesaukšana armijā. Uz austrumu fronti viņš devās kā kaŗa ziņotājs. Ciņām pārveloties Latvijas territorijā, Eglītis iestājās Laumaņa trieciena bataljonā un cīnījās Vidzemē, vēlāk Kurzemes cietoksnī, kur 1944. g. Ziemsvētku kaujās guva ievainojumus. Ar to cīņa par dzimteni ar ieroci beidzās, bet bēgļu ceļos Vācijā sākās cīņas ar spalvu, kas turpinās vēl šodien. Ar saviem informātīviem rakstiem par dzīvi un notikumiem Latvijā Alberts Eglītis ir nokaitinājis turienes ideologus, tāpat vienu otru trimdinieku, kas tagad apšauba viņa faktu ticamību. Eglīša ideoloģiskie, nacionālpolītiskie raksti lasītāju vedina uz pārdomām. Tajos izteiktās domās, uzskati un pieņēmumi nav tikai ārēja pozēšana, bet sevis pilnīga apliecināšana.

Visvairāk Alberts Eglītis raksta Rietumvācijas laikrakstā Latvija, Londonas Avīzē, Latvija Amerikā un DV Mēnešrakstā. Nu jau vairākus gadus periodikā parādās arī viņa dzejoļi, tīri mūsdienīgi, ar skaidri izteiktu domu. Gaŗāki dzejojumi par partizāniem Augšzemgalē sakārtoti krājumā Nesaules laika dziesmas, kuŗām ilustrācijas zīmējis Mārtiņš Štrovalds Zviedrijā. Šīm dziesmām izdevējs vēl nav samekļēts.

Ilgus gadus Alberts Eglītis nodarbināts pie angļu Reinas armijas Menchengladbachā, bet dzīvo Frīzenē. „Dzīves trakuma gados" viņš apprecēja kādu vācu meiteni, bet šī laulība izjuka. Vīra gados atrada latviešu meiteni Ilzi, kuŗa viņam stāv blakus kā balsts un draugs.

Piebilstams, ka Alberta jaunākais brālis Arvids Eglītis ir apgāda Sējzemnieks īpašnieks. Pirms vairākiem gadiem abiem brāļiem izdevās no Latvijas izsaukt tēvu Pēteri Eglīti, kas dzīvo ASV. Māte mirusi krievu otrreizējās okupācijas laikā, un apglabāta Elkšņu pagastā dzimtas kapos.

Tāls ceļš bija no Novgorodas līdz Elkšņu pagastam, bet vēl tālāks no Liepājas līdz Vācijai. Šī otrreizējā aiziešana trimdā Eglīti norūdījusi par konsekventu mūsu valsts okupantu nīdēju. Viņam dzimtene tagad ir okupētā Latvija un pārvaldītāji — okupanti!

Pēteris Bauzis

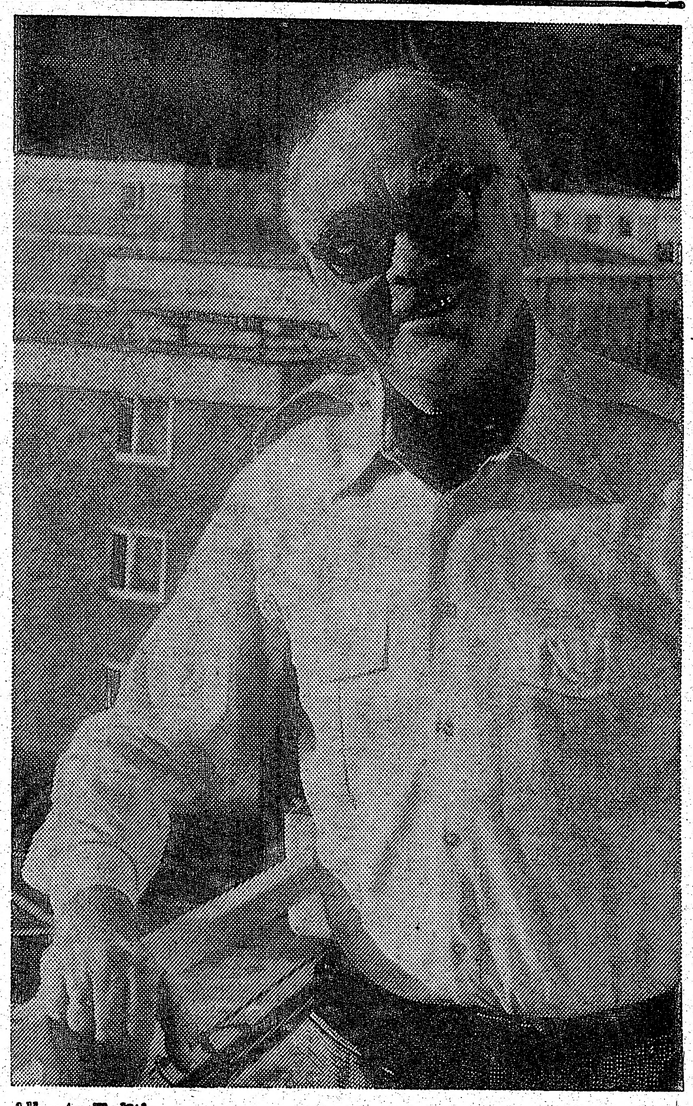

Alberts Eglītis

Pūpolsvētdienas koncerts Klivlandē

VIKTORA BAŠTIKA PATEICĪBAS KANTĀTE

Klīvlandes Apvienotās draudzes jauktais koris Dr. Viļņa Ciemiņa vadībā divas reizes gadā savos koncertos atskaņo jaundarbus un lielu apmēru dziedājumus, iestudējot komplicētus, arī laikmetīgas ievirzes nošu rakstus. Šī koncerta pirmajā daļā bija vokālie un ērģeļu solo priekšnesumi. Ir liels gandarījums, ka mums izaugusi jauna, spējīga ērģelniece Līga Zemesarāja, kuŗa ērģeļu spēli mācās universitātē. Cik nu iespējams ar mazām ērģelēm, viņas atskaņotā Bacha la minora fūga un tokāta rūpīgi izstrādāta, patīkams koncerta ievadījums.

Sevišķu ievērību tomēr pelna Dr. Viļņa Ciemiņa prelūdija un fūga pirmās daļas nobeigumā paša autora atskaņojumā. Tā ir jauna kompozicija — tipiski laikmetīga mūzika, kur vecajās fūgas formās iepildīts jauns saturs ar asi disonančainu „čupu akordu" veselām virknēm un tiešām grandiozas izskaņas finālu. Dr. Ciemiņš ir slavenās Oberlin konservātorijas kompozicijas, klavieŗu un ērģeļu absolvents. Gan viņa kompozicijas, gan paša izpildījumi arvien ir augstas, profesionālas klases mūzika. Viņš gan darbojas par ārstu, bet blakus tam bagātus alimentus maksā arī savai pirmajai mīlestībai — mūzikai: komponē, diriģē un labprāt nosēžas pie klavierēm vai ērģelēm. Tā arī šoreiz visi solistu pavadījumi bija viņa rokās, izņemot, saprotams, kantāti, kad viņa vieta bija koŗa priekšā. Tad ērģeles spēlēja Zemesarāja un klavieres — amerikāņu pianiste Beth Moses. Ar solo dziesmām piedalījās Dr. Valdis Ūsiņš (arī koŗī!). Viņa skaisto, masīvo basu esam klausījušies jau daudzreiz. Arī šoreiz viņa priekšnesums ar Vītola Mana kokle, Bacha Klausies, dvēsele un duetos ar jauno soprānu Inesi Gravu vērtējams kā iespaidīgs, rūpīgi nostrādāts, skanīgs sniegums. Abi viņi dziedāja solo daļas arī Baštika kantātē. Inese Grava iepriecināja ar savu tīro, augsto, patīkamo soprānu Glika Kungs, Tevi lūdzu un Ciemiņa 100. psalms. Par iejutīgo, simpatisko priekšnesumu atzinība arī tenoram Andrim Ūdrim Liddles dziesmā Cik mīlīgas tavas mājas.

Koncerta smagumpunkts tomēr bija Viktora Baštika milzīgais 40 minūšu darbs Pateicības kantāte, kuŗu dzirdēju pirmo reizi. Vai nav skaista, vienreizēja sagadīšanās: tieši tanī pašā dienā un stundā šī kantāte atskanēja arī Toronto Sv. Andreja draudzes koŗa atskaņojumā Arvīda Purva vadībā, kas bija „aizņēmies" arī mūsu baritonu Torildu Barbinu. Abi viņi — Ciemiņš un Purvs un viņu koŗi jau daudzus gadus mūs bagātina ar tādiem lieldarbiem un jaundarbiem, kādu iestudēšana sagādā grūtības daudziem citiem koŗiem un diriģentiem.

Baštika kantāte ir bagāts pienesums mūsu garīgās mūzikas krājumiem. Apvienotās draudzes koris un solisti to izpildīja iespaidīgi, visos aspektos pirmšķirīgā priekšnesumā, labāk nekā jebkuŗi agrākos koncertos dzirdēto lieldarbu. Tā ir koŗa un diriģenta visa līdzšinējā darba spoža kulminācija. Pēdējā laikā nākušas klāt jaunas labas balsis, koris tagad skan kompakti, absolūti tīrā intonācijā, bagāti niansētā izteiksmē. Dziedoņu vidū neparasti liels labu solo balsu procents, bet tās nevainojami iekļaujas koŗa kopskaņā. Koris pašreizējā sastāvā ir it kā labi skaņots instruments, kas apmierina visas diriģenta Ciemiņa ieceres. Milzīgās sešu daļu kantātes atskaņošanā piedalījās koris dažādos kombinējumos, soprāns Inese Grava, bass Valdis Ūsis, flautiste Šindlera, pianiste Moses, ērģelniece Zemesarāja, Vilnis Ciemiņš un sieviešu balsu loti labskanīgs kvartets — Zaiga Tērauda, Liesma Ropa, Ausma Pirktiņa un Zaiga Kēlere.

Neanalizējot katru izpildījumu atsevišķi, kopsummā var lieci-

(Turpinājums 5. lp.)

Piedalīsimies jaunatnes dziesmu svētkos

Latviešu dziesmu svētki savā ilgajā attīstībā kļuvuši par tautas kultūras tradiciju. Trimdas apstākļos dziesmu svētki bez mākslas un kultūras vērtību kopšanas bijuši arī mūsu nacionālās apziņas stiprinātāji.

Domājot par dziesmu svētku nākotni, jāsecina, ka tie atkarīgi no jaunās paaudzes izpratnes un atbalsta. Pirmie latviešu jaunatnes dziesmu svētki Montrealā pierādīja, ka jaunatne grib un spēj turpināt dziesmu svētku tradiciju. Lai darbs labāk sekmētos, jāiegūst plašāka jaunatnes piedalīšanās. Tuvojas 2. Latviešu jaunatnes dziesmu svētki Ročestrā no 7. — 9. oktobrim.

Visi dziesmu draugi no 8 līdz 35 gadu vecumam aicināti kļūt par jaunatnes koŗa dziedātājiem. Būs gaidīti gan tie, kas pašlaik ir aktīvi latviešu sabiedriskajā dzīvē, tāpat tie, kuŗi līdz šim nav varējuši iesaistīties. Arī tie jaunieši, kuŗi latviešu valodu nav iemācījušies, var būt lieli palīgi koŗī. Pagaidu diriģenta pienākumus uzņēmies Jānis Dindzāns, atbalstu apsolījis komponists Imants Sakss. Vēlāk izraudzīs diriģentus no pašu jauniešu vidus.

Koŗa mēģinājumi Hamiltonā notiek katru svētdienu Latviešu biedrības namā (16 Queen St. N.) pl. 4 pēcp., un Toronto katru otrdienu Latviešu namā pl. 7 vakarā.

Tuvākai informācijai zvanīt: Gunsai Dābolinai (383-8138 Hamilton), Ilzei Valdmanei (528-4889), Indrai Pulcinai (522-6103) un Renātei Dindzānei (648-1065).

BIBLIOGRAFIJA

Ceļa Zīmes 59. n-rs redaktors Jānis Andrups; redakcijas kolēģijā Andrejs Eglītis, Astrīde Ivaska, Alberts Jērums, Knuts Lesiņš un Juris Soikans. Apgāds Latvju biedrības Lielbritanijā. Saturā uz atsevišķām lapām Jāņa Plēpja — Mežotnes pilskalns un vāks grāmatai Das lettische Buch un daudzi citi grafiski zīmējumi. Ar dzejoļiem un rakstiem saturu kuplinājuši: Ingrīda Vīksna, Ernests Aistars, Aivars Ruņģis, Astrīde Ivaska, Anda Paegle, Nikolajs Kalniņš, Indra Gubiņa, Knuts Lesiņš, Jānis Andrups, Jānis Alberts Jansons, Roberts Zuika, Edgars Dunsdorfs, Vilis Biļķins u. c. 80 lp.

DV apvienības ASV ziemeļrietumos 25 gadu jubilejas izdevums (1951—1976), apvienības valdes apgādā. Sakārtojis apvienības iekšējās informācijas nozares vadītājs Pēteris Mazītis, Imanta Timma vāka zīmējums. Saturu kuplina veirāki foto attēli no apvienības dzīves. Izdevumā ievietoto arī DV priekšnieka J. Frīšvalda, DV ASV priekšnieka J. Lāča, agrākā DV priekšnieka V. Hāznera un DV ASV bij. priekšnieka J. Utināna apsveikumi. Izdevumam 36 lappuses.

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības informācijas biļetens EI 81, (marts-aprīlis, 1977). Atbildīgais redaktors Māris Bite. Šajā numurā ievietots arī Latvijas komitejas kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs aicinājums apmeklēt 2. vasaras kursus Rīgā, ar iespējām šovasar noklausīties „Padomju Latvijas 37. gadskārtai veltītos dziesmu svētku koncertus".

Kristīgā Balss, Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts, 4. nrs. Redaktors Uldis Ukstiņš. 16. lp.

Lietuvius Dienos, 2. nrs, redaktors Alfons A. Milukas, 24 lp.

Baltiešu saimniecisko darbinieku banketā Latviešu saimn. darbinieku apvien. valdes priekšs. A. Budrēvics sasveicinās ar Ontario rūpniecības un tūrisma ministru Klodu Benetu (Cloude Benett) pa kreisi. Foto: J. Kreilis

Pirmais baltiešu saimniecisko darbinieku vakars

TAJĀ PIEDALĪJĀS ARĪ ONTARIO VALDĪBAS MINISTRS K. BENETS

Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības Kanadā valde kopīgi ar pārējo baltiešu — igauņu saimn. darbin. kluba un Lietuviešu profesionālo darbinieku apvienību — 15. aprīlī Park Plaza viesnīcas telpās Toronto pirmo reizi rīkoja kopīgu banketu ar saviesīgu vakaru, lai sekmētu baltiešu draudzību un sadarbību. Vakara vadītājs bija Lietuviešu apvienības prezidents Balčunas, kas arī iepazīstināja ar galvenā galda dalībniekiem: Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības valdes priekšsēdi A. Budrēvicu ar dzīvesbiedri Milliju, Latviešu goda konsulu Dr. E. Upenieku ar dzīvesbiedri Regīnu, Lietuvas ģenerālkonsulu J. Žmuidzinas, Ontario rūpniecības un tūrisma ministru Klodu Benetu un Debru Beneti, Igaunijas ģenerālkonsulu. Heinsū un Igauņu saimniecisko darbinieku kluba prezidentu A. Pajusti. No latviešiem vēl piedalījās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, padomes priekšsēdis V. Upeslācis, LNAK saimniecības nozares vadītājs A. Rāviņš un daudzi citi saimnieciskie darbinieki, kopskaitā 150. Visvairāk pārstāvēta bija igauņu un lietuviešu sabiedrība.

Visu triju baltiešu sabiedrisko darbinieku vārdā sveica A. Budrēvics, minot, ka šī vakara organizētāji bijuši vēl lietuvietis Dž. Balčunas un igaunis E. Hopps. Doma par šādu baltiešu vakara organizēšanu jau radusies martā. Šāda veida sarīkojumi iecerēti arī nākotnē. Balčunas savukārt iepazīstināja ar galveno runātāju ministru Benetu, kas savu politisko karjēru sācis kā oldermanis savā dzimtajā pilsētā Otavā, vēlāk kļūstot par pašvaldības vecāko kontrolieri un pilsētas galvas biedru. Parlamentā pirmo reizi ievēlēts 1971. gadā, kur gadu vēlāk bijis ministrs bez portfeļa, bet 1973. g. kļuvis par rūpniecības un tūrisma ministru. Savā laikā apceļojis vairākas Dienvidamerikas valstis, kā arī Italiju, Lielbritaniju un Rietumvāciju.

Ministrs savā runā pieskārās baltiešu devumam Kanadai un pakavējās pie Kvebekas jautājuma. Kanada bijusi vienota vairāk nekā simts gadu, kādēļ tagad visi esam atbildīgi, lai Kanada paliktu vienota arī nākotnē. Pašlaik lielākās problēmas ir bezdarba un inflācijas ierobežošana. Ministrs skāra arī valodu jautājumu. Ontario valdība atbalstīs arī daudzkultūru programmu, lai iecelotāju bērni varētu turpināt savu vecāku valodu un kultūru. Ministrs aicināja izmantot 60 rūpniecības veicināšanas ierēdņu padomus un 35 tūrisma veicināšanas birojus. Pēc ministra runas vakara vadītājs Balčunas pasniedza viņa dzīvesbiedrei rozes no visiem baltiešiem.

Ministrs K. Benets uzkavējās baltiešu vidū līdz pat sarīkojuma beigām, aprunājoties ar baltiešu pārstāvjiem. Ministrs lūdza dārzu architektu A. Budrēvicu izplānot arī viņa mājas dārza izveidošanu Vilovdēlē.

—ls—

Vai varam izvēlēties literātus no okupētās Latvijas?

OJĀRA JĒGENA REFERĀTS KALAMAZŪ LATVIEŠU BIEDRĪBAS SARĪKOJUMĀ

„Vēsture mūs jauc — latviešu tauta ir jaukta dažādās politiskās situācijās" — ar šādiem vārdiem O. Jēgens 2. aprīlī nobeidza savu vēsturisko apskatu, kuru sākot, tas vispirms iztirzāja, kā radās un veidojās čeka, kas vēl šodien savu nozīmi nav zaudējusi, kaut gan tās apzīmējums tagad ir KGB. Ja trimdā vārdu „čekists" uzskata par kaut ko briesmīgu, tad okupētajā Latvijā tas ir „goda" apzīmējums. Tagad pat mirušie tiek jaukti Brāļu kapos līdzās mūsu brīvības cīnītājiem apglabāti arī čekisti.

Ojārs Jēgens runāja gan par čekistiem kā literātiem, gan arī par literāriem darbiem, kuros notēloti čekisti. Plašāk viņš pieskārās tādiem literātiem kā Mārtiņam Lācim, īstā vārdā Jānim Sudrabam, kas dzimis Piebalgā un ir iekļuvis pat pasaules literatūrā; pieminēts arī Solžeņicina darbos. Jūlijai Janelei kādreiz bija uzticēta Pad. savienības čekas transporta daļa. Referents pieminēja arī Ojāru Vācieti, Stučku, Vili Lāci un vēl citus. Runājot par pašreizējiem literātiem, vairāk uzmanības tas pievērsa J. Aneraudam, kas līdztekus trimdas šķelšanai darbojas arī literārā laukā un sarakstīto darbu ziņā ir viens no raženākajiem. Jānis Peters no 1973. gada ir komūnistu partijas biedrs, aktīvs sabiedriskā darbā un savā dzejā leģionārus saucis par „bauru cūkām", bet prozas darbā pieskaņas Latvijas karogam.

Stāstot par literāriem darbiem, kuros tēloti čekisti, Ojārs Jēgens vispirms minēja Matīsa Kaudzītes „Jaunos mērnieku laikus", kas parādījušies atklātībā 20. gados, bet vēlāk apklususi. Anšlavs Eglītis savos darbos daudz rakstījis par čekistiem. Ievērojamākais darbs par šo tematu ir nesen izdotais Piecas dienas. Kroderu dzimta pat vairākās paaudzēs rakstījusi par čekistiem. No tiem visspilgtākais tēlojums ir Valdemāra Krodera Smīnētāji. Ojārs Vācietis rediģē okupētajā Latvijā bērnu žurnāliņu Zīlīte, kas ir viens no žurnāliem, kas visspilgtāk pauž turienes ideoloģiju. Viņš publicējis arī balādes par plinšu sievām (plintniecēm), pielīdzinot tās kristiešu madonnām. Pagājušā gadā bijā ierosinājums (starp ierosinātājiem bija arī Māris Čaklais), Ojāram Vācietim piešķirt Ļeņina ordeņa prēmiju. Maskavas dižvīri to „atstāja bez ievērības". Līdz ar to latviešu dzejnieki vēl līdz šim nav tikuši pie Ļeņina prēmijas.

Kaut gan okupētās Latvijas literāti pašreiz ir aktīvi, nav noliedzams, ka pēc kara pirmos 10 gadus uz saviem pleciem literāro smagumu iznesa trimda.

Pēc referāta jautāts par padomju literātu viesošanos trimdā, Jēgena atbilde bija. „... mēs nevaram paši izvēlēties literātus, kas mūs apciemo, bet tos dod pārvalde — kultūras sakaru komiteja, kas ir čekas sastāvdaļa".

Vēl bija jautājumi par okupētajā Latvijā izdoto grāmatu lietošanu trimdas skolās.

Ojāra Jēgena referāts bija zinīgs un saistošs. To ar lielu uzmanību noklausījās tuvu pie 50 klausītāju. Latviešu biedrības dāmu komiteja bija gādājusi par viesu pacienāšanu ar kafiju un cepumiem.

V. Bokis

Ziles dziedās Filadelfijā

ASV DV 27. KONGRESS 14. UN 15. MAIJĀ

DV Filadelfijas apvienības izkārtojumā ASV DV 27. kongress un vanadžu 23. salidojums notiks 14. un 15. maijā Filadelfijā Benjamin Franklin viesnīcā (Chestnut un 9. ielas krustojumā). Kongresa svinīgs atklāšanas akts sestdien, 14. maijā, pl. 9.15 no rīta viesnīcas lielajā zālē ar svētbrīdi un apsveikumiem. Darba sēžu sākums pl. 10 un tās ilgs līdz pl. 6 vakarā ar stundu pusdienas pārtraukumu.

Pl. 6.30 vakarā delegātiem un publikai būs iespēja noklausīties viesnīcas zālē Toronto Daugavas vanadžu koŗa Zīle koncertu, ko rīko Filadelfijas Latviešu biedrība kopā ar DV apvienību. Pēc koncerta saviesīgs vakars ar deju un vakariņām. Delegātiem koncerts un saviesīgais vakars ieskaitīts dalības maksā, bet pārējiem ieejas maksa: koncertā 5 dol., ballē 5 dol., bet kopā ar vakariņām 12 dol. Ballē galdiņi, katrs 8 personām, rezervējami pie Latv. b-bas ekonoma Kruveša, tālr. 215-922-9798, vai K. Ārstes, tālr. 215-548-3614 un V. Hofmaņa, tālr. 215-379-4913.

Nākošā dienā, 15. maijā no pl. 8 — 9 rītā brokastis, bet pl. 9 darba sēžu turpinājums līdz pl. 1, kad paredzētas kongresa beigas.

Filadelfijas DV apvienības biedru gada sapulcē par apvienības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo Edgaru Broli, bet ievēlētā valde vēlāk amatus sadalīja šādi: Arnolds Trucis — pr-ka vietn., un šaušanas sekc. vad., Vilis Hofmanis — kasieris, Paulis Rudzītis — sekretārs, Kārlis Ārste — sarīk. d. vad., Pēteris Tūlis — aprūpes daļas un mednieku sekc. vad., Raimonds Austerlāde — informācijas d. vad., Jānis Odumiņš — biedrzinis. Revīzijas komisijā: Roberts Kirsons, Imants Mežaraups un Ojars Jārlānis. Vanadzes par savu priekšnieci ievēlēja Māru Smitu ar tiesībām izraudzīt pārējās valdes amatpersonas.

Pilnsapulci atklājot, apv. priekšnieks E. Brolis uzaicināja ar klusuma brīdi godināt pagājušā gadā mūžībā aizgājušos apvienības biedrus: Kārli Gemstu, Voldemāru Vīdzirksti, Nikolaju Vīksniņu un Jāni Zariņu. Gada laikā iestājušies 5 jauni biedri, bet miruši un izskaitīti 5 un uz 1. janvāri apvienībā bija 91 vanags un 23 vanadzes.

Apvienība ir ALA biedre ar 25 izpirktām biedru kartēm, Latvijas Brīvības fonda dalībniece ar iemaksātiem 500 dolariem. Atbalstīts Patiesības fonds ar 250 dol. apvienības naudu, bet 273 dol. nodevuši individuāli ziedotāji. Kultūrālie pasākumi, jaunatne un skolas atbalstīti ar 500 dol. DV Ziemsvētku palīdzības akcijā savākta rekordsumma 2.204,25 dol., kas izlietota trūkumā nonākušo tautiešu atbalstam. Apvienības biedru un organizāciju informācijai gadā izdoti 5 apkārtraksti. Notikuši atsevišķi sarīkojumi, bet vairāki kopā ar Latviešu biedrību.

Lai sagādātu līdzekļus Patiesības fondam, 16 aprīlī Latviešu b-bā bija paredzēts priekšnesuma vakars ar advokāta Ivara Bērziņa informāciju par apsūdzētajiem latviešiem. Sarīkojuma iniciātors mācītājs Māris Ķirsons, DV Filadelfijas apvienības, Latviešu b-bas un jaunatnes pulciņa atbalstā.

E. B.

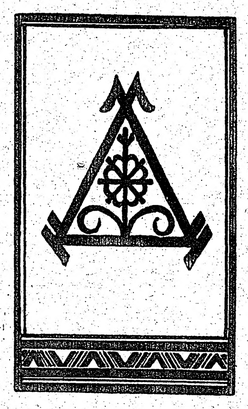

LIETISKĀS MĀKSLAS IZSTĀDE

no 28. aprīļa—1. maijam

Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave, Toronto

PLAŠA PROGRAMMA

28. APRĪLĪ pl. 8.00 vak. — atklāšana
29. APRĪLĪ pl. 2.00 — 9.00 vak. — izstāde
29. APRĪLĪ pl. 7.30 vak. — slīdīšu izrāde
30. APRĪLĪ pl. 9.00 rītā — 8.00 vak. izstāde
30. APRĪLĪ pl. 4 pēcp. — ziedi latviskos traukos
30. APRĪLĪ pl. 6 vak. — slīdīšu izrāde
1. MAIJĀ pl. 1 — 4 pēcp. — izstāde

Iespēja iegādāties daiļamatnieku izstrādājumus visā izstādes laikā.

Rīko un aicina apmeklēt

LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBA KANADĀ

Rosīgs DV apvienības darbs rietumkrastā

DV apvienība ASV ziemeļrietumos savu 25 gadu atceri atzīmēja jau pērngada beigās latviešu centrā Sietlā. Apvienība dibināta 1951. g. 12. augustā Longvju pilsētā Vašingtonas pavalstī. Jāņa Endziņa ierosmē sapulcējās DV ideju atbalstītāji un nolēma dibināt DV apvienību. Tās darbība vispirms izpaudās līdzekļu vākšanā slimo latviešu karavīru aprūpei Vācijā, kā arī citiem DV organizācijas mērķiem. Līdzekļus apvienības vajadzībām deva 1952. g. noorganizētais grāmatu galds un daiļamatniecības stends. Laikā no 1952. — 1964. gadam Longvjū un apkārtnes tautiešiem pārdotas grāmatas un daiļamatniecības priekšmeti par 19.500 dol., dodot tīru atlikumu 5.150 dol. Tanī laikā Longvjū un apkārtnē dzīvoja ap 150 latviešu.

Pieaugot biedru skaitam, apvienības valde 1965. g. pārvietojās uz Takomas pilsētu, kas dod vislielāko biedru skaitu. No 20 biedriem apvienības dibināšanas gadā (1951.) to skaits 1976. g. sākumā bija pieaudzis uz 133. Pārceļoties uz Takomu, apvienība pieņēma tagadējo nosaukumu. Aktīva ir sabiedriski kultūrālā darbība. Rīkoti koncerti, referāti un diskusiju vakari Takomā, Longvjū un Portlandē, kur pulcējušies ne vien apvienības biedri, bet arī plaša ziemeļrietumu latviešu saime. Par darbu kultūras laukā apvienībai 1967. gadā piešķirts Amerikas latviešu apvienības goda raksts.

Apvienība 1963. gadā nodibināja Jaunatnes rosības balvas fondu, kas līdz 1975. gada beigām piešķīris 55 jauniešiem vai jauniešu pasākumiem balvas kopā par 6.150 dol. Ar 1965. gadu sāka izdot apvienības biļetenu Ziņas, ietverot arī Ziemeļkaliforniju. Līdz 1970. gadam izdevumu rediģēja Eduards Skudra, no 1971. — 1973. g. Elza Simsone un kopš 1974. g. Alfrēds Krūms. Iegūta filma My Latvia, kas vairākus gadus bieži izrādīta amerikāņu skolās un organizāciju sanāksmēs. Propagandas un kultūras nodaļu vada Gunārs Āboliņš. Apvienības darbu un tā darītājus atzinīgi novērtējusi arī DV augstākā vadība: Jānis Endziņš, Alfrēds Krūms, Edmunds Mačs un Jānis Muižnieks apbalvoti ar DV nozīmi zeltā, vairāki ar DV Centrālās valdes un ASV zemes valdes goda rakstiem. 25. gada svētkos zelta nozīmi saņēma Emīls Vērzemnieks, bet atzinības rakstu Elza Simsone un Vilis Žumburs. DV ASV goda rakstu saņēma Arvids Āboliņš un Kazimirs Upenieks.

Apvienību vadījuši: Jānis Endziņš, Jūlijs Lauzis, Jānis Cintiņš un no 1974. g. Vilis Žumburs.

Apvienības darbā rosīgi piedalās arī vanadzes. Saimniecisko pasākumu — grāmatu galda un daiļamatniecības stenda vadītājas bijušas Renāte Janieka, Rasma Lauzis, Laima Pakalna, Anna un Gotfrīds Osīši, Paula Endziņa un Velta Vernere. Vanadžu kopas valdē darbojušās: Olga Bērziņa, Anna Osīte un Velta Vennere.

Ar apvienības valdes pārvietošanos uz Takomu, vanadzes izveidoja atsevišķu kopu, kuras priekšnieces bijušas: Elza Jaunzeme un no 1968. g. Elza Simsone. Vanadzes kārtojušas apvienības sarīkojumu saimniecību, kā arī piedalījušās citos kopējos pasākumos.. Kopas priekšniece Elza Simsone ir arī apvienības ārējās informācijas nozares vadītāja, raksta amerikāņu avīzēs par latviešu un Latvijas problēmām.

Pēteris Mazītis

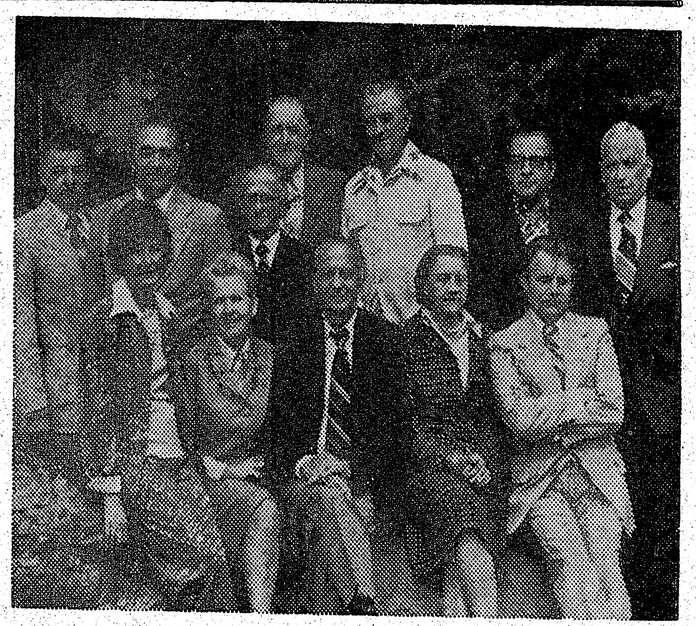

DV apvienības ASV ziemeļrietumos valde un vanadžu kopas vadība. No kreisās: A. Upeniece, Alise Felzenberga, Vilis Žumburs, Elza Simsone un Kazimirs Upenieks. 2. rindā no kr.: Gunārs Āboliņš, Jānis Muižnieks, viesis Jānis Simsons, Arvids Āboliņš, Arturs Felzenbergs, Juris Sproģis un Pēteris Mazītis.
Foto: J. Āboliņš

Cilvēks ceļ, cilvēks posta

Karikatūrists Ed. Keišs Toronto saņēmis no Beļģijas parakstītu apbalvojumu — atzinības diplomu par starptautiskā karikatūru izstādē izstādītu darbu — Cilvēks ceļ, cilvēks posta, kas bija publicēts Treju Vārtu 56. numurā. Atzinība iegūta 15. vispasaules starptautiskā karikatūru izstādē, kur piedalījās karikatūristi no vairāk nekā 40 nācijām. Keišs bija vienīgais no Kanadas.

Keišs piedalās Kanadas karikatūristu izstādē Kanadas kultūras centrā Parīzē laikā no 7. marta līdz 24. aprīlim. Pavisam piedalās 28 Kanads mākslinieki, 24 no tiem nāk no Kvebekas provinces, Keišs no Toronto un vēl trīs no citām Kanadas provincēm. Plašāk pazīstams ir kanadiešu karikatūrists Džēms Simpkins, kas guvis ievērību ar savām Kanadas lāču serijām. Parīzes izstādē Keišs piedalās ar darbu „Katrai medaļai ir divas puses" — šoreiz tā ir dolara zīme čūskas izskatā.

Montrealas starptautiskā karikatūristu izstādē 1973. gadā uzņēma vienu Keiša darbu, ko vēlāk publicēja katalogā. Kopš šīs izstādes Keišu vienmēr aicina piedalīties starptautiskās izstādēs. Izstādes kurātors Roberts La Palme 1975. gadā pie Montrealas pilsētas bibliotēkas noorganizēja karikatūru departamentu. Pie sienas pielikts Keiša zīmēts darbs — pats La Palme.

Iekārtota 12 ievērojamāko Ziemeļamerikas kontinenta karikatūristu darbu „klēts". Kuratorija izvēlējusies arī Keiša nodaļu, kur tai nosūtīti vairāk nekā 20 darbi, arī laikraksta Latvija Amerikā labākās politiskās karikatūru reprodukcijas. La Palme Keišam raksta, ka „klēts" iekārtota, lai nākamām paaudzēm būtu pieejams ieskats par šī kontinenta labākiem karikatūristiem. Viens no „klētī" novietotiem darbiem — Zvaigzne ir dzimusi — publicēts Mančesteras (N. H.) laikrakstā Union Leader. Amerikas plaušu apvienība lūdza atļauju šo darbu izmantot viņu publikācijai. Atļauju mākslinieks arī devis. Pēc tam šis oriģināls 30 x 10 collu formātā nosūtīts Montrealas starptautiskai karikatūristu izstādes žūrijai, kas to pieņēma 1975. gada izstādei. Nesen kurātors piesūtījis Keišam vēstuli un katalogu, ka šis darbs izvēlēts pirmajai Kanadas karikatūristu izlases izstādei Parīzē, ko rīko Kanadas ārlietu ministrija.

Latviešiem nav daudz mākslinieku, kas piedalās starptautiskās izstādēs. Montrealas starptautiskās izstādes katalogus pētī arī citās zemēs. Beļģijas izstādes rīkotāji no kataloga uzzinājuši Keiša adresi un piesūtījuši lūgumu piedalīties Beļģijā gadskārtējās izstādēs, kur piedalās līdz 40 dažādu zemju mākslinieki. Montrealā piedalījušies 64 naciju pārstāvji ar 600 darbiem. Rietumberlīnes Eiropas centrs 1975. gadā rīkoja savu karikatūru izstādi, kurā ielūdza arī Keišu. Līdzīgu ielūgumu viņš saņēmis arī nākamajā gadā. Nesen Italijā beidzās izstāde par kino komikiem, kur arī Keišs piedalījās. Izstādei mākslinieks nosūtījis tematu par Čarliju Čaplinu. Darbs vēl nav atsūtīts atpakaļ.

Keiša darbi parādījušies arī latviešu presē un žurnālos. Ed. Keišs ir karikatūras nodaļas redaktors žurnālā Treji Vārti, kur ik pārmēnešus viņa joki parādās uz divām lappusēm. Viņš zīmējis dažādās pozēs prezidentus un ministrus vai citas augstības, dažkārt arī mazo cilvēku. Lēnām viņš gatavo savu 50 darba gadu albumu.

Ed Keišs sācis zīmēt 11 gadu vecumā uz laukiem Nīcgales pagasta Keiru mājās Latgalē, kur vecajā bluķu mājas otrā galā (toreiz to sauca par guļamistabu) atrada krāsainu Leonarda Da Vinči Svēto vakarēdienu palielā formātā. Kādu laiku bija jāmokās, bet bildi gatavu tomēr dabūja un par to

(Turpinājums 6. lp.)

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRIS KANADĀ

izrādīs

ADOLFA ALUNĀNA

jautru spēli ar dziesmām un rotaļām

SEŠI MAZI BUNDZINIEKI

Ernesta Jurševska režijā

Piedalās: S. Darkēvica, M. Gaiķe, H. Jurševskis, I. Lapiņš, A. Māliņš, R. Miglāns, A. Putniņš, A. Spricenieks, Z. Upīte, V. Vare un daudzi citi.

Pirmizrāde:

sestdien, 30. aprīlī, plkst. 7.30 vak.

Atkārtojums:

svētdien, 1. maijā, pl. 3.00 pēcp.

Bickford Park High School, 777 Bloor St. W.

Ieejas maksa: 1. vietā $6, 2. vietā $5.
Pensionāriem, skolniekiem un invalidiem $1 atlaide

H. Zemjānes akvareļi

Helēnes Zemjānes akvareļu izstādi latviešu ev. lut Mineapoles un St. Paulas draudzes namā no 1. — 3. aprīlim dāmu komitejas izkārtojumā atklāja draudzes māc. M. Ozoliņš un draudzes priekšnieks G. Sviķis. Draudzes bibliotēkas telpās bija sakārtoti 42 darbi akvareļu technikā, kuŗai Zemjāne īpaši pievērsusies pēdējā laikā.

Akvareļu technika saista mākslinieci ar krāsu vieglo plūdumu un iespējām izteikt kontrastus un noskaņas. Daudzos akvareļu pludinājumos viņa patiesi ieguvusi neskaitāmas maigo toņu variācijas, bet pusabstraktās noslēgtās formās iestrādājusi arī tumšākas krāsu gammas, vienmēr izsvērtā kompozicijā.

Viņas krāsu skāla ir bagātīga, no koši sarkanā līdz maigi zilipelēkajam. Ierosmes gūtas dabā, īpaši bieži šai izstādē ir koku motīvi, un no to formām ir pāris soļu līdz atbstraktākiem veidiem. Izcilākais darbs ir liela formāta dekorātīvs akvarēlis — Zilais mežs, kas atgādina skatuves gleznojumu. Tas, tāpat kā dažs cits no šīs izstādes darbiem, spētu ierindoties jebkuŗa plaši pazīstama akvarelista darbu klāstā.

Helēne Zemjāne Latvijā studējusi germāņu filoloģiju, bet gleznieciības mākslu apguvusi tikai Amerikā, visvirms Jāņa Kalmītes privātajā studijā, pēc tam Minesotas universitātes mākslas nodalā, kur viņa 1972. g. ieguva BFA gradu. Pašlaik viņa papildinās Mineapoles mākslas kolledžā (Minneapolis College of Art and Design) pie D. Svansona tiešī akvarelu technikā.

Zemjānei bijušas jau 8 patstāvīgas izstādes (Mineapolē, Čikagā, Milvokos un Garezerā), un viņa piedalījusies ar saviem darbiem kultūras dienu un dziesmu svētku gleznu skatēs, kā arī amerikāņu izstādēs. Arī šis akvareļu klāsts pelnījis plašāku ievērību.

M. Rozentāle

Pūpolsvētdienas ...

(Turpinājums no 3. lp.)

nāt, ka kantātes skandēšana bija visai pārliecinoša, arī techniski nevainojama. Kļūst žēl, ka šo koŗa un Cieminā meistardarbu dzirdēja vienīgi klīvlandieši. Vai nevajadzētu ieskaņot skaņu platē?

Visam Baštika lieldarbam kā vienojoša saite izvilkta cauri korāļa Lai Dievu visi līdz nu teic melodija visdažādākās kombinācijās un iestrādājumos. Baštiks nav ieturējis kādu noteiktu mūzikas stila standartu, bet blakus pavisam konvencionālām harmonijām dažā vietā parādās arī laikmetīgākas mūzikas vaibsti — atkarā no attiecīgā teksta notonējuma. Te nav nekādu mūzikas stilu sajaukumu; Baštiks gan zina, ko un kāpēc viņš tā dara. No vienas vienīgas dzirdēšanas grūti to aogalvot, tomēr likās, ka kantātē ir arī dažas „gaisa bedres", kur daļas un atsevišķi posmi kadenču vietās nesaistās kopā tik labi, kā to varētu vēlēties. Bet tā ir maza piebilde, kuŗa nepazemina šī lieldarba vispārējo vērtējumu. Savos apmēros kantāte tuvojas jau oratorijai. Paldies, Baštik, par darbu, kas nav ne ar naudu, ne slavināšanu samaksājams!

Lai neliekuļota pateicība visiem atskaņotājiem, bet jo sevišķi korim un Cieminam, kuŗi šoreiz paveikuši gandrīz vai brīnumus. Uzslavu pelna diriģenta palīdzes Ausmas Pirktiņas veiksme ar programmām: nevainojams iekārtojums un valoda, īpata, bet glīta drukas technika, viss ož pēc labākās gaumes. Ir arī koŗa saraksts un divas lapas ar kantātes tekstu. Tas palīdz un iepriecina koncerta apmeklētāju.

Baznīca pārpildīta, atskaņotāji to pelnījuši. —

J. Kalnietis

Daugavas Vanagu teātŗa Kanadā Seši mazi bundzinieki dalībnieki, kas 30. aprīlī un 1. maijā Bickford Park vilusskolas telpās (777 Bloor St. W.) izrādīs šo Ādolfa Alunānas jautro lugu ar dziesmām un rotaļām. Pirmizrādes sākums pl. 7.30 vak., un 1. maijā pl. 3 pēcp. 1. rindā no kreisās: Z. Upīte, M. Gaiķe, režisors E. Jurševskis, V. Vare, A. Putniņš un H. Jurševska; 2. r.: V. Turķis, V. Plūdons, R. Rēvalde, A. Plūdone, S. Darkēvica, A. Briede, G. Pūliņa, A. Māliņš, S. Leimane, Ruta Šilinska un Velta Šilinska. Aizmugurē: R. Miglāns, V. Vare, E. Zūlis, I. Lapiņs un K. Rēvalds. Foto: J Liģers

Izcila un ierosinoša skate

Kalamazū latviešu skolas rīkotā Mirdzas Strausas audumu skate, kas notika 19. un 20. martā, ļoti atšķīrās no daudzām iepriekšējām, kas notikušas Latviešu biedrībā. Esam paraduši mūsu daiļamatnieku skatēs sniegt un saņemt aistētisko un emocionālo latvisko pārdzīvojumu. Taču līdzās minētajam skates vērotāji šoreiz guva nopietnus ieskatu mūsu etnografiskās tekstilmākslas nozarē.

Izstādes eksponātu izvēle bija ļoti pārdomāta. Tautas tērpu brunču audumi, skaitā 22, pārstāvēja gandrīz vai visus Latvijas apgabalus un deva skatei pamatlīnijas. Interesanti papildelementi bija Helenas Breņķes un Laimas Bērziņas etnografiskās tradicijas cimdi, kā arī V. un H. Smidchenu jostas. Cimdi, kas pēdējos gados atguvuši popularitāti mūsu daiļamatniecības skatēs, žilbināja. Atceroties seno latviešu sievietes tikumu — sagādāt līgavas pūram pat līdz 200 pāriem cimdu — rakstīto dūraiņu nevienā skatē nevarētu būt par daudz!

Līdztekus šai augstas kvalitātes etnografiskai izstādei jāpiemin Kalamazū latviešu biedrības rokdarbnieču grupa. Tā darbojas jau otru gadu Laimas Bērziņas vadībā. Viņa pulcējusi ap sevi latviešu tekstīlmākslas zinātājas un interesentes. Katru otrdienu grupas dalībnieces un dalībnieki sapulcējas darbam un pārrunām: auž, izšuj tautas tērpus un ada. Cik zināms, šādas grupas darbojas arī citos latviešu centros.

Astoņus no 22 izstādītajiem brunču audumiem iegādājās čaklās rokdarbnieces, jau plānojot gatavot pārējos tērpa piederumus.

Skates rīkotāji bija lūguši arī šī raksta autori piedalīties ar savu keramiku. Šī keramika nesniedzas etnografiskās tradicijas cēlumā. Tie bija dūmu podi dibināti uz kādu Latvijas podniecības interesantu, senu, bet novārtā atstātu techniku.

Skati atklāja Kalamazū latviešu skolas vecāku padomes priekšsēdis Uldis Šmidchens. Par Latvijas keramikas archeoloģiskiem atklājumiem un „podu anatomiju" pastāstīja šī raksta autore Liena Kaugara iepazīstināja ar Mirdzas Strausas darbību un izstādīto audumu klāstu.

Tā šis sava darba speciālistu sagatavotais materiāls, ko ļoti pārskatāmi bija sakārtojis māksl. Harijs Celms, veidoja skati, kas bija viengabalaina un deva tiešu ieskatu mūsu etnografijas greznākās nozares— tautas tērpu tradicijā. Rīkotāji bija sagādājuši grāmatas par latviešu tautas tērpu. Aplūkojot tās un pārrunājot tērpu īpatnības un izstādīto audumu paraugus ar vietējām rokdarbu speciālistēm, skates vērotājiem bija izdevība papildināt savas zināšanas.

Maiga Zalinska

Iztiksim bez mēness

INDRAS GUBIŅAS
ROMĀNS. IZD. GRĀMATU DRAUGS, 1976

Viens no redzamākiem darbiem pagājušā gada latviešu literārās ražas klāstā ir Indras Gubiņas romāns Iztiksim bez mēness. Tas liecina par autores literāro aktīvitāti, meklējumiem, augšanu un jaunu sasniegumu viņas radošajā darbā. Nevienam rakstniekam vērtīgs darbs netop pats no sevis, un mēs varam labi saprast, ka arī I. Gubiņai pie sava sacerējuma ir bijis daudz jāpiestrādā, bet var arī just, ka viņas izkoptā, vienkāršā izteiksme, smalka iejušanās situācijās un bagātās valodas rezerves ir atzīstami palīdzējušas viņas mākslinieciško mērķu sasniegšanai.

I. Gubiņas proziskie sacerējumi un jo sevišķi pārrunājamais romāns apstiprina, ka viņu nodarbina arī formas jautājumi, piemēram, darbības norises ilgstības, jeb vienkārši sakot, laika problēma. Lai illustrējam to ar citu autoru darbiem. V. Skota, L. Tolstoja, A. Grīna u. c. batālistu romānos darbība ilgst visu kara laiku. Atceros, trīsdesmitajos gados rakstnieks Jānis Sārts eksperimentēja ar romāna darbības ilguma reducēšanu uz divdesmit četrām stundām. Dž. Džoisa romāna Uliss darbība noris astoņpadsmit stundās, Anšl. Eglīša jaunākais romāns saucas Piecas dienas, I. Vīksnas poēma — Piecas naktis; tie tikai daži piemēri.

I. Gubiņas romāna Iztiksim bez mēness darbība noris septiņās dienās: tā sākas kādā skaistā oktobŗa mēneša ceturdienā un beidzas nākošās nedēļas trešdienā. Protams, piecas vai septiņas dienas ir tikai īsi epizodi tēlojamo personu dzīvē, jo ar tiem romāna darbība neizsmeļas. Raksturīgi notikumi, situācijas un individu netieša vai tieša, izplānota rīcība un darbība attēlo ne tikai viņu pašreizējos iekšējos pārdzīvojumus, bet monologos, dialogos vai atmiņās atsedzas arī pagātnes notikumi, kuŗi ir kā priekšnoteikums vai sekas pašreizējās darbības rīcībai. Romānā Iztiksim bez mēness autore ir mēģinājusi septiņu dienu šķērsgriezumā parādīt parasto latviešu emigrantu ģimeni un tās problēmas, kādas tās radušās 25 gadu laikā pēc iecelošanas Kanadā.

Darbības vide ir liela pilsēta un tās apkārtne, kuŗas konturas un fons nav spilgtāk vai reljefāk patēlots, atskaitot tuvāko apkārtni. Daba tēlota skopi, bet spilgti, vietām gleznaini; autorei labi padevusies Kanadas atvasaras, burvīgo pilnmēnešu naktis un pēkšņās sniega vētras — ziemas priekšvēstneša attēlošana.

Romāna centrā resp. tā galvenā persona ir Marta Liepa, kuras dzīve sarežģītu ģimenes apstākļu dēļ ir nonākusi krustcelēs. Viņa, vēl pajauna, apprecējusies ar Juri Liepu ne dziļāku jūtu vadīta, bet vairāk Juŗa izskatīguma dēļ. Kaut kā jau viņi, kā vairums emigrantu, čakli strādādami, iegādājušies savu māju pilsētā, audzinājuši divi meitas un dēlu, bet viņu kopdzīve nav attīstījusies par laimīgu laulības dzīvi, tieši otrādi. Juris gan fiziski izskatīgs, bet ne visai augsta garīga lidojuma cilvēks, ar gadiem atsvešinās no ģimenes un kaut kā iztiek kā māju pārdošanas aģents kādā mazā centrā, atstādams visas rūpes un bērnu tālāko audzināšanu un skološanu uz Martas pleciem, bet neatteikdamies no savas „mājas kunga" lomas. Kā viņu nesaskaņu iemeslu viņš min Martas pārāk lielo piekeršanos saviem vecākiem, tos mitinot savās mājās, ko Juris uzskata par nastu. Vecais tēvs ir slimnīcā un pie miršanas, vecāmāte slimīga, dzīves nogurusi, vienaldzīgi gaida vīra nāvi, tāpat to dara arī Martas brālis — slimais Ojārs, kam ir bijusi sava, bet laulībā nelaimīga dzīve un ko arī Marta brīžiem mitina pie sevis un rūpējas par to. Blakus tam Martai, kas gadiem ilgi nepazīst atvaļinājuma un fiziska un dvēseliska atspraiguma, klāt nāk rūpes par bērnu uzvedību un nākotni. Vecākā meita Alda aiziet bītņikos, dēls Edgars pieder pie sīkmaņiem, burta kalpa studentiem, un nav zināms, kas no viņa vēl iznāks, bet jaunākā meita Maira — mātes cerība, dzīves priekšā atrodas vēl uz naža asmens, tomēr ar noslieci uz atbildību, uzupurēšanos un sekošanu mātes pēdās. No teiktā var secināt, ka autore tieši vai netieši un sekmīgi ietver savā romānā vecāku un bērnu attiecību (pie tam divi paaudzēs) un audzināšanas problēmas, kas lasītāju var visai intrigēt un saistīt.

Bet ar augšā skicēto romāns nebeidzas, īstenībā tikai sākas, jo autores mērķis ir Martas dvēseles analize. Galvenā mērķa panākšanai, autore savā romānā ieved jaunu situāciju, kas motivē un nosaka tēlojamo personu ārējās un iekšējās dzīves atšķetinājumu. Lai rastu fizisku un garīgu atspraigumu, skaistajā atvasaras sestdienā Marta aizbrauca savam kaimiņam līdz uz viņa vasaras mītni ezera krastā. Saule, svaigais gaiss, koki, ūdens sniedz Martai veldzi un atspraigumu, kam seko pāris mierīgi vakari pārrunās ar Kārklu kamīna ugunsgaismā. Pēdējais, izjuzdams pret Martu cieņu, simpatijas un uzticību, atklāj sevi, izstāsta viņai savu dzīvi — savas mīlestības un neizdevušās laulības un iegūst Martas saprašanu un draudzību.

Šī dialoga formā rakstītā romāna daļa ir visai saistīga, tajā brīžiem patēlota Eiropas, sevišķi Anglijas, dzīves panorāma, un caur Kārkla (arī Ojāra) stāstījumu autore parāda un noraksturo dažus interesentus sieviešu tipus. Bet kā teikts, galvenais te kā Kārkla, tā Martas „grēku sūdze", iekšēja atbrīvošanās un dvēseles miera atgūšana freudisma garā. Kārkls (viens no simpatiskākiem tēliem I. G. prozas darbos) visās dzīves situācijās paliek nosvērts, līdzsvarots, izdarīgs. Kā tāds viņš atstāj gaišu iespaidu arī Martas dvēselē, bet ar viņas iekšējo mieru vēl viss nav galā. Atgriežoties mājās, viņai jāsastopas ar dzīves īstenību. Viņas atbūtnē miris viņas tēvs, visi cenšas viņu saprast, bet vīrs, kas atkal uz brīdi pārradies, pārmet viņai „draudzēšanos" ar kaimiņu.

Izmisums Martā atgriežas par jaunu, lielā savilņojumā par viņas rīcības pārprašanu un apvainojumiem viņa tumsā atstāj mājas, un tikai meitas Mairas un kaimiņa Kārkla attapīgā rīcība viņu paglābj un atkal atgriež dzīves īstenībā. Viņa pieņem savu likteni, jo viņai nu ir uz ko atbalstīties, dzīves nastu tālāk nesot. Tā ir meita Maira un varbūt arī Kārkls. Romāns izskan ar autores vārdiem, kas raksturo Martas bijušo un nākošo dzīvi: „Tagadne ar Mairas rokas pieskārienu un īsiem pīlādžzariem (Kārkla dāvinātie) vedina iekšā, vedina atpakaļ ikdienā, kuŗas skarbumā viņai pašai jāatrod un jāieliek gaišums."

Noslēgumā varētu teikt, ka Indra Gubiņa ar savu romānu Iztiksim bez mēness papildinājusi savu mākslinieciško tēlu galeriju ar jauniem spilgtiem tēliem: Martu Liepu, Mairu, Salenieka kundzi, Kārklu un bagātinājusi latviešu literātūru ar jaunu mākslinieciski vērtīgu prozas darbu. Raksturīgu apvāka zīmējumu devis māksl. Ed. Dzenis.

H. Tichovskis

Cilvēks . . .

(Turpinājums no 5. lp.)

viņu lielīja visi. Tas bija gatavots zīmulī 1920. gadā.

Daudz gadu pēc tam tās pašas mājas krusttēvs viņam teicis: „Ja tu nevari pēc atmiņas uzzīmēt kādu tipu, liec mieru zīmēšanai!" Viņš spītīgi palicis pie sava, kaut tikai 1944. gada rudenī varēja piepildīt krusttēva norādi. Tornā frontes teātŗa izrādes laikā pie plkv. K. Lobes vīriem, uznācis uz skatuves, labi nopētījis dažus vācu pulkvežus un, piegājis pie sava molbreta, tos ar pāris vilcieniem uzzīmējis. Publika aurojusi. Tad kārta nākusi pulkvedim, arī tas padevies pēc atmiņas. Un tagad latviešu preses izdevumu vajadzībām viņš arī pēc atmiņas zīmē dažus sabiedriskus darbiniekus.

Par Ed. Keiša mākslu liecina saņemtās pateicību vēstules no laikrakstu izdevējiem un lasītājiem; ir arī saņemtas godalgas un atzinības.

V. Irbe

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont. L8R 2T8
T. L. Kred. sab.

LONDONAS NODAĻA
R. Bērziņa mājā

MAKSĀ

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8,5% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000,00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.
TĀLRUNIS 529-7939

Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Laikraksta
LATVIJA AMERIKA
atsevišķus numurs
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī spiestuvē
125 Broadview Ave.

LEONIJA OZOLKALNE

UGUNĪ

DZIMTENES LATVIETES DIENAS GRĀMATA

(100. turpinājums)

Vēl gardāks pasmējiens bija par kādu citu notikumu. Rīgā uz ielas sastopoties krievam ar vācieti, izraisās asāks strīds. Krievs, pie krūtīm sizdams stāsta: mūsu Rīga. Vācietis tam pretojas: Rīga ir mūsu. Strīds grasās izvērsties asumā. Tai brīdī garām iet garbārdains vecs žīds. Strīdnieki to apstādina un prasa, lai žīds izšķir viņu taisnību. Brīdi padomājis, žīds saka: Redzi, man ir bārda, ar roku kasīdams bārdas pinkuļus. Tā ir mana bārda, vai ne? Bet tai bārdā ir utis. Un ko tu domā, utis domā, ka tā ir viņu bārda. Taisnība, taisnība, piekrīt vācietis smiedamies, kamēr krievs vēl ilgi nespēj attapties.

Pie stacijas pirms ieejas parkā ir grantēts laukums, kur uz četru pakāpienu paaugstinājuma ir Ļeņina bronzas piemineklis. Te viņš nav parastajā mēteļī un ar paceltu roku, bet paīsā prakītī, kailu galvu, uz priekšu pašautu zodu ar ķīļbārdeli un labo roku gar sāniem. Likās, tas veidots masu produkcijā, jo šis pats attēls redzams visās pilsētās un miestos pēc viena un tā paša lējuma. Gar abiem pieminekļa sāniem ir sarkano ledus puķīšu dobes un dzīvžogs. Tāds viņš te stāv zem Latvijas debesīm ar izarto kapsētu lielajiem kokiem aizmugurē. Pa reizei šai laukumā notiek arī daži svētki komūnisma slavināšanai. Tauta vēl nav piedevusi Brīvības pieminekļa noārdīšanu, viņa sajūt lielu rūgtumu pret šo aizstājēju. Te viņš tagad stāv kā apsmiekls, šis lielībnieks ar varas nesēja lielmanību pašā Zemgales sirdī. Dažam pārgalvim interesēja, vai bronzas lējums ir tukšs vai viena gabala. Tā dižvīra ceļgalā reiz bija radies ielāpains caurums. Kāda cita drosmeļa sirdī rūgtums bija rūdzis un audzis, līdz roka kā nejauši bija palaistījusi baldriāna pilienus ap revolūcijas svētumu. Tai naktī visi Jelgavas kaķi bija pie Ļeņina pieminekļa svinējuši savas kaķiskās dzīres ar visām dabiskajām sekām, tā ilgu laiku smīdinot jelgavniekus. Bija pat radusies nezināma autora nevainīga dziesmiņa. Tādas pielīp, un pat pašpuika smīnēdams to svilpo:

Kādā naktī pelēkā,
Buldurjānis jokojās;
Kaķam kaķa ņaudu dziesma,
Cauri naktij jāizraud.
Ak tu jāni, buldurjāni,
Kam tu ļaudis smīdināji? —

Kas nu čekai bija par trauksmi, bet kāds smiekļus rīdams rādīja pigu. —

Un tad — kā tas nu bija gadījies — gājēji stacijas virzienā reiz pamanīja dīvainu skatu. Pilsētas aptīrītāju komandas vīri ar celtņu kāpnēm snaicījās ap revolūcijas senča dižo pieminekli. Slotas, lupatas, spaiņi, ūdens šļūtenes.

—Vai tu re'! — garāmgājējs pasmīn; vecais laikam nupat pamodies no miega, puišiem jāmazgā tam mute. Kas to būtu domājis, ka šim arī vēl bārda aug! Tur tiešām putoja ziepes, šļāca ūdens. Gājējam grūti sejas muskuļus valdīt, norijot skaļo smieklu pakrūtē. Bet smaids ir jāpaglābā sakniebtajā mutē. Tagad jau arī smaids uzskatāms par valsts nodevību ar sekojošām sekām Sibirijā.

Jā, jā, baloži, maigās dūjas! Bet paskat, kas šiem negļanteņiem par niķi. Plikpaurīgo svaidīto pakausi izvēlējušies par promenādes laukumu — gan ķircinot savas laulenes ar kvēlu iedūdošanos, pavelkot vienu spārnu gar zemi, knābjus sakļaujot skūpstā un paklanoties vienam pret otru. Un tad tikai skaties: biedram Ļeņinam deguns asaro — tur karājas balta pile. Tādi netīri, nedisciplīnēti putni, kam nav ne mazākā respekta pret pašu lielo. Arvien tie apķēzī viņa komūnismā svētīto galvu. Kāpēc šie nešķīstie putni tieši viņa galvu un ģīmi atraduši par cūkājamo vietu!?

Bet kas gan varētu vērsties pret pasaules revolūcijas senci ar vēl lielāku nicināšanu? Šie neapzinīgie putni ir tikpat nešķīsti kā visa šī spītīgā tauta. Varbūt pasaule jau sen būtu aizsoļojusi pa komūnisma sarkano ceļu. Tikai šiem Staļina un Ļeņina ceļš ir grumbuļains, un tie kā nejēgas soļo pa savu iestaigāto vienvirzienu. Un tā Ļeņina deguns raso bieži. Tā tik skaties, līks vēl latviešiem atbildēt, ka tie iemācījuši baložiem dēt uz Ļeņina žīdiskā deguna. Un žirgtākā solī gaŗām pasteidzas gājējs. Bet vīriem jāliek slieteņi, mazgājamie krāni, savedot kārtībā cienījamo ģīmi. Tā ūdens šļūtene lielajam pašās acīs, un viss nelabums tam nolīst lejup pa ģīmi. Gājējam, redzot lielo balamuti tik bezspēcīgu un sīku pret nīgrajiem putniem, kad klāt ir atkal kārtējā „skujamā'' reize, sejā iegulst smīns. Tas ir pateicīgs pret maigajām dūjām, bet dažreiz māc bailes: vai nabaga putniem nepiespriedīs masveida nāves sodu un nesasviedīs krievu kāpostu podā.

Kāds negants, anonims spalvas jātnieks bija sarakstījis epopeju par pilsētas baložiem, kas lielā cēlsirdībā laikus attapušies pašam komūnisma tēvam piešķirt ordeni. Daudzi izcilnieki un nopelniem bagātie saņēma augstāko balvu — Ļeņina ordeni. Nu būtu laiks visu izcilnieku izcilniekam pašam to piešķirt. Un tā visai apzinīgi lidojošie spārnaiņi līdzšinējo trūkumu grib aizpildīt, piešķirot lielo lielajam īpašu „baložu'' ordeni. Bet tā kā komūnistiskā iekārtā viss strauji mainās, piešķīrumi un atziņas izbāl, tad baložu vecākais — Dūkulis — pieņēmis lēmumu visiem simtprocentīgi piekrītot, savu devumu iespējami bieži atkārtot. Un savu pieņemto lēmumu tie cītīgi pilda, šo goda pilno uzdevumu iemācot arī jaunajiem balodēniem. Jau olām esot vēl lizdās, galvas klanīdami, urrū, urrū — valodā, tie māca saviem cāļiem dabas uzlikto īso kursu. Un anonimais spalvas bruņinieks savu vēstījumu nobeidz:

Dūkulītis dūkulēja,
Piciņ lejā noritēja.
Piciņ, piciņ, vēl vien piciņ,
Piciņ deguna galiņā.
Tek pār vaigu, tek pār zodu,
Balta broša pakaklē.

Vai šiem putniem būtu nacionāla piederība pie latviešu tautas un savas simpatijas tie izteic savā īpatnējā veidā? — —

Ir tik savādi: Almai gribas te visu apstaigāt, redzēt. Kaut kas liek iet uz dzimto vietu — varbūt, varbūt — Viņa nezina atrisinājumu šim varbūt. Tomēr saucējs ir tik stiprs, stiprāks nekā rājējs prāts. Vēlreiz ar pēdām pieskaroties ietajiem ceļiem. Un tad? — jā, tad? — Neskaidra jausma saka: tu atvadies uz laikiem. Kaut kas te ir, kaut kā te trūkst. Viņi — tie — nc Sibirijas, ir apzīmogoti. Ir sajūta, ka cilvēki apklustu, vairītos, pagrieztos sāņus, kur viņa apstājas. Tā, it kā bītos, ka arī viņus varētu piemeklēt izsūtīšanas lāsts. Un tas sāp dziļāk par visu.

Solis pie soļa, īsināts ceļš. Doma pie domas aizvērpjas, savērpjas. Sveša kļuvusi apkārtne. Lauki, lauki, puspanīkuši, pusveldraini. Vai viņa ir nomaldījusies? Vai viņa pati nav pagātnes spoks ar mīlestību pret visu sabrukušo? Acs nerāda nevienu vecsaimniecību priecīgi zaļo augļu dārzu vidū.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Kanadas gaidu un skautu jendu filmu izrādi Pasaules tālēs, kas uzņemta Saulainē un Tauta tuvumā, tauta tālumā 17. aprīlī Toronto universitātes telpās noskatījās 100 dalībnieku (pārdoto biļešu skais 150). Izrāde bija rīkota par labu 3. Lielajai skautu un gaidu nometnei Katskiļos un tā deva ap 200 dol. atlikumu.

● Saulaines bērnu nometnē šovasar no 3. jūlija līdz 19. augustam paredzēti trīs divnedēļu posmi: no 3.—17. jūlijam, no 17. —31. jul. un no 31. jūl. līdz 14. augustam, bez tam vēl papildus posms no 14.—19. aug., kad paredzēts kanū laiviņu brauciens vecākām meitenēm un zēniem. Nometnes vadība vēl meklē galveno zēnu vadītāju un galveno meiteņu vadītāju ar pieredzi vadītāju darbam, tāpat mazo bērnu nometnes vadītāju — sievieti 4 nedēļu darbam.

● Pensionāru apvienības sanāksmē Latviešu namā 14. aprīlī 143 dalībnieki noskatījās A. Kiršas ludziņu par saimniecisko un kultūras dzīvi pensionāru apvienībā. Uzvedumu bija iestudējusi M. Kociņa ar A. Pakrastiņa skatuves iekārtojumu. Uz skatuves parādīja, kādas nodarbības notiek apvienības sanāksmēs. — Darbojas sieviešu rokdarbu grupa, kāršu spēlmaņi, notiek koŗa mēģinājumi, dejas un citas nodarbības. Izrādē bija arī fragments no A. Kiršas skeča Jaunsaimnieks meklē saimnieci; piedalījās Artūrs Ziediņš un Marga Kociņa. Ģimenes dienas sarīkojumā 5. maijā pledalīsies viesis māc. Ā. Čops, dziedās apvienības koris, ar deklamācijām piedalīsies Lija Pone un Anita Bencone. 12. maijā — trešais A. Kiršas uzvedums, 26. maijā kārtējo sanāksmju sezonas nobeigums ar priekšnesumiem un loterijas izlozi.

● Māc. J. Cālītis kristījis Anitu Elgu Vilmani, Valentīna un Māras meitu.

● Austrumu draudzes lauku īpašuma Tālava apbūves gabalu nomnieku sapulce 24. aprīlī pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē. Bez kārtējiem jautājumiem vēl paredzētas 3 Tālavas pārvaldes locekļu vēlēšanas no nomnieku vidus.

● Sv. Jāņa 17. aprīļa dievkalpojumā ieveda amatā pārvēlētos draudzes darbiniekus. Dievkalpojumu ar dziesmām kupliņāja Vizma Maksiņa un Maija Baruša ērģelnieka J. Baruša pavadījumā.

Zeltkāznieki

Uz 50 kopējas dzīves gadiem 18. aprīlī atskatījās Alfreds un Milda Vorpi Toronto. Viņu ģimenē izauguši divi bērni: dēls Dzintars precējies ar pazīstamo baletskolas vadītāju Diānu Vorpu, bet meita Māra precējusies ar Valentīnu Vilmani. Ģimenē aug četri mazbērni. Laulības atcere notika reizē ar jaunākās mazmeitas Anitas kristībām.

● National Home Show parādē no 8. līdz 16. aprīlim Kolizeja telpās, Kanadas nacionālās izstādes laukumā piedalījās 400 izstādītāju. Dārzu archit. Aleksandra Budrēvica firma bija izplānojusi izstādes aleju, dārzu ar 500 pakarinātiem puķu kurvjiem, tāpat bija iekārtots dārzs ap modeļu māju. Notika arī modes skates.

● Dievturu Ūsiņa saiets 30. aprīlī Krišjāņa Puriņa saimniecībā Norvalā, Ontario.

● Dainas koris Almas Skudras-Kārkliņas un Vizmas Maksiņas vadībā viesosies 8. maijā pl. 2 pēcp. Klīvlandē, Apvienotās latv. ev. lut. draudzes namā, Klīvlandes koncertapvienības 4. koncertā.

● Izbraukumu autobusā uz Katskiļu kalniem 28. maijā organizē O. Griķis. Pieteikšanās līdz 15. maijam, tālr. 461-4766. Zvanīt no pl. 5 pēcp.

● Mākslinieku Arnolda Treiberga un Oskara Skuška (no Filadelfijas) gleznu izstāde no 22. —24. aprīlim Sv. Jāņa baznīcas telpās.

● Latviešu mednieku un makšķernieku kluba šāgada pirmās titaru šaušanas sacensības 8. maijā pl. 12 dienā Bērzainē.

● Lietuviešu Augšāmcelšanās draudze 24. aprīlī pl. 4 pēcp. rīko garīgu koncertu Cecilijas baznīcā (1061 Anette St.). Piedalās soprāns Apolonija Sapale-Raikovska un lietuviešu Augšāmcelšanās draudzes koris diriģenta E. Krisčiunas vadībā. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

● Latviešu rītā 17. aprīlī DV namā bija ieradušies 30 dalībnieku. Auseklis Pērkons parādīja nelaiķa tēlnieka Augusta Kopmaņa latvju rakstu pamatelementu zīmējumus un demostrēja, kādā kārtībā tos ieskrāpēt krāsotās Lieldienu olās. Par senvēsturi, latgaļu cīņām ar krieviem un Jersikas un Tālavas karaļvalstīm pastāstīja Jānis Vandelis. Jānis Palieps apskatīja baltu tautu atdalīšanos no indoeiropiešu pirmtautas un aizklīšanu pie Baltijas jūras. Anna Briede pastāstīja par tautas deju nozīmi latviešu tautas dzīvē. A. Memenis raksturoja pēdējos trīs gadsimtus mūsu tautas vēsturē, bet Arnolds Putniņš kavējās atmiņās, kā Latvijas valsti pasaules mērogā reprezentējis soļotājs Jānis Dāliņš. Pēc vasaras pārtraukuma Latviešu rītus atkal atjaunos rudenī, lai iepazīstinātu mūsu jauno paaudzi ar tautas tradicijām un vēsturi.

● Meksikositijā notiekošās 6. gadskārtējās Benito Juarez šaušanas sacīkstēs no 22.—29. aprīlim piedalīsies arī Kanadas šāvēju vienības 30 šavēju, arī divi jauniešu grupas šāvēji, no kuŗiem viens ir Pēteris Zvirgzdgrauds, kas ir DV Toronto nodaļas un Kanadas DV meistars šaušanā. Viņš arī izpelnījies Ontario provinces un visas Kanadas junioru čempiona titulu.

● Igauņu mākslas centrs plāno uzņemt filmu par igauņu pionieŗiem Toronto. To paredz piedāvāt izrādīšanai arī citām etniskām grupām, kā arī uzņemšanai televīzijas programmā.

● Latviešu daiļamatnieku savienības 30 gadu darbības atceres izstāde no 28. aprīļa līdz 1. maijam būs iekārtota Sv. Jāņa draudzes zstāžu telpās. To atklās 28. apr. pl. 8 vak. LNAK kultūras nozares vad. Inta Purva. 29. apr. izstāde būs atvērta no pl. 2—9 vak., kad pl. 7.30 vak. varēs noklausīties arī paskaidrojumus par audumiem, tautas tērpiem un rotām, illustrējot ar slīdītēm. 30. apr. izstāde būs atvērta no pl. 9—8 vak.: pl. 4 pēcp. ziedu sakārtošana latviskos traukos, bet pl. 6 vak. — keramika, āda, kokgriezumi ar attiecīgiem slīdīšu demostrējumiem un paskaidrojumiem. 1. maijā izstāde būs atvērta no pl. 1 līdz 4 pēcp. Apmeklētājiem būs iespējams iegādāties arī daiļamatniecības izstrādājumus.

● Kaŗa invalidu tradicionālā Pavasaŗa balle 23. aprīlī pl. 7.30 vak. DV namā ar apvienības biedru — jubilāru apsveikšanu. Dejas mūziku spēlēs Runči.

● DV Toronto nod. 7. maijā pl. 7.30 vak. rīko Maija karalienes kronēšanas balli. Vakara programmā piedalās tautas deju kopa Daugaviņa Ed. Kalviņa vadībā. Zāli dekorēs pavasaŗa ziediem.

● Kādreiz pazīstamās jaunās paaudzes sportistes Andras Lakstones-Ulmanes modes skate 1. maijā pl. 2 pēcp. viesnīcā Inn on the Park (Ballroom telpl). Demonstrēs oriģināla stila tamborētos un adītos darbus: peldkostīmus, sporta ģērbus, blūzes, kleitas, vakara un laulību tērpus. Paredzēti priekšnesumi un mūzika. Būs arī atspirdzinājumi. Programmu vadīs Miss Canada (1974) — Blaire Lancaster. Ieeja 6 dol. no personas. Uz ieejas karšu numuriem izlozēs divas pārsteigumu balvas.

● Amber Printers and Publishers un Latvija Amerikā Ltd. akcionāru sapulcē 17. aprīlī uzņēmumu vadībā ievēlēja E. Treilonu, A. Šternu un Z. Akotu.

Gaujas (14.) gaidu vienības rīkotajā skatē „Mode-77". Attēlā pa labi skates vadītāja Dace Strīpniece un palīdze Mudīte Korba-Šūlere. Viņas abas beigušas Raijersona institūta „Fashion Arts". Foto: J. Liģers

DV Kanadā vadību pārņem jaunais priekšnieks

DV KV sēdē 16. aprīlī DV namā piedalījās gandrīz visi vecās valdes locekļi un delegātu sapulcē ievēlētie V. Plūdons un P. Vasariņš.

Valdes locekļi patur līdzšinējos amatus un P. Vasariņš ārējās informācijas nozares vadību (palīgs V. Cinis). Aprūpes daļu, kuŗu vadīja priekšsēža vietn. E. Pulciņš, pārņēma Z. Masīte. Archīva lietu kārtošanā savu palīdzību apsolīja G. Brikmanis. Revīzijas komisijas priekšsēdis paliek A. Kalviņš, sekretārs A. Putniņš un locekle Alma Reinberga. Goda tiesas priekšsēdis J. Gailītis, sekretārs O. Ieviņš un loc. V. Dāboliņš.

Sēdi līdz amata nodošanai vadīja G. Brikmanis, izsakot pateicību visiem valdes locekļiem par labo sadarbību.

Vanadžu priekšniece Kanadā I. Breikša ziņoja, ka slimību dēļ vanadzes amatus vēl nav sadalījušas. Viņa apsveikusi Britu Kolumbijas vanagus un vanadzes gadasvētkos un plāno piedalīties DV ASV kongresā Filadelfijā maija sākumā.

Sporta daļas vadītājs J. Treijs ziņoja, ka Jaunatnes un sporta dienas Sidrabenē notiks 11. un 12. jūnijā DV un LSA Kanadā izkārtojumā. Sestdien, 11. jūnijā, no pl. 10 rītā līdz pl. 6 pēcpusdienā risināsies sporta spēles un sacensības. Pēc tam sāksies sarīkojumu programma — tautiskās dejas (Mazā Daugaviņa), dziesmas un deklamācijas. Svētdien, 12. jūnijā, p. 10.30 no rīta — karoga uzvikšana un 14. jūnija piemiņas akts. Pēc tam sporta spēles un sportistu apbalvošana. Nodoti iespiešanā un saņemti 200 aicinājumi, kuŗus izdalīs skolās un izsūtīs pa pastu. Izcilākajiem sportistiem basketbolā, volejbolā un futbolā, kā arī vieglatlētikā, balvas dos DV KV. Balvas novusā un šachā arī dos DV KV

DV KV Sporta nozare lūdz visas šaušanas vienības pieteikt dalībniekus DV šaušanas sacensībām Kanadā un DV CV rīkotām globālām šaušanas sacensībām. Šaušanas materiāli pieprasāmi DV KV sporta nozarei. Līdz šim par rakstveida vai atklātām šaušanas sacensībām atsaukušās tikai 3 nodaļas ar 12 dalībniekiem. Globālo sacensību maksa Kanadā noteikta 2.50 dol. no personas; jauniešiem līdz 18 gadiem dalības maksa nav paredzēta.

Priekšs. vietn. E. Pulciņš sveicis Hamiltonas gaidas un skautus 25 gadasvētkos.

Finanču daļas vad. R. Brītāls ziņoja, ka no Bēru fonda Toronto nodaļai izmaksāti 100 dol. un DV Londonas nod. 300 dol. Ar delegātu sapulces lēmumu biedru naudas maksājumi DV KV paaugstināti uz 3,50 dol. Maksājumu sadalījums pa termiņiem: 1. ceturksnī 1 dol., 2. cet. 0.75 dol., 3. cet. 1 dol. un 4. cet. 0,75 dol. Nodaļas, kuŗas jau samaksājušas par visu gadu, lūgts piemaksāt 0.50 dol. par katru biedru. DV KV čekus turpmāk tiesīgi parakstīt V. Plūdons, A. Šterns un R. Brītāls. No aprūpes līdzekļiem piešķīra invalidiem Vācijā 600 dol., veciem un slimiem 600 dol., aiz dzelzs aizkara 1000 dol, Minsteres ģimnazijai 1000 dol. un no 14. jūnija ziedojumiem LNF Zviedrijā 600 dol. Par šāgada svētbrīdi delegātu sanāksmē archibīskapam A. Lūsim nodos 100 dol.

Priekšsēdis V. Plūdons piedalīsies DV ASV kongresā Filadelfijā. Pieņēma zināšanai ienākušos rakstus. Saimn. vadtājs A. Šterns ievēlēts Latviešu nama valdē.

E. Pulciņš lūdz nodaļas pieprasīt DV kalendāru līdz 15. maijam (skaitu), pretējā gadījumā kalendārus piesūtīs pēc iepriekšējā gada saraksta.

Nolēma aktīvizēs palīdzību Rodes lietā. DV skaņu plašu fonda izkārtojumu atlika uz nākošo sēdi, kas notiks 28. maijā pl. 10 no rīta DV namā. **et**

Latviešu kaŗa invalidu aicinājums

Sākumā pie Kanadas latviešu kaŗa invalidu apvienības piederēja tikai daži desmiti biedru, bet tagad to skaits tuvojas simtam. Sākumā mūsu sarīkojumu vakari bija vāji apmeklēti, ieņēmumi nesedza izdevumus. Gadu tecējumā notika pārmaiņas. Pamazām un ar grūtībām ar sarīkojumu vakariem esam iekaŗojuši publikas simpatijas. Tikai reizi gadā mēs apgrūtinām trimdas tautiešus ar savu Ziemas svētku akciju, tas ir, lūdzam ziedot invalidiem Kanadā, Rietumvācijā un kaŗa kapiem. Pirmajos gados ieņēmumi no Ziemas svētku akcijas nebija lieli, bet ar katru gadu tie pamazām auga. 1976./77. gadā esam ieņēmuši 2499 dol. Šis skaitlis pierāda, ka esam iemantojuši trimdas sabiedrības uzticību mūsu darbam, ko veicam visas kaŗa invalidu saimes labā. Līdz šim visus ziedojumus, kas bija paredzēti invalidiem Rietumvācijā un kaŗa kapiem, esam nosūtījuši, bet par 1976. gadu Rietumvācijā esošiem invalidiem kopā ar kaŗa kapiem pienākas 818 dol. Neesam aizmirsuši Kanadā dzīvojošos invalidus un LKOK, kas iestājušies apvienībā par biedriem. Pag. gadā Ziemas svētku veltēs izmaksāts 677 dol. No sarīkojuma ienākumiem un biedru naudas atbalstām tādus apvienības biedrus, kas nesaņem no Rietumvācijas valdības pensiju un ir darbam nespējīgi. Atbalstām Toronto latviešu skolas, skautus un gaidas.

Kanadas latviešu kaŗa invalidu apvienības valde izsaka sirsnīgu pateicību visiem trimdas tautiešiem un organizācijām, kas atcerējušies savus leģionārus - invalidus. Valde tic, ka turpmāk mūsu sabiedrības atsaucība būs vēl lielāka.

LKIAK valde

Modes skates „Mode-77" dalībnieces. Pirmajā rindā no kr.: Mudīte Korba-Šūlere, Ingrīda Robežniece, Kristīne Groskaufmane, Sarma Cālīte, Sandra Dubrovska, Ūve Hodgins, Sarma Gaide un Rasma Caune. Aizmugurē: Milija Budrēvica, Sandra Ķuze, Dace Ķuze, Andra Vaivare, Astrīda Ezergaile, Rita Robežniece, Ilze Ezergaile, Ilze Grāvīte, Daina Zilāne, Daina Vāgnere, skates vadītāja Dace Strīpniece, Ilze Morgenšterna, Sarma Eglīte, Dace Cielava, Ruta Grāvleja, Zinta Frīdenberga un Valda Zobena.
Foto: J. Ligers

Šovasar modē gaišas krāsas

MODES SKATE DIVOS SEANSOS

Gaujas 14. gaidu vienība Sv. Andreja baznīcas zālē Toronto 11. aprīlī bija rīkojusi plašu pavasaŗa modes skati „Mode-77", lai sagādātu līdzekļus braukšanai uz latviešu gaidu un skautu 3. Lielo nometni Katskiļos, kā to paskaidroja vienības vadītāja Inta Kalniņa, sarīkojumu atklājot. Modes skatē par modelētājām divos seansos piedalījās vienības guntiņas: Sarma Cālīte, Sandra Dubrovska, Sarma Gaide, Kristīne Groskaufmane, Ūve Hodģins, Ingrīda Robežniece; gaidas — Astrīde Ezergaile, Ilze Grāvīte, Dace Ķuze, Sandra Ķuze, Andra Vaivare, Daina Vāgnere; lielgaidas — Rasma Caune, Dace Cielava, Zinta Frīdenberga, Ruta Grāvleja, Daina Zilāne; vadītājas Millija Budrēvica, Rita Robežniece un Valda Zobena.

Skates organizētājas un vadītājas bija Dace Strīpniece un Marta Korba-Šūlere, kuŗas beigušas Reiersona institūta modes nozari. Viņas arī bija gādājušas tērpus no vairākām kanadiešu firmām, arī firmas Karelia, kuŗas īpašnieki ir latvieši Jānis un Helga Kravji. Bija arī pašgatavoti tērpi. Karelia bijusi pirmā firma, kas importējusi somu Marimekko tērpus. Arch. J. Kravis izteicies intervijā laikr. The Toronto Star: „Es izvēlos labi ejošu preci, kas patīk publikai." Helga Kravis pati savā laikā darbojusies Gaujas gaidu vienībā.

Modes skati ievadīja Dace Strīpniece, pakavējoties pie pavasaŗa un vasaras jaunumiem modes pasaulē. Šovasar modē būs gaišas un spilgtas krāsas - sarkanas, zilas, dzeltenas, zaļas un baltas. Iecienīti būs tīklam līdzīgi audumi, smalki un ruņjāki, kleitēm un blūzēm. Tērpi ir vieglās un krītošās līnijās, gaŗums zem ceļa, gatavoti no lina un kokvilnas audumiem. Modē arī visāda veida bikses: pastaigas, bikšu tērpi, bikšu uzvalki, bikšu džemperi, kā arī vestes un mazi kokvilnas galvas lakatiņi.

Skates komentātores bija Sarma Eglīte un Ilze Morgenšterna, kuŗas atjautīgi un saistoši pastāstīja par dažādajiem tērpiem. Par mūziku un gaismām rūpējās Ansis Porietis. Modelētājas pa vienai vai vairākām kopā, pastaigājās pa laipu, rādot sporta, ielas, pēcpusdienas, vakara un saulošanās tērpus, kā arī peldkostīmus, pavisam 72 dažādus paraugus.

Zāle bija dekorēta ar Marimekko audumiem un Richview Nurseries zaļumiem; dekorātore Ilze Prikule. Demonstrējumos par abiem seansiem noskatījās ap 270 interesentu. Apmeklētāji uz ieejas karšu numuriem saņēma pārsteiguma balvas. Tās bija ziedojuši latviešu veikali Broadview Delikatessen (Īpašniece A. Miķelsone), Crest Florists (E. Gulbe), Gardenia Flowers and Gifts (Māra Gugāne - Lūse), Ingeborgs Arts and Crafts Shop (I. Vēvere), Karelia (J. un H. Kravis), Lotus Flowers (I. un A. Tīrums) un Richview Nurseries and Gardens Shop. Skate deva 500 dol. atlikumu.

—ls—

Labi apmeklēti dievkalpojumi

Aizvadītās Lieldienās Toronto visi latviešu dievkalpojumi bija labi apmeklēti. Tos ievadīja ev. lut. Sv. Jāņa draudzē ar Zaļās ceturtdienas dievkalpojumu un dievgaldu, piedaloties archibīskapam Arnoldam Lūsim un draudzes mācītājam Ivaram Gaidem. Ērģeļu mūziku spēlēja Ruta Āze. Lielās piektdienas dievkalpojumu ar dievgaldu kuplināja vijolnieks G. Fišers un ērģelnieks J. Barušs. Lielajai Ciešanu dienai iezīmīgu svētrunu teica archib. A. Lūsis. Lieldienu rīta dievkalpojumā dziedāja Dainas koris Vizmas Maksiņas vadībā. Draudzes dāmu komiteja ar priekšnieci Līviju Jansoni bija rūpējusies par Lieldienu brokastīm. Lieldienu otru dievkalpojumu ar tenora solo kuplināja māc. I. Gaide. Lieldienu dievkalpojumos par ērģeļu mūziku rūpējās Anita Rundāne ar Jāni Barušu. Tie arī izpaudās ar kuplu skaitu jauniešu līdzdalību.

O. K.

Braucienam no Toronto uz urnu apglabāšanu ROTĀ, Katskiļu kalnos, 28. maijā līdzbraucēji lūgti pieteikties pie O. Griķa, tālr. Toronto 461-4766, no pl. 5 — 11.30 vakarā.

Mežciema pārvaldei jauns priekšnieks

Toronto latviešu katoļu apvienības lauku īpasuma Mežciema dalībnieku sapulcē 17. aprīlī Latviešu namā piedalījās 33 balstiesīgi dalībnieki. Mežciema pārvaldes priekšnieks V. Miklašēvics sen. nolasīja darbības pārskatu un turpmākās darbības plānus, ko pieņēma bez grozījumiem. Pēc J. Repšes revīzijas komisijas ziņojuma sapulce izteica pateicību līdzšinējai pārvaldei un pieņēma tās sastādīto jauno budžetu 8882 dol. apmērā. Pagājušā gadā Mežciema izdevumi bijuši 10.671 dol., pārsniedzot par 888 dol. ieņēmumus, ar ko agrāko gadu atlikums samazinājies uz 1932 dol. Pieskaitot jaunu budžeta gadā paredzētos ieņēmumus 6950 dol., 1977. g. budžets sastāda 8882 dol. Izdevumos paredzēts 7725 dol. Mežciema īpašuma kopvērtība 95.879 dol., neieskaitot privātās vasarnīcas.

Mežciema pārvaldes līdzšinējam priekšniekam V. Miklašēvicam atteicoties kandidēt, par jauno priekšnieku ievēlēja Voldemāru Bērziņu. Par viņu, atsevišķi balsojot, nodotas 18 par, 12 pret, vienai balsij atturoties. Tāpat savu kandidātūru vairs neuzturēja četri pārvaldes locekļi — A. Rēķis, A. Začs, A. Niedra un P. Broks. Jaunajā pārvaldē ievēlēja četrus izraudzītos kandidātus: A. Gertmani, Franci Tauriņu, Pēteri Ertu un Jāni Svilānu. Revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos J. Repši, J. Pērkoni un V. Korolkēvicu. Visi ievēlēto amatos uz 2 gadiem.

Mežciems arī turpmāk paliks par bezpeļņas organizāciju, ar četrām uzticības personām: V. Miklašēvics, A. Rēķis, P. Erts un St. Vasarājs, kas patur savas pilnvaras līdz jaunā pārvalde caurskatīs inkorporācijas līgumu.

Arī šovasar Mežciemā paredzēti trīs lielāki sarīkojumi: Jāņu svinēšana, Rudzupuķu balle un sezonas nobeigšanas balle. Talkas paredzētas 11. un 18. jūnijā. Caurskatot Mežciema 64 dalībnieku sarakstu, atrada, ka 2 izstājušies un 2 uzskatāmi kā izstājušies, jo nav kārtojuši savus maksājumus par iepriekšējiem gadiem. Apbūves zemes īpašnieks J. Stivrišķis atteicies no savām tiesībām un no Mežciema kopas izstājies.

Sapulci vadīja B. Logins, protokolēja A. Vuciņš.

—ls—

IEGĀDĀJIETIES JAUNO ILGSPĒLĒJOŠO (41 min.)

SESTO

LATVIEŠU KAŖAVĪRU DZIESMU

SKAŅU PLATI

Cena $7.50, iesk. pasta izdevumus. Tālākpārdevējiem 20% atlaide. Plate pasūtināma pie DV vīru koŗa dalībnieka:

Mr. I. Helguts,
10 Muirhead Rd., Apt. 2302,
Willowdale, Ont. M2J 4P9, Canada.

Lūdzu piesūtīt sesto latviešu kaŗavīru dziesmu skaņu plati ..... eks.

Vārds Uzvārds .....

Adrese .....

.....

Pievienoju čeku, M/o, skaidrā naudā .....

Paraksts .....

MAZ ATLICIS LAIKA

līdz 30. aprīlim, kad izbeidzas

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDA

piedāvātie izdevīgie

veselības un dzīvības apdrošināšanas noteikumi,

kas publicēti Latvija Amerikā iepriekšējos numuros sakarā ar fonda

25 GADU DARBIBAS ATZIMĒŠANU

Nenokavējiet pieteikties!

Latvian Relief Fund of America, Inc.
P. O. Box 8857, Philadelphia, Pa. 19117, USA

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

Katru sestdienu līdz 14. maijam Saulaines lielās bērnu mītnes izbūves talkas.

22., 23. un 24. aprīlī Filadelfijas mākslinieku Arnolda Treiberga un Oskara Skušķa gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas telpās.

23. aprīlī pl. 8 vak. DV namā Latviešu kara invalidu apvienība Kanadā rīko saviesīgu vakaru „Aprīļa drudzis". Spēlēs Runči.

28. aprīlī pl. 2 pēcp. Latviešu namā Toronto latv. pensionāru kārtējā sanāksme un nodarbības.

No 28. aprīļa līdz 1. maijam Sv. Jāņa baznīcas sarīkojuma telpās lietiskās mākslas un daiļamatniecības izstrādājumu izstāde.

30. aprīlī pl. 19.30 DV namā Toronto un apkārtnes latviešu golfa kluba draudzības vakars.

30. aprīlī un 1. maijā Bickford Park vidusskolā Ādolfa Alunāna dziesmu spēle „Seši mazi bundzinieki", DV teātŗa sarīkojums.

1. maijā pl. 6.30 vak. Sv. Jāņa baznīcas zālē Venecuēlas 2x2 nometnes vakars.

7. maijā pl. 7.30 vak. DV Toronto nodaļas sarīkojums — Maija karalienes kronēšana DV namā.

7. maijā pl. 6 vak. Sv. Andreja baznīcas zālē, DV teātris izrādīs Maldu Mildas sapņojums. Izrāde par labu Gaujas (14.) gaidu vienībai un Rīgas (72.) skautu vienībai.

14. maijā Saulainē Ziedu svētki — Saulaines 25 g. atceres jubileja un Saulaines Nākotnes Atslēgas loterijas izloze. Pavasaŗa princeses vēlēšanas. Ziedu balle. Sākums pl 6 vak.

25 jūnijā Saulainē Līgo svētki. Čikagas Piecīši Speciāla Jāņu programa Saulainei. Divas izrādes. Tradicionālās Jāņu izdarības. Balle Saulšķūnī pie R. R. (Ramats Ritms) orķestŗa. Dažādi pārsteigumi

12. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes, R. Blaumaņa Trīnes grēki, Bickford Park skolā.

5 novembrī pl. 7.30 vak. Latviešu namā Preses balle, rakstu un mākslu jampamps. Rīko LPB KK un Mākslinieku vienība Latvis. Informācija un karšu rezervācija tel. 766-0806.

SELBURNA

23. aprīlī pl. 7.30 vak. Selburnas leģiona zālē DV Druvas nod. Jurģu sarīkojums.

NIAGARA

23. un 24. jūlijā Jaunatnes un draudzības dienas.

SADBERIJA

7. maijā pl. 7 vak. Sampo zālē Sadberijas organizāciju kopīgs 25 gadu atceres sarīkojums. Spēlēs Runči.

8. maijā pl. 3 pēcp. Laurentian universitātes Frēzera auditorijā Marisa Vētras audzēkņu koncerts un Daugavpas tautas deju uzvedums.

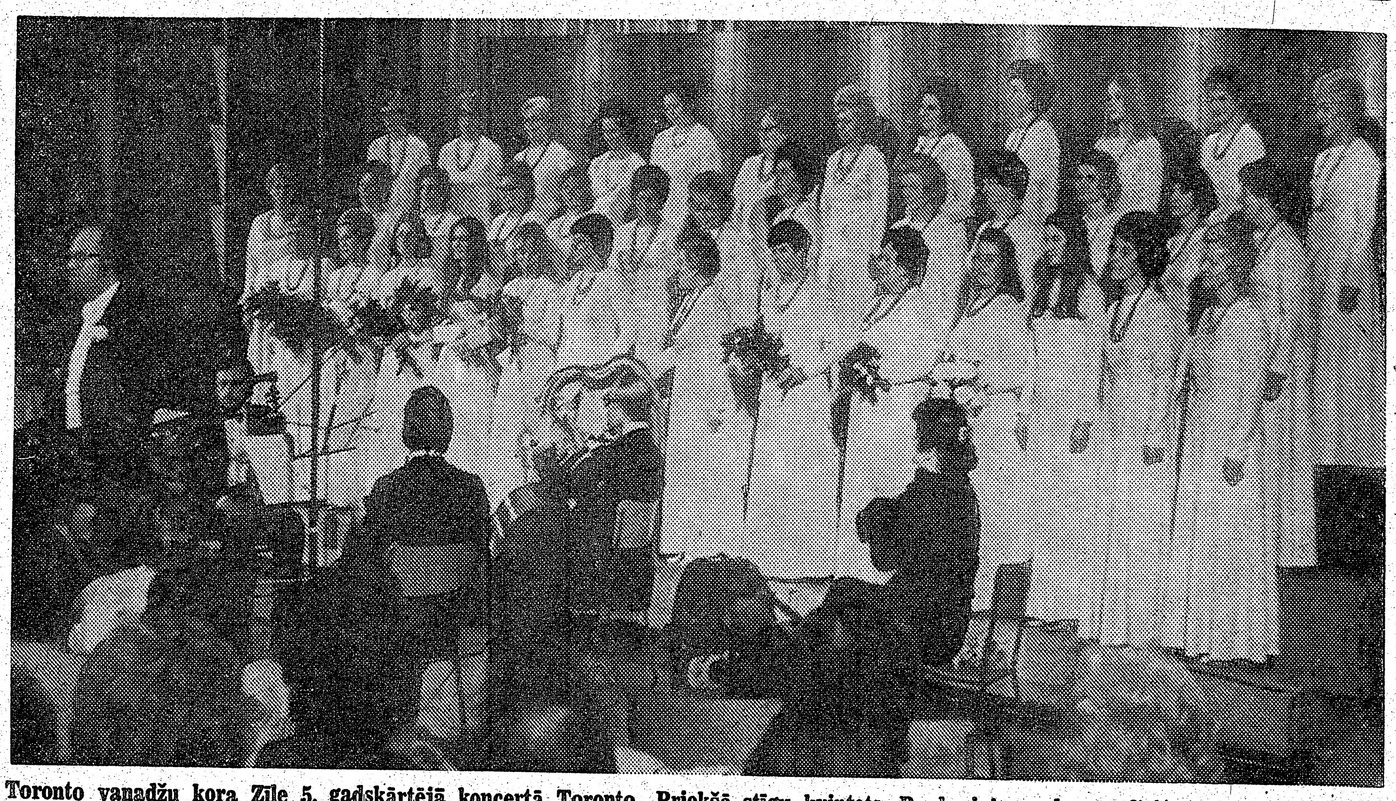

Toronto vanadžu koŗa Zīle 5. gadskārtējā koncertā Toronto. Priekšā stīgu kvintets. Pa kreisi no koŗa diriģents Arvīds Purvs koncerta beigās pateicas daudzajiem aplaudētājiem. Foto: J. Liģers

Zīlēm jau 5. gadskārtējais koncerts

Toronto vanadžu koris Zīle katru pavasari iepriecina ar savu labi sagatavoto gadskārtējo koncertu, kas 16. aprīlī bija jau piektais pēc kārtas, pulcinot Toronto Lietuviešu zālē turpat ap 700 klausītāju. Lieki pieminēt, ka koris savā neilgajā mūžā koncertējis arī latviešu centros ārpus Toronto un devies tālākos izbraukumos, visur gūstot labas atsauksmes. Koris izveidojies par spēcīgu dziesmu vienību, pašlaik ar 39 labi rūdītām balsīm.

Šinī koncertā koris nāca ar rūpīgi izvēlētu programmu, uzņemot tās pirmajā daļā deviņas Emīļa Melngaiļa, Valentīna Bērzkalna, Jāņa Cīruļa, Alberta Jēruma un „pašu māju" komponistu Tālivalža Ķeniņa un Jāņa Norviļa pazīstamākās tautasdziesmas, to starpā arī J. Cīruļa Jānīša līgava, tā it kā ielīgojot jau šīsvasaras nu vairs ne tālos Jāņus. Koŗa solistes bija Dzidra Egle un Tonija Krūka. Koncerta otrā daļa bija veltīta J. Cīruļa, E. Melngaiļa, V. Baštika, H. Pavasara un Jāņa Kalniņa kompozicijām ar latviešu autoru tekstiem. Trīs no tām koris dziedāja pirmo reizi: Baštika Lakstīgala (Zinaīdas Lazdas teksts) un J. Kalniņa—Latvijai (Ēriks Raisters) un Trīs Rucavas tautasdziesmas ar Juŗa Krīgena uzrakstītiem tekstiem un stīgu kvinteta pavadījumu, klātesot arī pašam komponistam, kas īpaši no Ņubransvikas bija ieradies Toronto, saņemot sirsnīgus publikas sumināj umus. Korim un diriģentam A. Purvam publika veltīja daudz aplausu pēc katras nodziedātās dziesmas, koncerta beigās izvērsoties īstās ovācijās. Vairākas dziesmas nācās atkārtot.

Nobeigumā koris saņēma daudz skaistu ziedu un vīru ansambļa Kalvis ar ziediem apvītu sirdi. Ziedus bija sūtījis arī Kalamazū sieviešu ansamblis ar diriģentu J. Zuiku, kuŗus nodeva Kanadas vanadžu pārstāve Velta Liģere, tāpat vanadžu Kanadas valdes vārdā. Zīles koncertu sāka un beidza ar koŗa moto Cekulaina zīle dzied.

Pēc koncerta lielākā daļa uzkavējās arī saviesīgajā vakarā, kurā deju mūziku spēlēja Hamiltonas Runči. Arī tas bija sirsnīgas gaisotnes apdvests.

—ls—

HAMILTONA

Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējā ballē „Šalc zaļais mežs" kluba priekšnieks R. Mierkalns jr. apbalvoja sekmīgākos kluba biedrus — no makšķerniekiem J. Stangu, E. Zaķi un A. Kalvu. A. Pola, L. Beģa un E. Ozola ceļojošo piemiņas balvu ieguva V. Krauklis par aizvadītā sezonā visvairāk izcīnītiem punktiem. J. Okonora ceļojošo balvu saņēma P. Grauds (mazkalibra šautene). A. Baloža dāvāto pārsteiguma balvu ieguva J. Vītols (māla baloži). Pareizākā zivju svara noteikšanā uzvarēja Olga Jansone un J. Lide. Galvenos laimestus loterijai bija dāvinājuši P. Odiņš, R. Auptmanis, G. Geske, J. Brakmanis, Z. Kurmītis, R. Mierkalns un Z. Upīte. Kluba tradicionālās tītaru šaušanas sacensības 24. aprīlī Lielupē. O. K.

SV. KATRĪNAS

23. aprīlī pl. 7. vak. vīru koŗa Viesturs koncerts-balle 185 Bunting Rd.

8. maijā pl. 12 dienā, Bērzainē TLMM kluba šāgada pirmās tītaru šaušanas sacensības.

Dziesmu vasara Gaŗezerā

„Ja pagājušā vasarā sezonu ievadīja austrāliešu Saules jostas labi sagatavotais tautas deju uzvedums, sezonu noslēdza plašās pirmās Tautas deju dienas. Starplaikā notika vairāki mazāki apmēra deju priekšnesumi. Ar pilnām tiesībām tāpēc varam teikt, ka tā bija — tautas deju vasara. Šovasar iecerēts sarīkojumus veltīt dziesmām, lai tā nestu Dziesmu vasaras vārdu, stāstot par sarīkojumiem Gaŗezerā," izteicās sarīkojumu lietu kārtotājs viceprezidents V. Miķelsons. Turpmāk viņš pastāsta, kas jau veikts un vēl tikai iecerēts.

Šīs vasaras pirmais sarīkojums būs sezonas atklāšana 28. maijā, kuŗā koncertēs Detroitas Daugavas vanadžu ansamblis Astras Kalniņas vadībā. Pirms koncerta notiks karogu uzvilkšana, garīgs un laicīgs akts un izstāde. Nākošais sarīkojums — — Jāņi Gaŗezerā notiks 18. jūnijā un risināsies brīvā dabā Dziesmu lejā, kur ar sevišķi izmeklētu un plašu programmu viesosies iecienītais Toronto sieviešu koris Zīle diriģenta A. Purva vadībā. Zīles ieguvušas populārākās sieviešu dziesmu vienības apzīmējumu, un Gaŗezerā tās dzirdēsim pirmo reizi.

Vasaras beigās, no 12. līdz 14. augustam, notiks piektās Gaŗezera dziesmu dienas, kas risināsies jubilejas zīmē, jo ir pagājuši 10 gadi no pirmajām Dziesmu dienām. Cerams, ka šajās Dziesmu dienās piedalīsies ap 200 dziedātāju. Dažādā ziņā tās pārsniegs iepriekšējās.

Starplaikā, no Jāņiem līdz Dziesmu dienai, paredzēti vēl 6 nedēļu nogaļu koncerti, sarīkojumi, teātŗi un izstādes. Savu vēlēšanos ar dziesmām iepriecināt gaŗezeriešus jau pieteikušas Staburadzes dziesmu vienība no Sietlas, populārā estrādes dziedātāja Larisa no Vācijas un vēl citi.

V. Bokis

Pēc Toronto vanadžu koŗa Zīle 5. gadskārtējā koncerta Toronto ar vīru ansambļa Kalvis zīlēm dāvāto sirdi, kuŗu nes Dzidra Egle (pa kreisi) un Tonija Krūka. Ar ziediem rokās no kreisās: Ilze de Carlo, Rita Erdmane, Imanta Spēlīte, S. Treilona, Mirjāma Bērziņa un Hezere Kalviņa. Foto: J. Liģers

Konference par Baltijas literātūru Medisonā

Trešā Baltijas literātūru konference notiks Viskonsinas universitātē Medisonā 29. un 30. aprīlī kopīgā universitātes un Baltijas studiju veicināšanas apvienības izkārtojumā. Programmā minēti 11 referāti, divas paneļdiskusijas un vakars ar literāru darbu lasījumiem tulkojumā. Konferences dalībniekiem universitātes vadība rīko pieņemšanu bibliotēkā, kur patlaban norit izstāde „Lietuviešu grāmatas 430 gadi".

Pirmās divas Baltijas literātūru konferences notika 1970. gadu sākumā Ohajo universitātē Kolumbusā un savā veidā lika pamatus Baltijas literātūru pētniecības atplaukšanai ASV un Kanadā. Trešās konferences sarīkošanai divi Viskonsinas universitātes fondi atvēlējuši 2500 dol., tā pasvītrojot savu interesi par Baltijas literātūru pētniecību un vēlēšanos ar šīm literātūrām iepazīstināt fakultātes locekļus un studentus. Nesen universitātes bibliotēka savā rīcībā ieguvusi lielu profesora Alfreda Senna lietuviešu grāmatu novēlējumu, kas arī pamatā minētajai izstādei. Senns, kaut šveicietis, ir lietuviešu valodas speciālists un ilgus gadus vadījis Baltijas studiju nodaļu Pensilvēnijas universitātē. Ar šo novēlējumu, kas vairāk tūkstošu sējumu starpā satur ap 270 grāmatu, kas nav nevienā citā ASV krātuvē, bibliotēka kļuvusi par vienu no redzamākajiem lietuviešu valodas un literātūras pētniecības centriem Amerikas kontinentā. Bibliotēkas vadība tagad izrāda dzīvu interesi par savu latviešu un igauņu grāmatu krājumu paplašināšanu.

Latviešus pārstāvēs Valters Nollendorfs un Valdis Zeps ar referātiem par Artura Baumaņa Hernhūtiešu seriju, Gunars Saliņš ar referātu par jaunāko latviešu dzeju un Juris Silenieks ar latviešu un pēcnegritūdes romānu rakstnieku salīdzinājumu. Piektdienas vakarā rakstnieku sarīkojumā savus dzejoļus tulkojumā lasīs Gunars Saliņš. Igauņu dzeju pārstāvēs Ivars Ivasks, bet izvilkumu no savas drāmas lasīs lietuviešu drāmatiķis Kostas Ostrauskas. Referātu starpā būs arī latviešiem pazīstamais lietuviešu literātūrzinātnieks Rimvīds Šilbajoris un igauņu valodniece Ilse Lehiste.

Vietējā rīcības komiteja sastāv no 9 locekļiem, kas pārstāv 7 dažādas universitātes nodaļas. Komitejas darbu koordinē Baltijas studiju veicināšanas apvienības prezidents un vietējās vācu valodas nodaļas vadītājs Valters Nollendorfs. Konference notiks niversitātes konferenču centrā. Piedalīšanās brīva, jāmaksā tikai par apmešanos nun uzturu. Konferenču centrā apmešanās maksa 10 dol. par nakti dubultistabā, 16 dol. atsevišķi. Ieteicama iepriekšēja reģistrēšanās. Konference nav domāta tikai profesoriem un studentiem, bet aicināti piedalīties arī ieinteresēti tautieši no tuvākas un tālākas apkārtnes. Konferences programmu un reģistrācijas materiālus var iegūt, rakstot: Third Conference on Baltic Literatures, Department of German, Van Hise Hall, University of Wisconsin, Madison, WI 53706 vai zvanot: dienā (608) 262-2192, vakaros: (608) 238-5268.

Vms.

Kara veterāniem līdzšinējā vadība

Latvijas kara veterānu strēlnieku biedrības gada sapulci Latviešu namā vadīja O. Dzērvītis. No 36 biedriem piedalījās 12, Toronto un apkārtnē dzīvojošie. Par aktīviem biedriem uzņēma K. Galvānu, A. Tirzīti, J. Asaru un A. Ķīsi, bet par goda biedru ievēlēja ilggadējo dāmu komitejas vadītāju Īdu Menski. Biedrības budžetu pieņēma 1100 dol. apmērā. Biedrības valdi ievēlēja iepriekšējā gada sastāvā: valdes priekšsēdis A. Lūsis, palīgs P. Zariņš, sekretārs V. Ziemanis, kasieris P. Puļķis un biedrzinis E. Apenis; kandidāts — A. Tirzītis. Tāpat iepriekšējā sastāvā ievēlēja revīzijas komisiju: O. Dzērvīti, R. Riekstiņu un J. Cielavu. Pārrunās par pagājušā gada darbību noskaidrojās, ka biedrības darbība financiālā ziņā bijusi sekmīga, pateicoties latviešu sabiedrības atsaucībai. Biedru rindas ik gadus paliek retākas. Tā pagājušā gadā aizsaules pulkiem pievienojušies 7 bijušie cīnītāji.

O. Dz.

Pēc Sv. Andreja draudzes 25 gadu jubilejas koncerta Toronto bija ilggadējo koristu, komponistu un diriģenta godināšana. Šinī raksturīgajā attēlā komponists Viktors Bašiks par koncertā pirmo reizi atskaņoto Pateicības kantāti no koristes Ināras Androvičas saņem rozes un māc. Ā. Čops, māc. J. Cālītis, M. Purva, diriģents A. Purvs, soliste Anita Rubene, labajā pusē Aina Selga.

Foto: J. Ligers

Biedrība ar plašu darbību

Toronto Latviešu biedrības gada sapulci 17. aprīlī Latviešu namā ar lūgšanu ievadīja Rūdolfs Roze. Priekšnieka Jāņa Brieža aicinājumā ar klusuma brīdi pieminēja aizvadītā gadā mūžībā aizsauktos biedrus: A. Anšmītu, A. Kalniņu, V. Vērzemnieku, P. Pavasaru, L. Vīku, Edv. Buku un bij. ģenerālkonsulu Braisonu.

Biedrībā pašreiz 342 biedri; aizvadītā gadā to skaits pieaudzis par 27. Biedru caurmēra vecums 51 gads. Valdes priekšsēdis pateicās kasierim Fr. Lindem par sekmīgo darbu. Pagājušajā gadā biedru naudās ieņemts 1.200 dol. Iepriecinoši bijuši TLB sestdienas skolas, Dižkanča un Zinātņu kopas veikumi, tāpat sekmīgi darbojusies dāmu komiteja un citas sekcijas. Organizēšanas stadijā ir biškopības sekcija. J. Briedis aicināja iestāties Latviešu brīvības fondā. Par biedrības pārstāvi LNAK padomē darbosies Vilnis Pētersons.

Kasieris Fr. Linde ziņoja, ka biedrības kasē aizvadītā gadā bijis 486 dol. atlikums. Dāmu komitejas priekšniece Edīte Āpše minēja, ka komiteja apgrozījusi 4.245 dol.; atlikums 696 dol. Kasē pašreiz 3.576 dol. Komitejas tiešajā darbā aktīvas tikai 7 locekles, kādēļ palīdzes nepieciešamas.

Dižkanča vadītājs Ž. Miezītis bija gandarīts, ka dejotāji paši rūpējušies par Alsungas tautas tērpiem. Rosīgs bijis arī Dižkancītis. Deju kopa ar 118 dejotājiem piedalījusies tautas deju lieluzvedumā dziesmu svētkos Toronto un cer piedalīties arī Rietumu krasta dziesmu svētkos Losandželosā un 2. Jauniešu dziesmu svētkos Ročestrā, tāpat arī Pitsburgas tautību festivālā 28. maijā, Toronto karavānā un Jāņu uzvedumā Sidrabenē. Braucienam uz Rietumu krasta dziesmu svētkiem nepieciešams 1200 dol. atbalsts.

Sestdienas skolas pārzinis J. Ozols bija apmierināts ar skolas darbu. Skolā pašreiz 220 skolēni. Gimenes dienas sarīkojumā notiks izloze skolas sekmēšanai. Saņemti jau vērtīgi ziedojumi, arī vairākas gleznas. Skola mācības gadu beigs 28. maijā, izlaiduma akts 4. jūnijā. Ar šī gada izlaidumu skolu būs beiguši 698 skolēni. Šinī mācību gadā skolai ziedojumos ienākuši 5.432 dol. Par skolas pārstāvi LNAK padomē izraudzīts Edm. Ozols.

Zinātņu kopas vadītāja V. Slavieša informēja, ka kopa cenšas izveidot atsevišķas darba nozares. Liela vērība veltīta latviskai audzināšanai. Kultūras nodaļas vadītāja B. Senkēviča norādīja, ka īpaši labi izdevies Kultūras dienu sarīkojums Dzeja dziesmā. Tā atlikums nodots Nacionālam fondam Zviedrijā. Saņemta pateicība no fonda padomes priekšs. Dr. V. Ģintera un ģenerālsekretāra Andreja Eglīša. Par inženieru un tehniķu kopas darbību informēja O. Lepše, bet par Drāmatiskā ansambļa darbu tā vadītāja Lonija Vasariņa. Valdes locekle Milda Matīsa atzīmēja, ka labi sakmējies Baltijas Vēstneša 25 gadu jubilejas izdevums. Atzinīgus vārdus biedrībai izteica arī Milda Muižarāja-Bērziņa.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza priekšsēdis I. Alksnis, sevišķi atzīmējot dāmu komitejas darbu.

Nākošā gada rudenī biedrībai apritēs 30 darbības gadi, ko atzīmēs ar plašāku sarīkojumu. Sapulce pievienojās J. Brieža ierosinājumam izdot māc. Ā. Čopa referātu grāmatu un nobalsoja par piedalīšanos Brīvības fondā ar pirmo iemaksu 100 dol. Par biedrības mūža biedru ievēlēja ilggadējo biedru (28 gadus) Voldemāru Ziemani, kam šogad apritēs 80 mūža gadi. J. Briedis pasniedza grāmatas velti Anetei Benconei sakarā ar aizvadīto 75 mūža gadu atceri. Veltes paredzētas arī citiem mūža gadu jubilāriem.

Biedrības budžetu pieņēma 2.900 dol. apmērā. Lielāko ienākumu dod biedru naudas — 1000 dol. un sarīkojumi — 400 dol., bet izdevumos latviešu skolai 600 dol. un kultūrāliem mērķiem 400 dol.

Jaunajā biedrības valdē ievēlēja: V. Pētersonu (34 balsis), J. Briedi (33), Mildu Matīsu (33), Fr. Lindi (30), V. Āpši (27), R. Bērziņu (26) un Z. Birni (25); kandidāti V. Kalniņš (19) un G. Liepiņš (8). Valdes locekļa amatam vairs nekandidēja J. Grodnis un A. Briedis; no jauna ievēlēja V. Āpši un Z. Birni. Revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos I. Alksni (32), R. Rozi (24) un no jauna N. Pētersonu (21); kandidātos E. Broders (11). Nekandidēja līdzšinējais loc. J. Skrastiņš.

Sapulci vadīja J. Rolavs un Ed. Baumanis, protokolēja Maija Ķuze.

O. K.

Zeltkāznieki

Ludmila un Aleksandrs Augulis 17. aprīlī atskatījās uz 50 laulības dzīvē aizvadītiem gadiem. A. Augulis beidzis Latvijas kara skolu un strādājis armijas štāba tipografijas daļā. Piedalījies Otrā pasaules karā Latviešu leģiona 15. divizijā. Pirms iecelošanas Kanadā aktīvi darbojies DV Bradfordas nodaļā Anglijā. Līdz aiziešanai atpūtā strādājis Ontario ceļu departmentā, aktīvi piedaloties arī vietējā latviešu sabiedriskā dzīvē — DV Toronto nodaļā, Virsnieku apvienībā, būdams arī tās priekšnieks, u.c. organizācijās. Ģimenē izaudzināts dēls Zigurds; jubilāriem ir arī 16 g. v. mazmeita Astrīda un vedekla Rozemarija.

TORONTO PILSĒTAS

paziņojums

PAR VASARAS LAIKU

no 1977. g. 24. aprīļa līdz 30. oktobrim

Pilsētas galva Davids Crombie paziņo, ka 1977. gadam vasaras laiks Toronto pilsētā ievērojams, sākot ar svētdienu, 24. aprīli, plkst. 2 naktī un turpināms līdz svētdienai, 30. oktobrim, pl. 2 naktī. Pilsoņi tiek aicināti pagriezt pulksteņus vienu stundu uz priekšu svētdien, 24. aprīlī, plkst. 2 naktī.

Tautasdziesmas arpas pavadījumā

Filadelfijas meiteņu ansamblis Melodija savā pēdējā koncertā Ņujorkas koncertapvienības izkārtojumā Sv. Miķeļa baznīcā dziedāja latviešu komponistu oriģināldarbus, tautasdziesmas un angļu komponista B. Britena dziesmu ciklu Saulgriežu dziesmas arpas pavadījumā. Sliktā laika dēļ koncertu apmeklēja tikai nedaudz pāri par 100 klausītāju. Tie atzinīgi uzņēma B. Britena Saulgriežu dziesmu, kas sadalīta 12 daļās. Solo un duetu latviešu valodā dziedāja Eve Gardelline, Anita Rubene un Silvija Erdmane, bet arpas solo un pavadījumu Beverly Fitts.

Par beigu daļā dziedātām latviešu tautasdziesmām klausītāji bija visai atsaucīgi, tā ka ansamblim bija jādod divas piedevas. Starp klausītājiem bija arī komponists K. Lietiņš, ko auditorija speciāli sumināja par viņa atskaņoto darbu Kur tu jāsi, ciema puisi.

Ansamblis Melodija darbību uzsāka 1974. gada pavasarī Kultūras dienās Filadelfijā, saistot gados jaunas dziedātājas ar labām balsīm. Īsajā darbības laikā tas uzstājies apm. 20 koncertos un guvis ievērību kā amerikāņu, tā latviešu koncertos. Dziedātas klasiskās dziesmas, latviešu komponistu oriģināldarbi un tautasdziesmas. Ansamblis sniedzis arī vairāku darbu pirmatskaņojumus. Dažas no dziedātājām mācās kolledžās mūziku un aktīvi piedalās latviešu sarīkojumos.

Ansambļa mūzikālā vadītāja dziedātāja un pianiste Gunta Plostniece Filadelfijas mūzikas akadēmijā ieguvusi bakalaura gradu. Viņa raksta par mūziku un koncertiem periodikā. Arī arpiniece Beverlija Fita beigusi šo kolledžu.

Ņujorkas koncertapvienības rīkotie koncerti parasti notiek Sv. Miķeļa baznīcā, ja uzstājas koris vai ansamblis, bet solistu koncerti notikuši Karnegija mazajā zālē. Zālē bija laba akustika, kas ļāva saprast dziedāto dziesmu vārdus. Koncerts bija iecerēts iepriekšējā nedēļā, bet bija jāpārceļ. Šoreiz koncertā bija sevišķa izdevība dzirdēt latviešu tautasdziesmas arpas pavadījumā. V. L.

TORONTO DV NODAĻA RĪKO
maija karalienes kronēšanas
B A L L I
7. MAIJĀ PL. 7.30 VAK. DV namā.
Pārsteiguma balvas par nodarbībām sarīkojuma laikā
Dekorētas telpas. Patīkama deju kapella.

Ģen. K. Goppera balvas laureāti

Ģenerāļa Kārļa Goppera 101. dzimšanas dienā, 2. aprīlī, paziņoti Latvijas skautu prezidenta Goppera balvas piešķirumi 1976. gadam par jaunatnei piemērotiem un ierosinošiem jaundarbiem literātūrā un tēlotājās mākslās, kā arī piešķirumus ārpus balvu pamatkategorijām par darbu, kas tomēr ir nozīmīgs latviešu jaunatnes latviskā audzināšanā. Katras balvas lielums 500 dol. Balva mūzikā 1976. gadā nav piešķirta.

Balvu literātūrā saņēmis Jānis Širmanis par pasaku krājumu Velns ar savējiem (manuskripts). Vērtēšanas komisija atzinusi, ka „pasaku vecmeistara darbs ir asprātīgs, vienmēr humāns un balstās latviešu pasaku sensenās tradicijās".

Balvu tēlotājās mākslās saņēmis Voldemārs Avens par gleznām Klēts durvju cikls. Vērtēšanas komisijas atzinumā teikts: „Gleznojumu pamatā latviska tematika no mūsu tautas mākslas un būvniecības dekorātīvajiem elementiem, kas parādīti modernā, abstraktā gleznošanas stilā, dod skatītājam jaunu tīrās gleznieciības baudījumu, kur pati priekšmetība mazāk svarīga, bet uzsvērta latviskā krāsu un līniju izjūta. Cikls ir labs ierosinājums jauno mākslinieku meklējumiem latviskās pasaules izteikšanai abstraktā gleznošanas stilā."

Balvu darbam ārpus pamatkategorijām, kas tomēr ir nozīmīgs latviešu jaunatnes latviskai audzināšanai, saņem Skaidrīte Dariusa par uzvedumu Saules josta, ko Austrālijas latviešu jaunatnes tautas deju kopa 1976. gadā izrādīja daudzos brīvās pasaules latviešu centros. Saules jostas uzvedumā iestrādāti latviskās dzīvošanas tikumi, un tas balstās uz latviešu tautas gara vērtību sakrāto puru, radot atziņu, ka tautas mūža jostā ieaužas kā labās, tā arī ļaunās dienas, un ka vajadzīgs gara spēks, izturība un pašaizliedzība, lai grūtajās dienās strādātu un ticētu uz labo dienu atgriešanos.

Darbus literātūrā vērtēja Baiba Bičole - Rumpētere un Jānis Krēsliņš, tēlotājās mākslās Evalds Dajevskis un Daina Dagnija, no fonda valdes piedaloties A. Lūsim, E. Nīgalam, J. Padegam un F. Sīpolam.

A. L.

Izdodams
SAULAINS DZĪVOKLIS
klusā mājā Broadview - Danforth pazemja stacijas tuvumā, nesmēķētājai personai. Tel. Toronto 463-3616.

GRAND RAPIDI

● Pēc ilgākas slimošanas mirusi Marta Taube, dzimusi Rīgā 1898. g. 16. augustā. Dziedājusi Reitera korī. Nelaikes vīrs inž. mežkopis Kārlis Taube vadījis mežsaimniecības fakultātes studentu praktiskos darbus. Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīja māc. K. Hermanis. Sēro divi dēli, vedeklas, mazbērni un brālis ar dzīvesbiedri.

● Savā dzīves vietā 56 g. vecumā pēkšņi mirusi Latviešu kreditsabiedrības Grand Rapidos priekšnieka dzīvesbiedre Ausma Zeltiņa, dzimusi Buliņa Viņas dzimtā vieta bija Svētciema pag. Valmieras apriņķī Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīja prāv. J. Turks.

Izglītības nedēļa Ontario provincē no 17. - 23. aprīlim

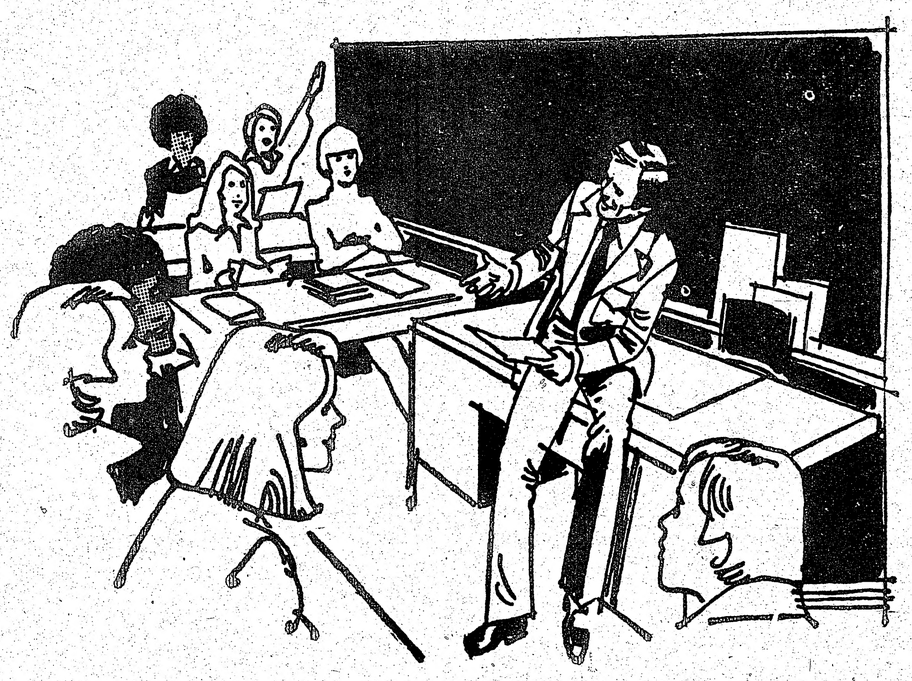

Jūs varat vairāk uzzināt par sava bērna skolu

Tagad ir īstais laiks jums pašam iepazīties ar skolu jūsu tuvumā.

Izglītības nedēļas laikā ienāciet apciemot un noskaidrojiet, ko jūsu bērns mācās. Tuvāk iepazīstieties ar dažādām aktīvitātēm.

Kamēr jūs ciemojaties, pieprasiet jauno „apkaimes skolas" plānu, kas aicina vecākus arī piedalīties, tādā kārtā padarot vietējo skolu kaut ko līdzīgu sabiedriskam centram tuvējās apkaimes aktīvitātēm un dažādām programmām.

Domu par „Apkaimes skolu" ierosinājusi Ontario Izglītības ministrija un tā kalpo skolas un sabiedrības sadarbībai — lai iegūtu ikviens.

Ja jūs vēlaties bezmaksas brošūru par apkaimes skolu: „Open Doors: A. Community School Handbook" — angļu vai franču valodā, rakstiet:

Curriculum Branch
Ministry of Education
Mowat Block
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1L2

Thomas Wells, Minister of Education

William Davis, Premier

Province of Ontario

KLĪVLANDE

Veco latviešu strēlnieku kopas sanāksmi Apvienotās draudzes namā ievadīja kopas pr-ks J. Ozoliņš un ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizgājušos vecos strēlniekus. Sapulci vadīja R. Krūmiņš, bet protokolēja J. Ezergailis. Budžets sabalansēts ar 500 dol. Apgrozījums bijis 1973 dol. No 44 biedriem sapulcē bija ieradušies 18.

ASV teātru apvienības nākošās teātru dienas risināsies Klīvlandē no 24. — 26. novembrim. Priekšdarbu veikšanai notika draudžu un organizāciju pārstāvju apspriede, kurā piedalījās arī režisors A. Rubenis. Sanāksmi vadīja E. Auzenbergs, bet protokolēja Dr. E. Bērziņa. Teātru dienu rīcības komitejā darbosies finanču, informācijas, programmas un administrātīvās nozares. Ar latviešu autoru darbiem teātra dienās aicināti piedalīties ASV un Kanadas ansambļi. Labākos spēlētājus godalgos. Notiks referāti un paneļdiskusijas par teātru problēmām. Ansambļiem jāpiesakās Teātru apvienības pārstāvim A. Rubenim (1460 W. Clifton Blvd., Lakewood, Oh. 44107, tālr. (216) 221-7738). Sanāksmi sasauca DV apvienība, pie kuŗas darbojas drāmas kopa režisora A. Rubeņa vadībā.

Apvienotā draudzē Pūpolu svētdiena sākās ar dievkalpojumu. Vakarā notika Ciešanu laika garīgais koncerts diriģenta Dr. V. Ciemiņa vadībā, ērģeles spēlēja L. Zemesarāja. Sekoja solistu I. Gravas, A. Ūdra, Dr. V. Ūša vokāli solo un duetu dziedājumi. Draudzes koris atskaņoja V. Baštika Pateicības kantāti. Instrumentālo mūziku atskaņoja Dr. V. Ciemiņs, spēlējot savu kompoziciju, M. Šildere flautu un B. Mose klavieres.

J. E.

Rīkos K. Ulmaņa 100 gadu atceri

Toronto latviešu organizācijas rīkos pēdējā Latvijas valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa 100 gadu atceri. Organizācijas, kuŗas vēlas piedalīties šī sarīkojuma rīkošanā, lūgtas sūtīt pārstāvi uz kopēju apspriedi 27. apr. pl. 8 vak. Latviešu namā, TLB telpās.

Bruno Skultes piemiņas koncerts Ņujorkā

Komponista Bruno Skultes piemiņas koncerts ar viņa simfonisko poēmu Daugava simfoniskā orķestŗa pavadījumā notiks 5. jūnijā pl. 2.30 Linkolna centrā Ņujorkā. Piedalās Ņujorkas latviešu koris, Konektikatas Rotas koris, solisti un simfonisks orķestris. Koncerta pirmajā daļā B. Skultes un arī citu autoru darbi. Diriģenti V. Aldiņš, A. Jansons un I. Akerberga. Otrā daļā Bruno Skultes simfoniskā poēma Daugava, J. Raiņa teksts T. Kalves sakārtojumā, instrumentējis A. Jansons, Ņujorkas simfoniskā orķestŗa pavadījumā. Solisti: S. Erdmane (soprāns), I. Paupe (mecosoprāns), V. Halls (tenors), K. Grīnbergs (baritons), R. Gāle un H. Gobzina — teicējas, I. Akerberga (ērģeles). Poēmas Daugava diriģents A. Jansons. Ieejas kartes 8 un 6 dol., pensionāriem un skolniekiem puscena. Kartes pasūtināmas: Ms. Ilga Upmanis, 21-32 43rd St., Long Island City, N. Y. 11105, U.S.A., tālr. (212) 728-4745, no pl. 5 — 9 vak. Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi un „New York Latvian Concert Choir, Inc." vārda.

A. L.

Lasītāju vēstules

NEBŪSIM IETIEPĪGI

LA 13. numurā iespiesta pagaŗa P. Aizkalnieša lasītāja vēstule, kuŗā tas atsaucas uz I. Kaulina rakstu „Ar skaidru skatu jaunajā gadā". „Sakarnieki" tiešām traucējuši mūsu organizāciju mērķtiecīgo darbu un cenšas jaukt trimdas sabiedrību. Vai Aizkalnietis neko nav lasījis, ne dzirdējis par notikumiem savā laikā Kalifornijā, Čikagā, Kalamazū, Toronto u.c. vietās? Vēlreiz jāatkārto, ka neviens nevēršas pret sakariem ar tautu Latvijā, bet gan pret tādiem sakariem, ko uzspiež okupācijas vara Rīgā! Vai Jaunās Gaitas draugu biedrība Toronto nedarbojas Maskavai vēlamo mērķu virzienā? Paldies Dievam, mums tomēr ir jaunatne ar skaidru un veselīgu domāšanu, tāpat vecākā un vidējā paaudze, kas noraida sadarbību ar mūsu tautas apspiedējiem un viņu sūtītiem pārstāvjiem. LNAK ievēlēti darbīgi cilvēki, tāpat mūsu organizācijās ASV. Mūsu jaunatni dažkārt gan cenšas ietekmēt tādi „jaunieši", kas jau tuvojas pusmūžam vai jau krietni šo vecumu pārsniedz, kam nerūp jaunatnes ieaugšana patriotismā, bet gan tās ievirzīšana marksisma dogmās. Ieteicu Aizkalnietim vēl izlasīt Imanta Kaulina rakstu LA 2. aprīļa numurā: „Uzartie tīrumi jānolīdzina." Ar ietiepību mēs nekur tālu netiksim.

P. Lejaskalnietis ASV

Baltu sagas - piemiņas medaļas

Katra medaļa sveŗ 30 gramu un ir 40 mm diametrā.

1. **Neatkarīgās Igaunijas, Latvijas un Lietuvas ģerboņi.**
2. **Nelietīgais Hitlera un Staļina pakts noveda pie Igaunijas, Latvijas un Lietuvas okupācijas un sagraušanas 1940. g. To neatkarība un brīvība ir jāatjauno.**
3. **Viena nakts Igaunijas, Latvijas un Lietuvas vēsturē — masu deportācijas 1941. g. 13./14. jūnijā.**
4. **Igaunijas, Latvijas un Lietuvas brīvības cīnītāju bruņota pretestība no 1940. g. līdz 1952. g.**
5. **Apvienoto Nāciju cilvēka tiesību deklarācija domāta visām tautām. Arī igauņiem, latviešiem un lietuviešiem ir tiesības uz savu zemi, valodu un neatkarību.**
6. **„Nāvējošais vilnis vēlās uz priekšu, atpakaļ un atkal uz priekšu, cauri Igaunijai, Latvijai un Lietuvai. Bet nebija šaubu par to, kur atrodas taisnība. Baltijas valstīm jābūt suverēnām, neatkarīgām pācijām." Vinstons Čerčils, 1950. g.**
7. **Nu jau 30 gadu viena desmitā daļa visu igauņu, latviešu un lietuviešu mīt trimdā, un viņu zemes joprojām okupējusi un valda nežēlīgā un imperiālistiskā mūsdienu koloniālā lielvalsts.**

Beidzamā iespēja pasūtināt pirms cenu celšanās

	Tagad:	Pēc 1977. g. 1. jūnija
Tīrā 99.9% sudrabā	$ 26.50	$ 28.50
22 karatu zeltā	$324.00	$338.00
Platīnā	$393.00	$395.00

Pasūtinājuma kupons

BALTICOIN, 148 Duke Street, Hamilton, Ontario, Canada. L8P 1X7
Lūdzu sūtīt:

THE BALTIC SAGA medaļas Nr. ..... tīrā 99,9% sudrabā, katra $26.50 $.....
THE BALTIC SAGA medaļas Nr. ..... 22 karatu zeltā, katra $324.00 $.....
THE BALTIC SAGA medaļas Nr. ..... platīnā, katra $393.00 $.....
Ontario provinces iedzīvotājiem jāpieskaita 7% „sales tax" $.....
Pasūtinātājiem ārpus Kanadas jāpieskaita $1.00 par pasūtinājumu $..... 1.00

Kanadas Baltiešu Federācija saņem $1.50 komisiju par katru pārdoto medaļu.

Pievienoju čeku/naudas pārvedumu uz BALTICOIN vārda par $.....

Vārds ..... Adrese: .....

..... Pasta kods: .....

(26. turpinājums)

Žirbinska kundze izrādījās veikla peldētāja. Viņa ar dažiem spēcīgiem vēzieniem ātri attālinājās no Kaluma. Pēc izpeldēšanās Stefānija atgūlās saulē un novilka Kalumu sev blakus. Kad saule bija to apglāstījusi, viņa ieziedās ar smaržīgu krēmu un ar saviem slaidajiem pirkstiem to iemasēja arī Kaluma mugurā un plecos.

„Vai tu neesi padomājusi, ka mūs te varētu kāds pārsteigt?" Kalums reiz iejautājās. Pēc peldes ēstgriba aizvien bija laba, kādēļ vajadzēja Stefāniju pabiedēt, lai iemānītu viņu pie pilnā produktu skapja, kur daudzkas vēl glabājās neaiztikts.

„Šonedēļ un varbūt arī visu nākošo nedēļu neviens no Pastalniekiem vai viņu draugiem šeit nebrauks," Stefānija droši zināja apgalvot. „Abiem Pastalniekiem svarīga darīšana ar kolchozu filmas izrādi."

„Cik ilgi mēs te vāļāsimies kā no paradīzes izdzīti bez vīģes lapas? Man gribas ēst!" Kalums nerimās un atraisījās no Stefānijas rokām.

„Kāds atklājums: tev gribas ēst! Piedod, Alvi, es nezināju, ka tu arī ēd," Stefānija aušojās.

„To jau nezināja arī Linards Pastalnieks," un Kalums izstāstīja savu gājienu pie Sorija.

„Nabaga zēns!" Stefānija atmaiga un noglāstīja Kaluma galvu.

Viesošanās laikā Stefānijai bija daudz ko stāstīt. Jauna vēsts bija Žirbinska vēstule, ko viņa nupat bija saņēmusi ar Polijas pastmarku un Varšavas pasta zīmogu. Žirbinska kungs bija solījies būt mājās vēlākais pēc trim nedēļām un sūtīja sievai mīļus sveicienus un daudz karstu skūpstu, izfantazēdams jau sava pirmdzimtā dēla lieliskās kristības. Par to viņš bija gandrīz pārliecināts jau pēc pēdējās nakts pirms prombraukšanas. Stefānija taču bija solījusies tam dāvināt dēlu.

„Mūsu debesis izbeidzas, jāatgriežas atkal uz zemes," Stefānija nopietni teica, vīra vēstuli pavirši iemezdama rokas somiņā.

Žirbinska kundze palika Pastalnieka vasarnīcā vēl dažas dienas. Prombraucot viņa savāca tikai personiskos sīkumus, pārējo atstādama vasarnīcā. „Saki, ka pats visu esi iegādājies," viņa pamācīja.

Atvadoties Stefānija ilgi turēja Kaluma roku savējā. Viņas acīs bija asaras.

12.

Mārtiņš Priedulis Mirdzu sagaidīja ātrāk nekā bija cerējis, bieži savā rezidencē cīnīdamies ar melno. Kad Linards pārveda Kalumu no tēva vasarnīcas, Mirdza jau vairākas dienas bija rīkojusies pa rezidenci. Jau pirmajā vakarā viņa sagatavoja sev guļas vietu priekšistabā uz izbīdamā dīvāna, Prieduli atstājot dibenistabā nakts tumsā vienu. Vecajiem kauliem derēja mierīgāka atpūta, viņa sprieda.

Kad Mirdzai, liekas, ceļa nogurums bija jau izgājis, Priedulis vakarā aicināja sievu savā istabā parunāties.

„Ko nu mums tik daudz runāt, vai Dievam dienu pietrūcis! Ja jau trīsdesmit gadus esam iztikuši bez runāšanas, kur nu uzreiz tev tāds runājamais piemetīes, ka jārunā pat nakts melnumā?" sieva brīnījās.

Tas nebija pirmais vakars, kad sievai pietrūka runājamā. Ar savām kolchoza cūkām viņa bija tā saradusi, ka tagad ar vīru cilvēku valodā pat sirsnīgi parunāties nespēja. Par ko tad šai citādi būtu iedots tas darba varones ordenis, ja ne par uzticīgu cūku kopšanu. Ar muti vien Mirdza nebūtu tādu godu izpelnījusies, jo nebija jau nekāda sapulču runātāja; arī mugura viņai bija diezgan stingra.

Priedulis cerēja, ka Mirdza viņam atvedīs indiāņu vasaru, bet nu izrādījās, ka Latvijā tādas vasaras nemaz nepazīst, jo tur nav indiāņu. Varētu vēl runāt vienīgi par krievu vasaru, bet par krieviem Priedulis negribēja domāt — diezgan jau izkāvies ar viņiem pie Volhovas un Smoļenskas. Priedulis nebija arī pārliecināts pats par sevi, ja Mirdzai tāda krievu vasara uznāktu. Varbūt bija labāk, ja sieva gulēja priekšistabā. Viņš pavisam atsala, kad sieva bija kauninājusi: „Vecs vīrs, pašam jau mazbērni, drīz būs jātaisās uz mūža mājām, bet šis te vēl runā par kādām indiāņu un krievu vasarām!"

Ka Mirdza šajos ilgajos gados bija arī ārēji pārvērtusies gandrīz līdz nepazīšanai, to Priedulis jau tūliņ ievēroja, tikko viņa bija ienākusi pa durvīm — nosirmojusi, salīkusi, seja vienās grumbās. Priedulis tomēr nebija ievērojis, ka arī viņš pa šiem trim gadu desmitiem bija pārvērties, kā to viņam šad un tad degunā iebāza Mirdza. Vienreiz tā bija pat nelabi iekliegusies, kad viņš turpat priekšistabā nevainīgi bija apmainījis kreklu. Katru rītu, gadiem ilgi skūdams bārdu un skatīdamies spogulī, Priedulis bija pats ar savu izskatu tā apradis, ka nebija nemaz pamanījis, ka arī viņš bija lēnām novecojis. Mirdza to uzreiz bija saskatījusi. Tāpēc viņa varēja gan iekliegties, kad vīrs apmainīja kreklu. Lai nu būtu kliegusi, ja tikai katru dienu nerunātu tik daudz par mierīgajām vecumdienām un nejūsmotu, cik skaisti šinī zemē pēdējā gaitā izvadot aizgājējus. Arī viņai nebūtu žēl šķirties no šīs samaitātās pasaules pat šodien, lai piedzīvotu tādu goda dienu.

Priedulis pats bija vainīgs, ka Mirdza uzsākusi šādu nelāgu valodu, jo bija viņu nesen aizvedis uz latviešu kapu svētkiem. Kad visi ļaudis jau sen bija izklīduši, sieva vēl ilgi pētīja uzrakstus uz kapakmeņiem. „Cik skaisti!" viņa jūsmoja. „Un visur latviešu vārdi, nemaz nejūtas kā svešumā. Te gulēt tiešām nebūtu garlaicīgi!" Mirdzai arī patika glīti nopļautā kapsētas zāle. Neesot tādi džungļi kā tagad daudzās Latvijas kapsētās. Nekur neredzot izmētātas arī tukšās vodkas pudeles un konservu kārbas.

Priedulim tikai ar lielām pūlēm izdevās izvākt sievu no šīs lielās latviešu miera vietas un iemānīt autobusā, iestāstot, ka tas ir pēdējais, kas svētdienās no kapsētas iet uz pilsētu.

Mirdza vēlāk plijās vīram virsū, lai aizvedot arī uz kādām latviešu bērēm, par kurām tik skaistus aprakstus lasot latviešu laikraksos.

„Kā lai es tevi aizvedu uz bērēm, kad neviens no maniem šejienes paziņām un draugiem nav miris?" Priedulis patiešām bija noskaities par tādu valodu un nožēloja, ka bija sievu aizvedis uz kapu svētkiem. Tur viņa bija saklaušinājusi, ka daudzi jau nopirkuši sev kapa vietu, citi uzlikuši arī skaistus pieminekļus ar visiem ierakstiem, atstādami vietu tikai pēdējiem cīpariem.

„Nopirksim arī mēs sev skaistu atdusas stūrīti," Mirdza lūdzās. „Redzu, ka tu pa šiem gadiem vēl savu nekustamo īpašumu neesi iegādājies. Laikam visu laiku krogū vien būsi sēdējis?"

(Turpinājums sekos)

Jūlijs Celmiņš

VIDZEMES PAVASARIS

Vēl vakar ziemas ēnas klāja
purvus un pakalnus,
bet šodien mazais debesu
švīkurbis
cīrulis saurbis debesis
caurumu caurumos.
Izlija gaisma pār pirmajām
skostēm,
ielija gaisma trūdos.
Izlīda pirmā vizbulīte
klausīties sīkajās rugājā
stabulēs
iekritušo cīruļa dziesmu.
Arī es saņemu vienu
no debesu gaismas skaidām.

Tā mana dzimtene.
Alkšņi un ievas dzēra
draudzīgi no rāvupes,
mežu un purvu sviedrus.
Sviedri bez sāļuma,
laikam tos saldina
pelēkais flautists,
dziedot ticības dziesmu:
mēs pelēkie, sīkie ticam —
pēc ziemas nāk pavasaris.
Naktīs un dienās zied ievas
un alkšņi putina rūsu.
Kārkli brūnos kausiņos
uz baltiem duraņiem
salējuši dzīvības putekļus.

Atskrien pirmā bite.
Līgojas alkšņi, kārkli,
klusē skosto, sindzis rugājs.
Dzied lakstīgala naktī vēlu
un cīrulis augu dienu.

Vidzemes pavasaris klāt.

Metimne

VIESĪBAS

Sveces liesma blāvu met
gaismu —
Plandās tā šovakar nemierā;
Ēnas, tik ēnas piepilda telpu —
Sērst nākuši veļi šai vakarā.

Sarkana vīna kausu es pildu —
Laistās tas sudraba atblāzmā;
Krītušo draugu piemiņai tveru
Kausu un dzeru to bijībā.

Atbild man draugi ar sveces
liesmu —
Nopland tā spēji, kā sveicienā;
Atmiņā dzirdu es senu dziesmu,
Kad bijāt dzīvi un jaunībā.

Sveces liesma blāvu met
gaismu —
Sēdu es klusu un pārdomās;
Sajūtu telpā ienākam viešņu —
Nu esam visi kā sendienās.

Atkal es tveru kausu ar vīnu —
Aicinu nāvi man blakām sēst;
Draugiem es saku, ka pazīstu
viņu —
Sevi pie rokas es laujos vest.

Kaujās man vienmēr blakām
tā nāca —
Nebijos viņas un kļuvām
draugi;
Daudzus tā savā valstībā
sauca —
Nezinu kāpēc tā neņēma mani.

Sveces liesma blāvu met
gaismu —
Maz vairs no dzīves tai palicis;
Ardievām pošas jau draugi
ar viešņu —
Atvadām svecīte izdzisīs . . .

Tumsa man uzliek rokas
uz pleciem —
Biju es atkal kopā ar
draugiem . . .

Toronto S
Purvs un

Dr. E. Ba

Cer

Pāvils, r
1. Kor. 13,
liek ticība
bet tā lielā
ticību un
jam daudz
maz, lai g
nas runā c
patiesību
un eksistē
ejot uz da
kal pārnāk
un dodotie
ram atkal
kām, ka bi
ka dzīve
teikta savā
nezinām, k
dzīvojam
nesīs atka
varbūt, ko
na.

Liekas,
personības
kas vienm
bāku: uz
ti, kas uz
nevēlas do
bāku nāko

Ikdienas
līdzinām a
mājam pa
ceļotājs n
bess-apmā
nav redz
zvaigzne,
ar savu
dot, ka ga
si un ka
kas rādīs
atkal mēs
bas staru"
tumšu laik
mākusies
parādās sa
sa apkārt
viena saule
rību apzīm
runā par
modīsies,
dzīvība. M
rība vil.
daudz ko s
lākos gado
tad mums
pievīlusi.

Ārstu ap
jautājums,

RELIĢISKĀ DZĪVE

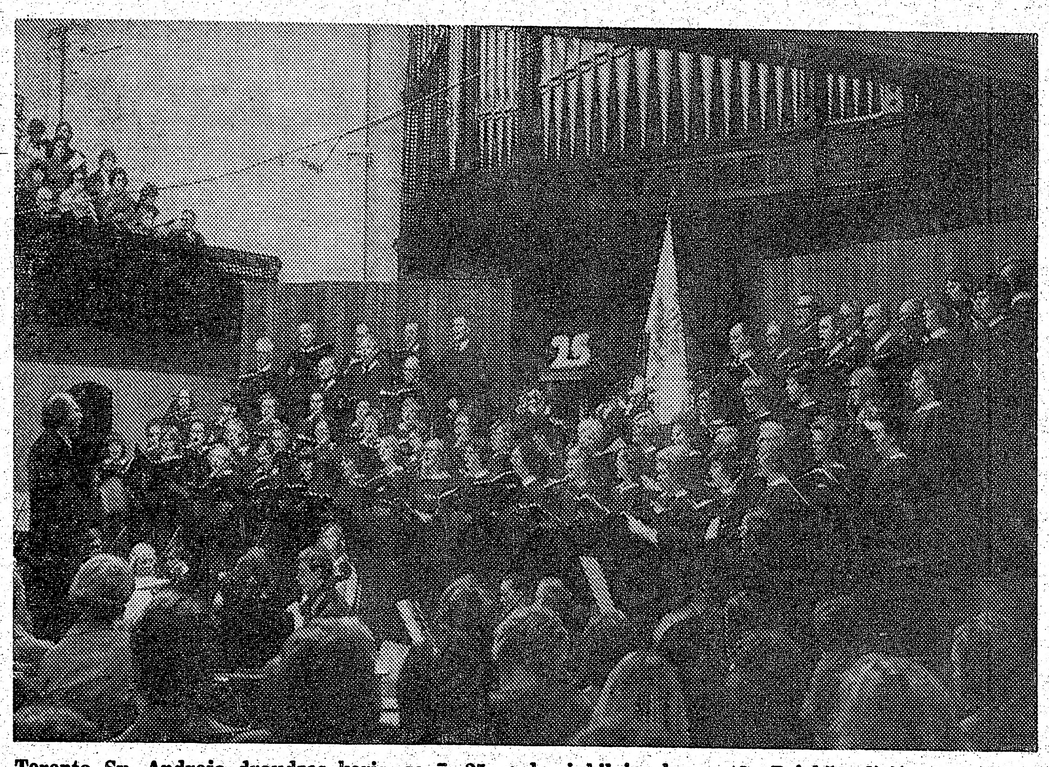

Toronto Sv. Andreja draudzes koris savā 25 gadu jubilejas koncertā. Priekšā diriģents A. Purvs un stīgu orķestris. Foto: J. Liģers

Dr. E. Baštiks

Ceriba

Pāvils, runājot par mīlestību, 1. Kor. 13,13 saka: „Tad nu paliek ticība, cerība, mīlestība, bet tā lielākā ir mīlestība." Par ticību un mīlestību mēs runājam daudz, par cerību reti un maz, lai gan bieži vien ikdienas runā cerību pieminam. Bet, patiesību sakot, mēs dzīvojam un eksistējam cerībā. No rīta, ejot uz darbu, mēs ceram atkal pārnākt mājās. Atvadoties un dodoties ceļojumā, mēs ceram atkal pārbraukt. Mēs sakām, ka bieži vien viļamies un ka dzīve nemaz nav tik noteikta savā gājumā. Mēs pat nezinām, kas notiks rītdien, bet dzīvojam cerībā, ka rītdiena nesīs atkal kaut ko jaunu un, varbūt, ko labāku nekā šī diena.

Liekas, ka cerība ir svarīga personības pazīme. Ir cilvēki, kas vienmēr cer uz kaut ko labāku: uz labāku nākotni. Ir citi, kas uzdod katru cerību un nevēlas domāt par kaut ko labāku nākotnē.

Ikdienas dzīvē mēs cerību salīdzinām ar zvaigzni. Mēs domājam par tumšu nakti, kad ceļotājs neredz ceļu, kad debess apmākusies un ceļa zīmes nav redzamas. Te parādās zvaigzne, kas ceļotāju sveicina ar savu mierīgo gaismu, rādot, ka gaisma nav vēl dzisusi un ka ir atkal ceļa zīmes, kas rādīs ceļu uz mājām. Vai atkal mēs runājam par „cerības staru", kas liek domāt par tumšu laiku, kad debess ir apmākusies un negaiss draud. Te parādās saules stars — un visa apkārtne kļūst gaiša no viena saules stara. Saka, ka cerību apzīmē ar zaļu krāsu: tas runā par pavasari, kad daba modīsies, un atkal zels jauna dzīvība. Mēs arī zinām, ka cerība vīl. Mēs jaunībā ceram daudz ko sasniegt, bet kad vēlākos gados skatāmies atpakaļ, tad mums liekas, ka dzīve mūs pievīlusi.

Ārstu aprindās bieži paceļas jautājums, vai sacīt cilvēkam, ka viņam vairs nav cerību? Kaut gan liekas, ka cilvēkam vajadzētu zināt taisnību, tomēr ir arī pretējas domas. Vai gan ārsts var nosacīt dzīves ilgumu? Taisnību sakot, viņš to nevar. Ja kādā stāstā lasām, ka ārsts pateic cilvēkam, ka viņa dzīves laiks ir viens gads, un tad cilvēks nosaka datumu savai nāves dienai, tad to ar pilnu tiesību var apzīmēt par fantaziju. Neviens ārsts to ar pašreizējiem medicīnas līdzekļiem pateikt nespēj. Var tikai pasacīt apmēram, bet nevis atzīmēt noteiktu dienu skaitu.

Medicīna arī bieži viļas t.s. prognozes nosacīšanā. Prognoze ir medicīnas spēja nosacīt izredzes kādā slimības gadījumā. Mēs zinām, ka vēža izredzes ir sliktas, un tas nozīmē, ka prognoze būs slikta jeb „nelabvēlīga". Bet arī te ne vienmēr izdodas nosacīt pareizi, jo katrs gadījums ir savādāks.

Bieži arī notiek tā, ka ārsts nomirst ātrāk nekā slimnieks. Tā redzam, ka viņš pats savu dzīvības ilgumu nespēja paredzēt. Ir kaut kas ļoti traģisks, kad slimības stāvoklis jāapzīmē par bezcerības stāvokli, jo tas atņem cilvēkam pēdējo cerību un liek gatavoties uz nāvi. Pēdējā laikā šādi gadījumi ir pētīti no psiholoģiskā viedokļa.

Pirmā slimnieka reakcija ir liela neapmierinātība ar savu likteni. Viņš jautā atkal un atkal, kāpēc tieši viņam tāda nelaime uzbrukusi. Viņš vaino ārstus, citus cilvēkus un pat Dievu. Tad nāk atslābums, un lēnām notiek samierināšanās ar nāvi kā kaut ko neizbēgamu, un pēdīgi pat gatavība nāvi sagaidīt. Te reliģiskam cilvēkam ir liela izdevība panākt izlīdzināšanos ar Dievu un iegūt sirds mieru, kaut arī iegūt šo mieru nav viegli. Arī te cerība uz mūžīgu dzīvi piedod spārnus mūsu ilgām un palīdz samierināties ar neizbēgamo. Sevišķi kristīgai reliģijai te ir vislielāko panākumi, jo pats Kristus solījis mūžīgo dzīvi.

Skatoties uz dzīvi vispār, jāsaka, ka daudz cerību cilvēkam ir jaunības laikā. Jo laiks ved tuvāk kapam, jo mazāk paliek cerību. Bet arī te notiek lēna un ilgstoša samierināšanās ar neizbēgamo cilvēka likteni. Arī te ir cerība uz mūžīgo mieru pēc daudzām dzīves cīņām un vilšanās.

Bet kā tas ir ar cerībām, kas nepiepildās? Mēs zinām, ka tādu cerību ir daudz, ja ņem dzīves gaitu pārmeklēt. Arī te cerībai ir liela nozīme, jo tā palīdz tikt pāri daudzām dzīves problēmām. Mēs pazīstam teicienu „Rītdiena būs labāka" vai atkal „Katram mākonim ir sidraba maliņa". Cerība mūs te nes pāri tumšiem, bezcerību laikmetiem. Tā liek saskatīt cerības zvaigzni tumšajos dzīves brīžos un cerēt uz gaismu, kad debess ir apmākusies. Pirmie kristieši daudz runāja par Kristus otro atnākšanu. Viņi gaidīja to visā drīzumā. Taisni šī cerība viņus uzturēja modrus un stiprus, kad visapkārt draudēja vajāšanas, brīvības zaudēšana un dzīvības briesmas. Pāvila vēstulē šī atziņa atbalsojas, kad viņš raksta par briesmām, kas viņam draudēja sakarā ar evaņģelija sludināšanu. Arī viņš runā par Kristus otru atnākšanu, kas varētu notikt drīzumā, bet arī atstāj skaidru skatu, ka to dienu neviens nezina. Esmu pārliecināts, ka Jāņa atklāsmes grāmata sniedza lielu mierinājumu un jaunas cerības tiem, kam draudēja mocekļa nāve. Cerība mūs vada caur dzīvi. Tā izbeidzas līdz ar dzīvības izbeigšanos. Lielais dzejnieks Dante savā Dievišķā Komēdijā lika uz elles vārtiem uzrakstu: „Atstājiet visas cerības, kas še ieejat". Tas liek daudz ko pārdomāt.

Kristīgā Balss

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

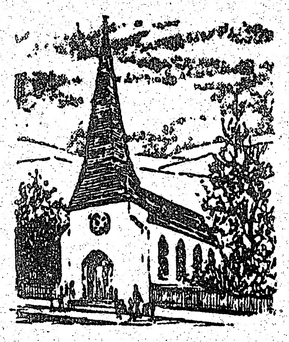

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 9.30 līdz 12.30, bet trešdienās un piektdienās no pl. 5.30 pēcp. līdz. 8 vakarā.

24. aprīlī pl. 11 no rīta Sv. Juŗa dienas dievkalpojums ar gaidu un skautu piedalīšanos.

1. maijā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

8. maijā pl. 11 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums. Mūzikālā daļa.

15. maijā dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes svētdienas skolas un jauniešu grupu darba noslēgums.

22. maijā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

29. maijā pl. 11 no rīta Vasarsvētku dievkalpojums un jauniešu iesvētes dievkalpojums.

5. jūnijā pl. 11 no rīta Trīsvienības svētku dievkalpojums.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5743.

Māc. J. Cālītis sastopams baznīcas kancelejā trešdienās no pl. 10 — 12 rītā un no 6 — 8 vakarā, bet ceturtdienās no pl. 10 — 12 dienā. Citā laikā — iepriekš sazinoties.

24. aprīlī pl. 11 no rīta dievkalpojums.

1. maijā pl. 1 pēcp. dievkalpojums angļu valodā.

1. maijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu kom. rīkota pēcpusdiena. Māc. J. Cāliša referāts par jaunām sektēm — reliģijām mūsu pilsētā (Hare Krishna. Scientology, Unification). Arī dāmu kom. vēlēšanas.

8. maijā pl. 11 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Ģimenes dienas sarīkojums.

15. maijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skolas nobeigums. Bērnu priekšnesumi.

22. maijā pl. 11 no rīta jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes koris.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

24. aprīlī pl. 1 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētības mācību stunda. Pēc dievkalpojuma arī Tālavas apbūves gabalu nomnieku sapulce baznīcas apakšējā zālē.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

1. un 8. maijā dievkalpojums ar māc. R. Andermani no Čikagas.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9458 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmceļšanās (bet.viešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 213 East 15th Street, Hamilton, Ont. L9A 4G1; tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

MONTREALA

Prāv. A. Veitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 1345 Marcil Ave.

23. aprīlī pl. 9. 00 — 14.00 lietātu mantu izpārdošana.

24. aprīlī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

8. maijā, Ģimenes dienā, pl. 11 svētbrīdis draudzes dievnamā, pēc tam sadraudzības stunda.

15. maijā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

21. maijā pl. 7 vak. iesvētību māc. nobeiguma dievkalpojums.

22. maijā pl. 2 pēcp. iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu Rosedale United baznīcā, Rosedale un Terrebonne ielu krustojumā. Dziesmu lapiņas.

19. jūnijā pl. 11 no rīta Kapu svētki draudzes kapu nodalījumā, dziesmu lapiņas.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅS AR DIEVU"

Nepārtraukti 21 gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborogh, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

107.7 un TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija, 700 CLUB, CBN FM radio tel. 889-3126.

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvids Tīrums

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — piektd. no pl. 9.00 — 7.00,
sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 Ausma Miķelsone

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru piena (Royal Jelly) u.c.
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563

EGLESNIEKS

CU Assurance
Skyline Real Estate Ltd.
87 Roncesvalles Ave., Toronto.
Nekustami īpašumi un apdrošināšana
Tel. 533-8553 Ilmārs Jankovskis

Ja esat nodomājuši iegādāties
Jaunu 1977. gada automašīnu,
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6,

Toronto draudzības kauss volejbolā

Pirmā Toronto draudzības kausa izcīņā volejbolā piedalījās 15 vīriešu un sieviešu komandas ar kopējo dalībnieku skaitu — 126.

ASV reprezentēja Ņujorkas, Detroitas, Kalamazū un Gaŗezera komandas. Kanadu pārstāvēja Hamiltonas, Montrealas, Otavas un Toronti vienības. Sieviešu sacīkstēs piedalījās 7 komandas, spēlējot katrai ar katru, četrām lielāko punktu skaita ieguvējām turpinot sacensties finālspēlēs. Priekšspēlē Toronto meitenes ierindojās pirmajā vietā ar 11 punktiem, zaudējot tikai vienu setu pret Ņujorku 5—15, 15—8, uzvarot Detroitu 15—12, 15—4; Kalamazū 15—10, 15—9; Hamiltonu 15—9, 15—12; Montrealu 15—5, 15—13 un Otavu 15—9, 15—5. 2. vietā ierindojās Ņujorka ar 10 punktiem, zaudējot pret Detroitu 12—15, 15—13, bet uzvarot Kalamazū ar 15—13, 15—10, Hamiltonu 5—10, 15—12, Montrealu 15—7, 15—6 un Otavu 2:0. 3. vietā palika Detroita ar 7 punktiem, spēlējot pret Kalamazū 11—15, 15—12, Hamiltonu 9—15, 15—6, Montrealu 15—9, 15—9 un Otavu 15—5, 15—6. Kalamazū un Hamiltona beidza ar vienādu punktu skaitu — 5, bet Kalamazū ierindojās 4. vietā ar augstāku punktu starpību. Kalamazū pret Hamiltonu nospēlēja 11—15, 15—5, ar Montrealu 11—15, 15—9 un uzvarēja Otavu 5—5, 15—4. Hamiltona punktus ieguva, spēlējot pret Montrealu 11—15, 15—6 un Otavu 15—5, 15—7. Montreala ieguva 4 punktus, bet Otava palika bez uzvaras.

Pusfinālā sastapās Detroita ar Ņujorku un Toronto ar Kalamazū, Ņujorkai uzvarot ar 15—8, 15—12 un Toronto uzvarot 15—5, 11—15, 15—9. Finālspēle starp Toronto un Ņujorku bija sīva un ļoti līdzvērtīga, Toronto uzvarot trīs setos 14—16, 15—11, 15—10; kā pirmā tā ieguva uz gadu LNJAK dāvāto ceļojošo Draudzības kausu.

Toronto reprezentēja Anda, Astra un Vizma Maksiņas, Gunta un Valda Mackaras, Agra Alberta, Daina Egle, Rita Jansone, Ingrīda Kalniņa, Ināra Lūse un Maija Baruša. Komandas treneŗi — Pēteris Mukts un Modris K. Lorbergs.

Ņujorkas sastāvā spēlēja: Laila un Ivete Trautmane, Jāņa Budkēvica, Linda Grīviņa, Anita Zariņa, Aija Lejiņa, Daina Lediņa un Vita Grīnvalde.

Vīriešu sacensībās 8 komandas bija sadalītas apakšgrupās. Pirmās 2 komandas no katras grupas iekļuva finālā.

1. grupā sacentās Gaŗezers, Montreala, Otava un Toronto 2 un ierindojās šādā secībā: 1. Gaŗezers ar 6 punktiem uzvarēja Montrealu 15—13, 15—12, Otavu 15—6, 15—11 un Toronto 2 15—6, 15—4, 2. Montreala, kuŗai šogad labi veicās Kvebekas provinces līgā, iegūstot 1. vietu, uzvarēja Otavu 15—9, 15—13 un Toronto 15—0, 15—10. 3. Otava ar 2 punktiem un Toronto 2 bez uzvaras.

2. grupā Toronto 1 ar 6 punktiem izcīnīja 1. vietu, atstājot aiz sevis Kalamazū un Hamiltonu, katru ar 3 punktiem, bet Ņujorku bez uzvaras.

Toronto 1 pārspēja Kalamazū 15—12, 15—7, Hamiltonu 15—13, 15—9 un Ņujorku 15—7, 16—14. Kalamazū pret Hamiltonu spēlēja 11—15, 15—11, bet ar labāku rezultātu nospēlēja pret Ņujorku 5—1, 15—7. Hamiltona savukārt pret Ņujorku spēlēja 15—1, 15—12.

Pusfinālā Gaŗezers uzvarēja Kalamazū ar 15—9, 15—10, Toronto 1 ilgā, sīvā cīņā uzvarēja Montrealu 15—13, 8—15, 15—8.

Finālā Toronto 1 un Gaŗezers spēlēja trīs setus, beidzot tomēr uzvarot Toronto 1 ar 15—2, 11—15, 15—9.

Toronto 1 sastāvā spēlēja Artūrs Siksna, Atis un Jānis Ozoliņš, Jānis Vilmanis, Māris Kārkliņš, Imants Ķivlis, Andris Ciemgalis un Pēteris Mukts ar trenētāju Olģertu Kurcigu.

Gaŗezera sastāvā: Pēteris un Andris Dumpis, Imants Kildišs, E. Bērziņš, Juris Daiga, Gertners un Elksnis. Pirmie četri ierindoti Ohaijo universitātes komandā, kas skaitās 4. labākā ASV.

Visās komandās varēja vērot veiksmīgus un labus spēlētājus. Turnīrs liecināja par latviešu volejbolistu labajām spējām.

Pēc turnīra saviesīgajā vakarā kā komandas, tā individuāli spēlētāji saņēma balvas. Draudzības kausu komandas kapteinei Vizmai Maksiņai pasniedza ALJA priekšs. Uldis Sīpols. M. K. Lorberga dāvāto Draudzības kausu (vīriešu komandai) Toronto 1 komandas pārstāvim Oļģertam Kurcigam pasniedza LSAK priekšsēdis Arnolds Tīcmanis.

Pirmā Draudzības kausu izcīņas turnīrs rādīja, ka iespējams pulcināt krietnu skaitu vienību un spēlētāju. Cerams, ka šis turnīrs būs labs ierosinājums vēl citiem nākamajiem.

M. K. Lorbergs juniors

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7956

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRE
TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
kāj viesību galdus
Tel. 922-2931

JAUNA ADRESE
SMILGA AUTO BODY
PILNIGA AUTOMOBIĻU LABOŠANA, KRĀSOŠANA
UN VISI MECHANISKIE DARBI
31 Upton Road
Scarborough M1L 2C1
R. Smilga
Tel.: 751-9762

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. — Arnolds Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS
226-6950
5385 Yonge St. Suite 20,
(Northtown Shopping Plaza)
Willowdale, Ont.
445-5325
72 Northdale Rd.
Willowdale, Ont.
sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

PAVASARA LE 1-7353
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
351 RONCESVALLES AVE. īpašnieks St. ČUKULS

Traģiskā nāvē miris vecais strēlnieks

Toronto 13. aprīlī traģiskā nāvē miris vecais latviešu strēlnieks Augusts Skrinda, aizejot no dzīves labprātīgi. Pēc liktenīgā notikuma slimnīcā ievietota arī viņa dzīvesbiedre Helēna, bet viņas veselības stāvoklis uzlabojies. Aizgājējs 13. augustā būtu piedzīvojis 82 mūža gadus. Savas dzīves gaitas sācis Līksnas pagastā. Latvijas neatkarības laikā bijis Grīvas pasta priekšnieks Daugavpils apriņķī, kur apsaimniekojis arī savas lauku mājas. Darbojies aizsargu organizācijā.

Nelaikis bēgļu gadus vadījis Emdenes nometnē Vācijā, no kurienes ar ģimeni izceļojis uz Braziliju un Sanpaulo pilsētā pavadījis 10 gadu, pēc tam pārceļoties uz Kanadu, par dzīvesvietu izraugot Toronto, kur darbojās Latviešu karaveterānu strēlnieku biedrībā, savā laikā būdams arī tās valdes locekļis. Viņš bija arī DV Toronto nodaļas biedrs. A. Skrinda pirmo dzīvesbiedri Anastasiju zaudējis 1963. g., kas aizgājusi mūžībā pēc grūtas slimības.

Aizgājēju pēdējā gaitā Sv. Džēma krematorijā izvadīja archibīskaps A. Lūsis, kas bijusi miruša pēdējā vēlēšanās. Ērģeļu mūziku spēlēja Edite Timermane-Ozola. Šķirsts bija klāts ar Latvijas karogu, goda sardzē stāvēja strēlnieki un DV Toronto nodaļas biedri. Atvadu vārdus aizgājējam veltīja Karaveterānu strēlnieku biedrības Kanadā priekšnieks A. Lūsis un DV pārstāvis O. Kļavenieks.

Nelaikim Toronto paliek dēls Arkādijs ar ģimeni un meita Valentīna Ābola ar ģimeni, māsa Emīlija Pūpēde Toronto, otrs dēls Valdemārs ar ģimeni Venecuelā, kas bija ieradies tēva bērēs, un māsas bērni Rīgā.

O. K.

SAVIENOTAS VALSTĪS

GRAND RAPIDI

● DV apvienības sēdē valde amatus sadalīja šādi: A. Balodis — apvienības priekšnieks, M. Jansons — priekšn. palīgs un šaušanas sekcijas vadītājs, R. Bergmanis — kult. sabiedriskās nozares un jaunatnes sekcijas vadītājs, J. Brūns — sekretārs un DV Mēnešraksta lietu kārtotājs, A. Barkāns — ārējās un iekšējās informācijas nozares vadītājs, K. Spolītis — kasieris un biedrzinis, N. Graube — kasieŗa palīdze un aprūpes nozares vadītāja, A. Mačs — grāmatvedis un mantzinis.

● Jauniešu iesvētīšana Grand Rapidu un apkārtnes ev. lut. draudzē 29. maijā p. 1 pēcp. Sv. Immanuēla baznīcā. Iesvētīs: Māru Boli, Mairu Kazlovsku, Silviju Kārkliņu, Aivaru Apsīti, Jāni Boli, Kārli Mateusu un Arnoldu Rupertu.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes lauku īpašumā Mežvidos 15. maijā sezonas atklāšanas sarīkojums, 28. maijā mežkopju un meža darbinieku gadskārtējā gada sapulce, 30. maijā bērnu un jaunatnes diena, no 10. jūlija līdz 30. jūlijam bērnu vasaras nometne, 6. augustā Saulriets Mežvidos, 11. septembrī draudzes loc. izbraukums, 25. septembrī sezonas nobeigums.

● Latviešu biedrības teātŗa kopu 25 gadu darbības atcerē ar aploksnēm sveica vietējā DV apvienība (A. Balodis), Pensionāru biedrība (A. Uglenieks) un Elvīra Vimba. Bija arī daudz citu mutvārdu un rakstveida apsveikumu, to vidū arī Intas Purvas (Latv. teātŗu apvien.) sveiciens no Toronto. Kopas priekšniece R. Puriņa izsaka visiem apsveicējiem sirsnīgu pateicību. Saņemti vairāki piedāvājumi ar jubilejas izrādi Brīnumzālīte viesoties kaimiņu pilsētās.

SAULAINES NĀKOTNES ATSLĒGAS

PASAKNĪTES

(arī nenopirktās atslēgas)

atsūtiet līdz 25. aprīlim.

Lai darbi veicas!

Atgādinājums

Roberta Krūkliša grāmatnīca un izdevniecība GAUJA

P. O. Box 1594 East Lansing, Mich. 48823, U.S.A.

PIEDĀVĀ

Jautrā bunkurā. Anekdotu krājums. Rutku Tēva sakopojumā un redakcijā. 2. iespiedums	$6.50
B. Veisberga. Orindas piezīmes	$5.00
Populārā medic. enciklopēdija no A—Z	$8.00
Rutku Tēvs. Dumpīgā Rīgā. Saturā: Romāns Dumpīgā Rīgā. Klibā skrodera iela. Latviešu teātris anekdotos no 1804. — 1940.	$2.50
Bauska. Skaŧu albums	$1.40
Dž. Kūpers. Zvērkāvis. Indiāņu stāsti	$2.40

Samaksu iepriekš lūdzu nesūtīt, jo dažu grāmatu krājumi ierobežoti.

Pēc ilgām un grūtām ciešanām mūžībā aizgājis mūsu mīļais tēvs, vectēvs un vecvectēvs

Kārlis Roze

dzimis 1882. gada 17. februārī Dzērbenes pag. „Kleķeŗos", miris 1977. gada 11. martā „Kleķeŗos", apglabāts 19. martā Dzērbenes vecajā kapsētā.

Kam dienas gājums bija grūts,
Tam mīļš ir vakars vēss.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

meita un piederīgie dzimtenē, dēli un piederīgie Kanadā

Dieva mierā aizmigusi mīļā māsa un tante

Lucija Joma

dzimusi 1896. gada 28. decembrī Rīgā,
mirusi 1977. gada 25. martā Toronto

Tavs prāts lai notiek . . .

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Namgaudu un Kulu ģimenes

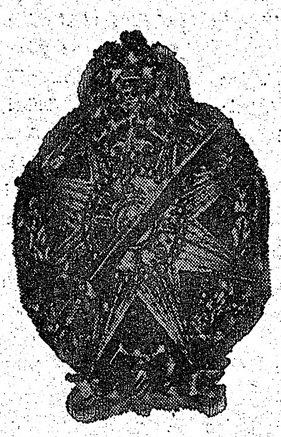

Mūžības pulkiem pievienojies

Pirmā pasaules kaŗa līdzdalībnieks

Augusts Skrinda

dzimis 1895. gada 13. augustā,
miris 1977. gada 13. aprīlī

Latviešu kaŗa veterānu - strēlnieku biedrība Toronto

Mūsu nod. vanadze - dibinātāja aizsaukta mūžībā

Emma Minkevics

dzim. Zvirbulis

Dzimusi 1912. gada 14. maijā Jēkabpils apriņķī, Latvijā
Mirusi 1977. gada 7. aprīlī Kalgarijā

Viņu neaizmirstamā atmiņā paturēs

DV Manitobas nodaļas vanagi un vanadzes

Pauļa Puzinas monografija — gleznu albūms

PUZINAS

Izcilas kvalitātes 28 liela formāta krāsainas reprodukcijas. Grāmata cietos audekla vākos. Iespiesta Japānā. Cena $25.00.

Dabūjama pie:

The Albert Britnell Book Shop, Ltd.
785 Yonge Street, Toronto, Canada, M4W 2G6

Iznācis

ANNAS E. OZOLIŅAS

dzejoļu krājums

ATMIŅU ZIEDI

autores izdevumā. Grāmata iesieta greznos audekla vākos. Tajā sakopoti turpat 150 dzejoļu, kuŗos silti notēlota dzimtenes daba un tēvu sēta, paužot dziļu mīlestību pret mūsu tēvu zemi. Ļoti piemērota dāvana katram gadījumam.
Maksā 5 dolari.

Dabūjama DV grāmatnīcā Toronto

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $25.—
☐ 6 mēnešiem $13.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

Iznākusi Krišjāņa Ozoliņa atmiņu grāmata

CELIES AUGŠĀ

Grāmata rakstīta raitā, saistošā valodā, kuŗā autors, pēc profesijas skolotājs, veltījis sirsnīgas rindas saviem vecākiem, sevišķi mātei, kas aizgājusi pāragrā mūžā, priekšvārdos aicinot: „Mīlējiet, godājiet savas mātes! Un ja arī viņas būtu kapā — viņu dvēseles vēl mūžīgi nebeidz sūtīt jums savu Isto, dziļo svētību!" Autors notēlojis savu ļoti smago pusbāŗa bērnību, ganu gaitas, vēlāk jaunekļa gadus, grūto izglītības ceļu un beidzot pirmo skolotāja darbu Livbērzē, ģimenes dzīves nodibināšanu. Latvijai jau pietuvojies Pirmais pasaules kaŗš, pie Daugavas baigi rūc lielgabali. Grāmata sevišķi varēs interesēt mūsu tā laika vecāko paaudzi, bet tikpat labi ar vēlākās audzes. Tai 294 lappušu, un tā iznākusi glītā iesējumā, ar Dainas Skujas ilustrācijām, Amber Printers and Publishers Ltd. iespiedumā Toronto. Grāmata maksā tikai $7.50. Dabūjama Daugavas Vanagu grāmatnīcā Toronto.

Robežas Baltijas ...

(Turpinājums no 2. lp.)

esošos naftas un gāzes krājumus un transportēt tos līdz cietzemei. Technikas un kuģniecības attīstība pavēra arī iespēju daudz plašāk nekā agrāk izdarīt zveju tāljūŗu ūdeņos, atrast zivju uzturēšanās vietas un tās efektīvi izzvejot. Līdz ar to zināmos rajonos radās bažas, vai nav apdraudēta normāla zivju ataugšana, rūpes par jūru „izzvejošanu". Šai attīstībā liela nozīme ir Pad. savienībai, kas, pati tikai mazā mērā būdama jūŗas valsts, sūta lielas zvejas flotes uz tāliem ūdeņiem un, tēlaini izsakoties, atņem maizi jūŗas krastos dzīvojošiem zvejniekiem.

Līdz šim technika tomēr nav sasniegusi tādu pakāpi, ka tai būtu pieejams ikviens jūŗas dziļums. Lielie okeanu dziļumi līdz šim praktiski vēl nav izmantojami, tāpēc arī starptautiskās jūŗas tiesības par ekonomiskajām joslām ir saistītas ar jēdzienu par t. s. kontinentālo platformu (angliski: continental shelf, franciski: plateau continental). Te domāta tā iežu masa, kas atrodas zem ūdens, bet uz kuŗas balstās mūsu kontinenti un salas virs ūdens. Praktiski mēdz sacīt, ka pie kontinentālās platformas pieder tas jūŗas dibens, kur dziļums nepārsniedz 200 m. No tā izriet, ka visa Baltijas jūŗas mulda pieder pie Eiropas kontinentālās platformas, jo Baltijas jūŗā dziļumi nesasniedz 200 metru. Tā paša principa pēc pie kontinentālās platformas pieder arī visa Ziemeļjūŗa, kaut arī te atsevišķās vietās dziļumi ir lielāki par 200 m. Arī visu Baltijas jūŗu var iedalīt ekonomisko interešu joslā. Ziemeļjūŗa jau sadalīta tādās joslās starp piekrastes valstīm. Zviedrijas interesēm Ziemeļjūŗā iznācis pavisam maz vietas, tāpēc tā jo vairāk grib nodrošināt savas tiesības Baltijas jūŗā, protams, tai pašā laikā respektējot arī cītu pamatotās tiesības.

Ko saka pastāvošās tiesības par ekonomisko robežu nospraušanu? Nav īstas vienprātības, cik tālu jūŗā ekonomiskā josla var sniegties. No vienas puses liktos, ne tālāk, kā sniedzas kontinentālā platforma, jo šīs lietas ir jēdzieniski saistītas. Okeana dziles tādās vietās, kur platforma ātri pāriet dziļumā, tātad nevarētu ietilpt ekonomiskā joslā. Bet tādls ieskats ir apstrīdēts. Par parastāko attālumu tagad uzskata 200 jūŗas jūdzes, t.i. 370 km, ko tagad izvēlējušās daudzas valstis. Šauros ūdeņos, kur vienas valsts krastu no otras valsts krasta šķir mazāk nekā 400 jūŗas jūdzes, neviena no abām valstīm nevar sev iedalīt pilnu normu. Tā tas, piemēram, ir arī Baltijas jūŗā. Tādos gadījumos par robežu jānosaka iedomāta viduslīnija starp abiem krastiem.

Esam nonākuši pie kritiskā punkta padomju un zviedru disputā, vai viduslīnija velkama starp abiem cietzemes krastiem, kā to vēlas padomju puse, vai arī starp Gotlandi un Baltijas krastu, kā to vēlas zviedru puse.

Ekonomiskās joslas robežlīnija šķērsos Baltijas jūŗu gareniski. Lai labāk izprastu jautājumu, iedomāsimies kādu citu līniju, kas šķērso jūŗu platumā austrumu rietumu virzienā. Ja tās vienu galu novietotu Ventspilī un līniju vilktu paralēli platuma gradam, tad otrs gals Zviedrijas krastā atrastos kaut kur pusceļā starp ostas pilsētām Vesterviku un Oskarshamnu. Abos skaitļos šī līnija būtu ap 300 km gaŗa. Tik liels tātad ir attālums starp Ventspili un Zviedrijas cietzemes krastu. Ceļā šī līnija šķērsotu Gotlandes salu. Gotlandes austrumu krasts sāktos apm. 165 km no Ventspils. Šai vietā Gotlande apm. 45 km plata. Gotlandes rietumu krasts būtu tātad 210 km attālumā no Ventspils, un starp Gotlandes rietumu krastu un Zviedrijas cietzemi vēl atrastos apm. 90 km gaŗš jūŗas ceļš.

Ja ekonomisko robežu Baltijas jūŗā vilktu pēc padomju vēlēšanās, tad attālums šai vietā — 300 km — būtu jādala uz pusēm, un viduslīnija atrastos 150 km uz rietumiem no Ventspils un 15 km uz austrumiem no Gatlandes austrumu krasta. Tā būtu tuvu Gotlandei. Ja robežu vilktu pēc zviedru gribas, tad būtu jādala uz pusēm attālums starp Gotlandi un Ventspili, t. i. 165 km. Tad viduslīnija ietu 82,5 km attālumā no Ventspils un no Gotlandes austrumu krasta. Domstarpības tātad attiecas uz joslu, kas šai vietā ir ap 67 km plata. Virzoties uz ziemeļiem un dienvidiem no mūsu iedomātās līnijas, apstrīdētā josla kļūst šaurāka. Zviedru oficiālie komentātori saka, ka viņu interesēs esot nodrošināt zviedru zvejniekiem pietiekamu zvejas platību pēc tam, kad Ziemeļu jūrā izredzes stipri pasliktinājušās. Otrs motīvs esot tas, ka pēc izdarītiem pētījumiem Baltijas jūŗas mulda Gotlandes rajonā varētu dot naftas atradnes, pēc kuŗām Zviedrijai ir liela vajadzība. Konkrēti atrasts līdz šim gan vēl nekas nav. Bet ir arī skaidrs, ka ļoti svarīgs motīvs ir nevēlēšanās redzēt ejam padomju interešu robežu tik tuvu Gotlandei. Savās ekonomiskajās robežās attiecīgajai valstij ir tiesība ne vien organizēt ekspluatācijas pasākumus, bet arī aizsardzības ietaises šo pasākumu apsargāšanai. Tieši šis jautājums var radīt daudz galvassāpju.

Nemēģināsim apgalvot, ka vienai vai otrai pusei ir taisnība. Zviedru viedoklis balstās uz loģiku un starptautiskām paražām. Lielas salas, kas atrodas tālu no cietzemes, iegūst savu statusu, savus territoriālos ūdeņos un visu, kas ar to saistīts. Gotlande kopš senseniem laikiem ir liela sala ar pastāvīgiem iedzīvotājiem, ar savu vēsturi un savu saimniecību. Iespējams kaut ko sacīt par labu arī padomju pozicijai. Tā kā šoreiz runa ir ne par suverēnitātes robežām, bet par ekonomiskām interesēm, tad liela nozīme ir izlīdzinājumam, kompromisam. Padomju variants var noderēt par sarunu bazi, par priekšlikumu.

No datiem un apstākļiem izriet, ka šis jautājums īstenībā ir ekskluzīvs Baltijas valstu jautājums, tāpēc būtu normāli, ka pašām Baltijas tautām arī atstātu tiesību vienoties ar zviedriem. Ja šo ideju gribētu pārnest reālā dzīvē, sarunas būtu pārceļamas no Maskavas uz Rīgu, un tās uzticamas t. s. Baltijas republiku ārlietu ministrijām. Pats par sevi saprotams, ka arī tad Maskava stāvētu aizmugurē. To sagaidīt ir naīvi. Jau tas vien, ka Baltijas tautas līdz šim nav informētas par šo problēmu, norāda, ka Maskava arī turpmāk grib uzņemties aizbildņa pienākumus un Baltijas tautām nav nekādu tiesību runāt par savas jūŗas likteņiem.

Īstenībā šis moments ir arī viens no tiem, kas apgrūtinās atrast atrisinājumu. Ja zviedriem būtu jārunā ar baltiešiem, tad viņi būtu pārliecināti, ka runa ir vienīgi par ekonomiskiem ieguvumiem un zaudējumiem. Runājot ar Pad. savienību, lieta ir citāda. Padomju politikā izšķirīga loma ir varas, ekspansijas un ideoloģijas jautājumiem. Līgstot līgumus ar tādiem partneŗiem, ir jāuzmanās. Viens no piesardzības soļiem ir atbīdīt robežu projām, cik tālu vien iespējams.

Pēc lēmuma pieņemšanas Zviedrijas parlamentā var gadīt jaunu sarunu periodu gan ar Pad. savienību, gan citām Baltijas jūŗas piekrastes valstīm. Iznākums laus nojaust, kādi vēji turpmāk pūtīs Baltijas jūrā un tās krastos.

LNF

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGANA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu un piektdienu vakaros līdz 8.00
Māra Gugāns-Lūsis

A. Eglītis – TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ LIEVELĪ SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

- △ LIETUS NOVADA CAURULES
- △ LOGI
- △ DURVIS
- △ MARĶĪZES (Awnings)
- △ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
Īpašnieks Arturs Mime
2228 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

Elza Avots
Broadview Wools, Arts & Crafts
574 Broadview Ave., dienvidrietumos no Danforth Ave.
Tālr. 469-2005
Piedāvā ■ dažādas vilnas dzijas (vietējās un ārzemju) un izstrādājumus.
■ dāvanas dažādiem gadījumiem
■ latviskus rokdarbus, audumus u. c.
■ materiālus latvisku rokdarbu un tautas tērpu izstrādāšanai.

RATAS
— KAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● C'rist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tiosot Bulova.
Latviešiem atlaide.

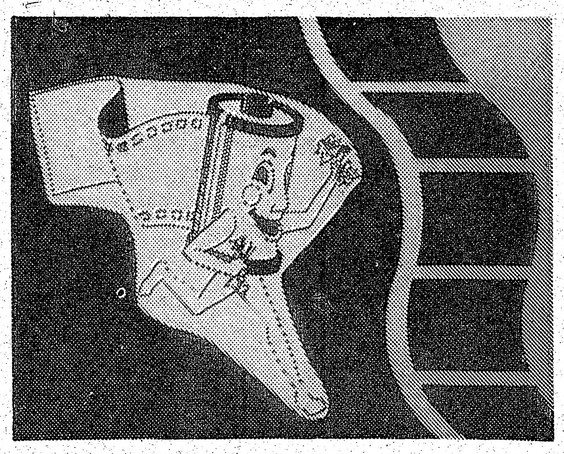

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDIŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

VALUPE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalos
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNESRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

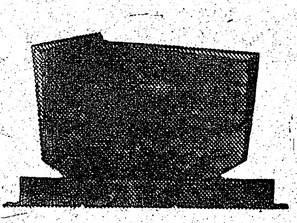

PIEMINEKĻI
Igaunu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu metu

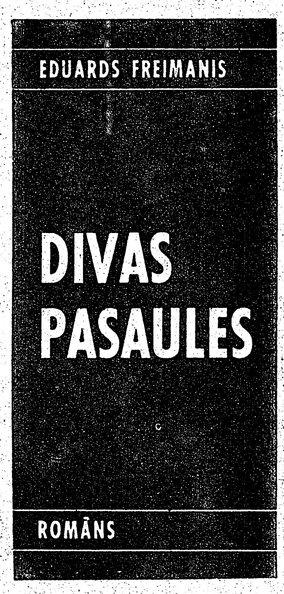

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Divi brīdinājumi

(Turpinājums no 1. lp.)

šanai militāras sadursmes gadījumā. Runā par jauniem ieročiem, kas savā iedarbībā pārsniedz zinātnisko fikciju rakstnieku fantaziju. Bijušais Džordžijas kongresa loceklis Andrjū Jangs diemžēl nespēj saredzēt Maskavas plānus Melnajā kontinentā. Viņš sevi saista ar melno rasi visā Afrikas kontinentā. Aizvadītajā nedēļā Jangs aizgāja pat tik tālu, ka apgavoja, ka Rodēzijas un Dienvidafrikas tagadējās valdības esot nelikumīgas! Ārlietu ministrija Janga apgalvojumu gan atsauca, bet Kārters melno diplomātu vēl nav atšifrējis. Vienam otram dīvaina šķiet Kārtera 27 g. vecā dēla Čipa darbība. Čips nupat atgriezies no Pekingas, kur viņš kopā ar trim kongresa locekļiem bija Ķīnas valdības viesis. Pekingā Čips ķīniešu komūnistiem esot apgalvojis: „Mans papus grib ar jums uzturēt labas attiecsmes!"

Ne jau Čipa vai Janga ietekmē Kārters radījis savu doktrīnu cilvēka tiesību respektēšanā. Šīs doktrīnas autors ir Zbigņevs Brzezinskis. Viņš ieteicis Kārteram arī pastiprināt ideoloģisko karu stratosfairā, t.i. paplašināt un modernizēt Amerikas Balss, Brīvās Eiropas un citus raidītājus. Kremlis šos radijumus uzskata par kaitīgu propagandas ieroci. Kur un kā vien iespējams, Pad. savienība šos raidījumus traucē. Un te mēs nonākam Maskavā.

Brežņeva atkāpšanās iespēja vēl joprojam ir aktuāltāte, kas var īstenoties negaidīti ātri. Nav šaubu, ka 70 gadu robežu pārkāpušais sarkanās imperijas faktiskais valdnieks nevar lepoties ar spožu veselību. Asinsvadu pārkaļķošanās, sirds slimība un citas septiņdesmitgadīgu veču kaites Brežņevam nav svešas. ASV ārlietu ministra Vēnsa apmeklējuma laikā Brežņeva runas traucējumi līka pieņemt, ka viņam, varbūt, bijusi arī trieka. Varbūt ka tā, bet ticamāka ir otra versija.

Pēc konferences zāles atstāšanas Brežņevs esot dusmās izrāvis no mutes savas jaunās zobu protezes un abas „plates" nometis turpat koridorā uz grīdas. Bez mākslīgajiem zobiem Brežņevs esot runājis tikpat skaidri kā kurš katrs cits bezzobains večuks.

Brežņeva atkāpšanās gadījumā viņa vietā stāšoties Kirilenko. Viņam šis gods pienākas pēc protokola. Tas nozīmē, ka veco veču vairākums paturēs varu savās rokās arī pēc Brežņeva. Tas nozīmē, ka Pad. savienības ārpolitikā nekādi brīnumi nav sagaidāmi. Līdzšinējā ārpolitika Maskavai ir bijusi ļoti izdevīga. Demokratu partijas senātora Dženksona vadītā apakškomiteja konstatējusi, ka rietumvalstis Pad. savienībai un tās vasaļvalstīm „uz krīta" sniegtā saimnieciskā palīdzība izteicas jau astronomiskā skaitlī — 40 bilj. dol. Vai komūnisti parādu kādreiz samaksās? Senātors Dženksons domā, ka komūnisma stutēšanai aizdotā nauda, droši vien, būs jāieraksta skurstenī. Vai šo Dženksona brīdinājumu pareizi novērtēs tie, kas cerot uz peļņu vai naīvē muļķībā ir vārda tiešā nozīmē saglābuši no sabrukuma sistēmu, kas atklāti sludina devīgās rokas likvidēšanu, kā savas politikas gala mērķi?

Jācer, ka prezidents Kārters būs to valstsvīru starpā, kas bez morālas ārpolitikas, reiz svaru kausos liks ar saimnieciskas sankcijas.

Kā tautas prezidents Kārters ir atjaunojis uzticību Baltajam namam. Nenoliedzami, viņš ir ar jaunām un svaigām idejām. Ir gluži cits jautājums, vai Kārters savas ārpolitikas un iekšpolitikas idejas spēs īstenot.

Jācer, ka Kārters neizrādīsies par „Džordžijas hameleonu", kā viņu savā laikā dēvēja politiskie pretinieki.

Enerģijas trūkuma brīdinājuma dēļ varbūt cietīs Kārtera popularitāte, bet tanī pašā laikā viņš pakāpsies lielu soli tuvāk tālredzīga valstsvīra vietai ASV vēstures lapās.

Aleksandrs Ķegumnieks

Rupjš cilvēks tiesību pārkāpums Padomju savienībā

KANADIEŠU LAIKRAKSTS KOMENTĒ ANTONA PĪPES NOTIESĀŠANU

The Toronto Star 15. apr. izdevumā bija ievietots divu šī laikraksta līdzstrādnieku speciālraksts, kurā ziņots, ka Ļeņingradā apcietināts 31 g. vecais Beļģijas pavalstnieks Antons Pīpe (Antoon Pype), kas sodīts ar 5 gadiem spaidu darbu nometnē par to, ka 23. martā pie Ļeņingradas universitātes izdalījis skrejlapas, kurās Pad. savienība aicināta ievērot Helsinku nolīgumu, ko tā pati parakstījusi, kā arī prasīts atvilkt visus padomju militāros spēkus no Austrumeiropas. No 2000 iespiestajām skrejlapām Pīpe paspējis izdalīt tikai 43.

Pirms izbraukšanas uz Ļeņingradu, A. Pīpe atklātā vēstulē beļģu presē deklarējis, ka viņam ir tiesības brīvi izplatīt idejas un informāciju starp rietumiem un austrumiem, kā to paredzējušas Helsinku nolīguma parakstītājas 34 valstis, tāpat kā Pad. savienība pastāvot par savām tiesībām turpināt ideoloģisko ofensīvu ārpus padomju bloka valstīm. „Šīs tiesības tātad ir abpusējas," deklarējis A. Pīpe. Kanadiešu laikraksts secina, ka šāds piemērums ir ievērojami tuvs ASV prezidenta Džimija Kārtera paskaidrojumam, kas nejauši sagadījies divas dienas pēc Pīpes apcietināšanas. Toreiz prezidents sacījis: „Padomju komūnistu partijas vadītājs Leonīds Brežņevs un viņa priekšgājēji nekad nav aturējušies izteikt savus uzskatus, ja tie nepievienojas dažiem sabiedriskās un politiskās dzīves aspektiem brīvajā pasaulē, un es domāju, ka arī mums ir tiesības atklāti izteikties, ja esam norūpējušies par cilvēku tiesību ļaunprātīgu izkropļošanu."

Laikraksts tālāk raksta: Tā domāja arī Pīpe, bet viņu arestēja un notiesāja ar ieslodzījumu, kad tas vēlējās savu teoriju pārbaudīt pie Ļeņingradas universitātes. Maskava bija ignorējusi arī Beļģijas valdības lūgumu atļaut Pīpes ģimenei sūtīt savu advokātu tiesas procesa novērošanai. Arī beļģu žurnālistiem liegta vīza Pad. savienības apmeklēšanai, lai varētu ziņot par prāvas norisi. Beļģijas ārlietu ministrs publiski norādījis, ka padomju tiesas rīcība dod skaidru liecību, kā Pad. savienībā izprot cilvēku tiesības. Beļģijas valdība arī izdarījusi demaršu Maskavai, bet bez panākumiem.

Beigās laikraksts secina, ka Pīpes gadījums ievērojami atšķiras no agrākiem līdzīgiem gadījumiem, kad divi rietumeiropieši atzinušies par vainīgiem pēc padomju krimināllikuma 70. panta par „Pad. savienības nozākāšanu un kūdīšanu gāzt padomju valdību". Pēc tam kad padomju tiesai izdevies izspiest no apsūdzētiem „atzīšanos", tie izraiditi. Pīpe neatzinies par vainīgu un pastāvējis uz Helsinku nolīgumu, ko parakstījusi arī padomju valdība.

„Tagad, kad ASV prezidents Kārters aicina amerikāņus atbalstīt cilvēku tiesības, ASV valdībai sakāms pirmais publiskais vārds Antona Pīpes gadījumā. Vai prezidents Kārters vēlēsies notušēt cilvēku tiesības labo attieksmju dēļ ar Maskavu?" jautā kanadiešu laikraksts.

Steidzināma . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

šodien. Negaidīsim, lai tikai citas izcelsmes ļaudis cilvēka tiesību vārdā mudina kongresa locekļus nodarboties ar šo rezolūciju. Mums, latviešiem, ir pienākums to darīt pirmajiem! Mūsu padoms ir pieņemto rezolūciju ar pierādījumiem nodot Drošības un sadarbības komitejai Eiropā (Commission on Security and Cooperation in Europe), kas sastādās no kongresa, senāta un ASV valdības pārstāvjiem un pārrauga Helsinku līguma iedzīvināšanu. Šādā veidā tas kļūs par materiālu arī Belgradas konferencei."

Apraksts par T. Strautkalna vadītās komitejas centieniem un darbu šinīs dienās bija publicēts vietējā amerikāņu laikrakstā The Kalamazoo Gazette. Pastkartes interesenti var pieprasīt, rakstot Gunāra Rodes atbrīvošanas komitejas locekļiem Jānim Šneideram, Kalamazū — P. O. Box 2673, Kalamazoo, MI 49000, ziedojumus var nosūtīt uz to pašu adresi Auseklim Elksnim, čekus izrakstot: The National Commitee for Human Rights and Fundamental Freedoms.

Zemāk lasāmi kongresa starptautisko attieksmju komitejas locekļu vārdi:

Clement J. Zablocki (Wis) — Chairman, L. H. Fountain (N. C.), Dante B. Fascell (Fla.), Charles C. Diggs Jr. (Mich.), Bob Stump (Ariz), Anthony Beilenson (Cal), Shirley N. Pettis (Cal), Andrew P. Ireland (Fla.), Willian Goodling (Penn.), Robert N. C. Nix (Penn.), Donald J. Pease (Ohio), Donald M. Fraser (Minn.), Benjamin S. Rosenthal (N.Y.), Lee H. Hamilton (Ind.), Lester L. Wolff (N. Y.), Jonathan B. Bingham (N. Y.), Gus Yatron (Penn.), Michael J. Harrington (Mass.), Leo J. Ryan (Cal.), Charles Wilson (Tex.), Cardiss Collins (Ill.), Stephen J. Solarz (N.Y.), Don Bonker (Wash.), William S. Broomfield (Mich.), Edward J. Derwinski (Ill.), Paul Fidley (Ill.), John Buchanan (Ala.), J. Herbert Burke (Fla.), Charles W. Whalen Jr. (Ohio), Larry Winn (Kans.), Benjamin A. Gilman (N. Y., Tennyson Guyer (Ohio), Robert J. Lagomarsino (Cal.). Iekavās pavalslis, no kuŗām tie ievēlēti.

Auseklis Zaļinskis

OTAVA

● DV teātris Kanadā viesojās Otavā ar Elīnas Zālītes 3 cēlienu komēdiju Maldu Mildas sapņojums, pulcinot lielu skaitu apmeklētāju, kas noskatījās lielisku teātŗa izrādi. Ar publiku un aktieŗiem radās dzīvs kontakts visu izrādes laiku. Priekškaram aizveŗoties, ilgie aplausi liecināja, ka visiem izrāde ļoti patikusi. Aktieŗus un tehnisko personālu — apdāvināja ar ziediem. Teātris ieradās Otavā no Montrealas, kur arī bija devis viesizrādi. Paldies režisoram un visiem teātŗa darbiniekiem! Gaidīsim jūs atkal Otavā.

E. J.

Spānija legālizē komūnistu partiju

Pirmoreiz pēc 38 gadiem Spānijā atļauta komūnistu partija. Spāņu augstākā tiesa atsacījās partiju legālizēt, jo jautājums nav juridiska rakstura, bet gan politisks. Ministru prezidents Suarezs saziņā ar karali Huanu Karlosu izšķīrās par komūnistu partijas atļaušanu Spānijā. Spāņu armijas virsnieki brīdināja ministru prezidentu, ka viņi nevar pieņemt partijas legālizēšanu, jo uzskata komūnistu partiju par valsts pirmo ienaidnieku, ko sakāva spāņu pilsoņu karā.

Divi spāņu militārie ministri atkāpušies no amata: flotes admirālis Pita Daveiga un gaisa spēku ministrs ģenerālis Karlos Franko, nepievienojoties Suareza lēmumam, jo Francisko Franko 1939. g. komūnistu partiju bija aizliedzis. Admirālis bija viens no Franko pēdējā kabineta ministriem un stingrs pretkomūnists.

Spāņu komūnisti partijas legālizēšanu atzīmēja ar sarkano karogu gājieniem ielās un Internacionāles dziedāšanu. Komūnisti tic, ka nākamajās vēlēšanās viņus atbalstīs 8 proc. vēlētāju. Ja viņus nepielaistu vēlēšanās, tie piedraudējuši ar demonstrācijām.

Komūnisti jau tagad paredz rīkot plašas demonstrācijas, kad Spānijā pēc 38 trimdas gadiem no Maskavas atgriezīsies tagad 82 g. vecā spāņu komūnistu partijas vadītāja Doloresa Ibaruri Lepasionaria. Viņa dzīvo padomju valdības apartamentā Maskavā kopā ar savu meitu un mazmeitu. Tās rīcībā ir limuzīns ar šoferi. Vecā komūniste savu laiku pavada, pieņemot apmeklētājus no 700 lielās spāņu trimdinieku kolonijas, kas līdz šim nevarēja Spānijā atgriezties.

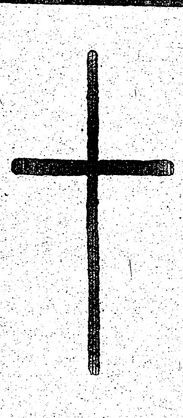

Pēkšņi no mums šķīries

Augusts Skrinda

dzimis 1895. gada 13. augustā Līksnā, Latvijā,
miris 1977. gada 13. aprīlī Toronto

Sēro

sieva, bērni, mazbērni, māsa Kanadā

KALAMAZŪ

● 22. martā pagāja 2 gadi, kopš mira brīvmākslinieks Arnolds Kalnājs, un Dziesmu Vairogs zaudēja savu iemīļoto diriģentu, kas kori vadīja turpat 30 gadu. Šai sakarā Dziesmu Vairogs rīko 21. maijā pl. 7 vak. Kalamazū kolledžas Stetson kapellā bijušā diriģenta komp. Arnolda Kalnāja piemiņas koncertu, kuŗā atskaņos tikai viņa darbus. Dziedās Dziesmu Vairogs un Grand Rapidu latviešu koris, apvienots vīru koris — Kalamazū vīru koris. Dziesmu Vairoga, un Grand Rapidu koŗu vīri un ansamblis Tēvzeme no Klīvlandes. Solisti: Pēteris Lielzuika (tenors), Nansija Bēra (sopráns), Katrīna Lēva (ērģeles), Daira Langena-Kalnāja (klavieres). Diriģenti Jānis Avotiņš, Dace Galēna, Velta Galēna un Roberts Zuika.